

angb. 11

ANIMÆ
ILLVSTRES
IVLIAE CLIVIÆ
MONTIVM MARCHIÆ
RAVENSPVRGI MORSÆ
ANNEXARVMQVE PROVIN-
CIARVM E MONV-
MENTIS

CALAMO

R. P. THEODORI RHAY.
SOCIETATIS IESV

REDIVIVÆ
ACCESSIONE
PALATINI SANGVINIS PRIN-
CIPES DIVI

NEOBVRGI AD DANVBIVM
Apud Ioannem Strasser Typographum
ANNO M. DC. LXIII.

Veneunt
Apud Samuelem Hospitem Bibliopегum, & Vrbis Praefectum.

PROTESTATIO AVCTORIS.

Cum SS. D. N. URBANVS VIII : die 13. Martij 1625. inhibuerit imprimi gesta, miracula, revelationes &c. sine approbatione Ordinarij. Insuper nec admitti Elogia Sancti, vel Beati absolute, & quæ cadunt super Personam, bene tamen, quæ cadunt super mores. Ego huic decreto, cùm quâ par est, observantia insistendo profiteor me ea, quæ scripsi, non alio sensu accipere, aucto accipi abullo velle, quam eo, quo solent, quæ humana duntaxat fide nituntur, donec aut divina, aut sanctæ Romanæ Ecclesiæ Auctoritas accesserit. Proinde huic Sanctæ Apostolicae Catholicae Romanae Sedi & Ecclesiæ judicio singula & omnia mea scripta subiecta sunt. Et si quid scripsi, quod Ecclesiæ huic sanctæ Romanæ displicet, id totum vanum esto, damno & detestor, uti & quod quemquam iniuste latedat, aut præjudicat.

Ecclesiastici

cap. 44. V. I.

Laudemus viros Gloriosos & Parentes Nostros in generatione sua, homines divites in virtute, cum semine eorum. permanent bona.

Vers. VII.

Omnes iusti in generationibus gentis sue gloriam adepti sunt, qui de iulis nati sunt, reliquerunt nomen narrandi Laudes eorum; & sunt quorum non est memoria: perierunt quasi non fuerint, & nati sunt, quasi non nati, & filii ipsorum cum

jpsis.

SERE-

SERENISSIMO PRINCIPI
PHILIPPO
WILHELMO
PALATINO RHE-
NI BAVARIAE IVLIAE
CLIVIAE MONTIVM DVCI
COMITI MARCHIAE RA-
VENSIVRGII MORSIAE
DOMINO IN RA-
VENSTEIN.

Nondiu PALATINI SANGVINIS DIVIS
Illustrib[us]que ANIMABUS, è monu-
mentis suis, hoc calamo redivivis, dis-
quirendum fuit, quò ipsis eundum. Quas enim
Orbis, Imperiique partes mallent revisere,
quam Arces, Vrbes, Provincias sedesque olim su-
as, & ad TE TUOSQUE, Serenissime Dux, ut
Cognatum suum Sanguinem ambulare? cuius cle-
mentissimā voluntate, piissimōque affectu ex
damnatis musei mei latebris, pabulum aliquin
blattis futuri, in lucem solēmque hunc prode-
unt. Recte proin, atque ex ordine cum SERE-

(2)

NISIMA

NISIMA FAMILIA universa feceris, si venientes, benigno serenôque vultu fueris complexus: & quam ab illis avitæ Nobilitatis ac Christianæ Sanctitatis lucem haufisti, illam virtutum luctucentiori incremento auxeris; ita pari cum illis passu Nomen & Gloria vestra jbit in secula, & in omnem retrò æternitatem. Hoc Illorum, hoc Patriæ, hoc bonorum, hoc meum, & universæ in primis Societatis Nostræ votum est, Ac vel maximè, ut potenti Illustrium harum Animarum Divorumque deprecatione, DEVS SERENITATEM Vestram cum omnibus charis suis ita tueatur ac prosperet, ut maiorum exemplo, in vera orthodoxa fide, pietate, civilique gubernatione felices, tandem hisce Divis (serius quidem) sed proximiùs aliquando in Beatitatis sede collocemini.

QVOD dum SERENITATIBUS vestris pleno affectu vovemus, unum illud mihi concedi demissè rogo, ut me ad extremum inscribam & sim

Serenitatis Vestrae

Humilis & devotissimus
in Christo IESV
Servus.

THEODORVS RHAY.

CHRISTOPHORVS SCHORRER
Societatis IESV per Superiorem Germaniam
Visitator ac Vice-Provincialis.

Cum librum, cui titulus: ANIMÆ ILLVSTRES
Iuliæ, Cliviæ, Montium, Marchiæ, Ra-
venspurgij, Morsæ annexarūmque Provincia-
rum è monumentis redivivæ, à P. THEODORO
RHAY Nostræ Societatis Sacerdote conscriptum ali-
quot nostri Patres, quibus id comissū est, reco-
gnoverint, & in lucem edi posse probauerint,
potestatem facimus ut typis mandetur. In
cuius rei testimonium has litteras manu nostrâ
subscriptas, sigillōque nostro munitas dedimus
Neoburgi 24. Augusti Anno Domini 1663.

CHRISTOPHORVS SCHORRER.

LECTORI MEO

ETygraphorum manibus & Præli sodo-
ribus, humanissime & erudite lector, in tuas
manus evolat libellus hic mole quidem parvus,
& auctore etiam obscurus; sed ab ILLVSTRBVS
ANIMABVS Iuliæ, Cliviæ, Montium, Marchiæ,
quas continet, illustris, ut proinde & illos, qui
severiori suo pro ingenio & insanabili cauili-
andi alienaque carpendi cacoëthe feruntur, e-
tiam faventes speret. Quā benevolā spe fretus,

(3)

Pro-

Provinciarum jstarum tam Indigetes, quam In-
quilinos Sanctos, magnōsque homines ad mo-
dum Fastorum in lucem, educit, ne sub ruinis
seculorum Archivorūmque latibulis gementes
pudendā oblivione æternūm sepulti jacerent.
Neque id abs re, & sine exemplo maiorum fieri,
Natalium libri, Menæa, Sacraria, Menologia,
Hagiologia, Hierophylacia abūndē testantur,
qui homines & Divos ex corpore suo sanctius
Dispositio defunctos, per Calendas & annos digestos in
lucem misere, & præcipue eos, quorum nomi-
na intra provinciarum tantum fines, neque
extra eos forent cognita, aut minus vulgata.
Ad hosce Provinciales Sanctos accessere PALATINI
SANGVINIS DIVI COGNATI, qui in eadem inclitâ domo,
Subiectisque illi provincijs nati, versati, denati
sunt; vel suorum Lipsianis importatis; aut singulari
aliquâ religione, sanctitatisque vestigio cum Christo
Scopus & Augnissima eius Matre coluntur, ut eorum
Auctoris Iuliæ, Clivie &c. PRINCIPVM tenera PALATINA
Iuventus, unâ cum primis legendi, studiorūmque
principijs, illustria Suorum præcipue nomina & merita
sensim quasi sine sensu imbibat, Maiorūmque signa-
tam vestigijs semitam, ita Regionum, Religionisque
publico olim bono sequatur, ut sic transeat per hæc
temporalia,

*temporalia, ne unquam (Serenissimorum Parentum
pio voto) amittat aeterna.*

Quo affectu & tuum erit, Candide Lector,
exiles hos nostros conatus fovere, & omissa
forte DOCUMENTORVM INFORMATIONISQUE de-
fectu Sanctorum Nomina benevolè inserere &
subnatos errores eruditè corrigere, ILLVSTRESQUE
HAS ANIMAS largioribus aliquando encomijs jl-
lustriores reddere, ut tuis auspicijs, è tenebris
in lucem quasi denuò nati, tui memores, vivo,
mortuoque(qui mos Sanctorum est) gratiam
reponant. Sic opto, sic volo, lege, admone, iu-
va, adde, deme, corripe. Ego utilitati tuæ stu-
dere non desistam. Quo fine Auctores passim
adijcio & fontes digito ostendo. Tu interea,
lector benevole, tenui hoc labore nostro fruc-
tre, Divosque nobiscum cole, ut illis olim accen-
si nos inter illos vivamus, & triumphemus.
Quo sancto in voto, ne te amplius in limine
teneam, finio, I modo, & opellam hanc nostram
favendo lege, & legendo, omni seposito
studio & affectu,
fave.

VE TERVM PATRVM TESTIMONIA

de memorij Sanctorum in Ecclesia celebrandis.

TERTULLIANVS, qui vixit anno post Christum natum,
160, lib. de Corona militis. OBLATIONES pro defunctis,
pro natalitijs, annua die facimus.

Cypri-

CYPRIANVS. qui vixit anno 260. lib. 3.

Epist. 6. de martyribus ita scribit:

Dies eorum, quibus excedunt, annota, ut commemorationes eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Et paulò post significet mihi dies quibus in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriose mortis exitu transeunt, & celebrentur hic a nobis oblationes, & sacrificia ob commemorationes eorum,

AMBROSIUS, qui ante annos 1100 floruit.

Serm. 7. in natali Tauricorum Martyrum:

Cum Omnium Sanctorum Martyrum fratres devotissimè natalem celebrare debemus, tum eorum præcipue Solemnitas totâ nobis veneracione curanda est, qui in nostris domicilijs proprium sanguinem profuderunt.

AVGVSTINVS, ab eodem Ambrofio baptizatus, in Psalmum LXXXVIII. Natalitia sanctorum cum sobrietate celebrate, ut imitemur eos, qui nos præcesserunt, & gaudeant de vobis, qui orant pro vobis, ut benedictio Domini in aeternum maneat super vos.

GREGORIVS MAGNVS qui anno 600.

vixit, ad Eulogium Alexandrinum.

Episcopum lib. 7. Epist. 29.

Nos autem penè Omnium Martyrum distinctis per dies singulos passionibus, collecta in uno codice nomina habemus, atque quotidianis diebus in eorum venerationes Missarum solemnia agimus; non tamen in eodem volumine quis qualiter sit passus indicatur,

sed tantummodo nomen, locus &

dies passionis

ponitur.

Die I.

IANVARIVS

I

Die I.

DE O PTIMO MAXIMO, Sanctorum
omnium sanctissimo Conditori HÆC
DIES ex merito tribuenda, nomine,
sanguinéque eius illustris, cuius subinde largi-
us effusi concretæ gemmulæ, seu guttæ, Düssel-
dorpiensi in Arce, aureâ hierothecâ inclusæ
religiosè asseruantur. THESAURUS, QUO NEC
TERRA DARE, NEC CÆLVUM EXPETERE
MAIOREM POSSIT. Ex Sacrarij Dusseldorpiensis
Indice.

II.

A PUD CLIVIOS inclitæ eius gentis Au-
ctoris ac Parentis AELII GRAII, vulgo
Heliæ de Grail, pervetusta memoria, de cuius
PROSAPIA, CYGNO, AVREO CORNV, AR-
MIS, PATRIA, mythologicè multa narrant
annales, venerandæ antiquitati relinquenda:
hoc indubitatum, eundem ab naturæ gratiæ-
que donis, genere, armis illustrem, ductâ BEA-
TRICE THEODORICI ULTIMI CLIVIAE PRÆ-
FECTI FILIA, ex eadem Theodorum, Gode-
fridum, Conradum, ut Sanguinis & Patriæ,
ita & virtutum heredes reliquisse. A RAD-

A

BODO

BODO FRISIÆ tyranno, SLAVIS, WILDEN-SIBVS, Christianorum infensissimis hostibus, bello lacefitus, ingentes victorias reportavit. Regibus Francorum DAGOBERTO & SIGEBERTO armis, Christiano ardore sociatis, ex SYRIA, & Hispania SARACENOS eiecit, à quibus tandem, dum ad NARBONAM numero (non animo impar) parvâ manu, DEI causâ, Anno DCC. XXXIV. Regiminis tertio & vigesimo, leonino planè animo configit, paludibus interceptus, gloriolâ sibi posterisque morte concidit, FIDEI PALMA & NOBILI CONSTANTIÆ CORONÂ, ut sperare par est, ETERNVM DONANDVS. Ex Wernerô Teschenmacher Iulie, Cliviæ laborioso Annalium Scriptore.

III.

NEOPVRGI ad Iftrum aulico in Sacello translatio CAPITIS Virginis & Martyris Sanctæ PERITONIÆ, ex illustri S. VRSULÆ comitatu, quæ Crucis signo armata, imperterrita & vultu, & animo, data cervice Attilæ gladio caput amisit, Nobilissima fidei & castitatis victimam! Ex Aulico eiusdem sacrarij Sanctorum syllabo.

Publicæ venerationi, DUSSELDORPIANA in

in AULâ, exponuntur variæ Sanctorum INNOCENTIVM Reliquie, thecâ aureâ, crystallo pellucidâ impositæ, Inventutis & Ecclesiæ primi Martyrum Flores. Ex Aulæ sacrario.

V.

IN Agro IULIACENSI, beatorum laborum suorum finem invenit S. GERLACVS FALKENBERGIVS amplissimâ fortunâ, bellicâque gloriâ præstans, qui partæ Salutis anno M. CLXXV. IVEIACVM ad Equestres ludos abiens, nobilissimæ suæ sponsæ, ipso in itinere, insperato mortis accepto nuntio, ita percussus fuit, ut è vestigio hastiludijs negletis, magnâque pecuniæ vi, per religiosas familias, pauperes, templâque sparsâ, peregrino schemate Romam, Ierosolymâmque Dei, Divorûmque caussâ adierit, septem annis, ignotus pauperibus ministrando. Ad Suos in IULIAM redux, ut omnino Sponsæ suæ fato cautior factus, ludentem mortem mundumque luderet, rerum mortalium umbris abdicatis, in eremum ad cœlestis vitæ meditationem, & pias latebras se contulit, eximiæ virtutis vir, quique singulari cibi parsimoniâ, assiduâ oratione, diuturnis vigilijs, veste fetis horridâ, vitæque incredibili

A 2 rigore,

rigore non modò IVLIA M, sed viciniam etiam omnem in admirationem rapuit. Merita illius B. HILDEGARDI NUMEN aperuit, quando sellam' maximi splendoris eius virtutibus præparatam, in cælo spectabilem habuit. E vivis ut excessit ad GELDRIÆ & IVLIE confinia, in oppido GERLACH sepulchrum reperit. Multis miraculis hodie dum illustre. Neque unquam Orbi tam notus GERLACVS fuisset futurus, nisi tam ignotus vixisset. Valentinus Leuchtius, D. Molanus, P. Canisius in Martyrologio.

VI.

NE O B V R G I habuit melioris uitæ natales S. HILARIUS è Pannonia Episcopus, Vir & eloquentiæ, & virtutis præstantis, S. HENRICI eius nominis secundi, Cancellarius, qui fauente Diuâ KVNIGVNDE PALATINA HENRICVM IMPERATOREM permouit, ut Monasteriū Monialiū generis nobilitate & virtute conspicuarum DANUBIO NEOBVRGI imponeret. Et cum omnia vnus (ut Imperatoris Cancellarius) administraret, strenuus iustitiæ, viduarum, & pupillorum Tutor Patérque extitit. Ad extremum gazas suas omnes vel in pauperum usus, vel ad templorum adyta, piâ prodi-

prodigalitate sparsit; quem Bruschius refert à morte plurimis miraculis clarum, ferè in medio eiusdem *Cænobij Neoburgensis* honorifico Mausoleo tumulatum, laterique eius post multos annos, eodem die anniuersario junctam quondam ibi *Antistitem* defunctam fuisse MARGARITAM BOTAM plurimarum Virtutum DOMINAM, quam neque hīc seiungendam existimauit. Bruschius ad annum M. VII.

VII.

MArgarita hæc P. M. GEORGII, cognomento Diuitis, Ducis Filia, in splendidas opes nata, primo ætatis flore æuo suo pulchritudinis miraculum, Sponso mortali & illustri reiecta, CHRISTVM pulcherrimum ex filijs hominum Sponsum quæsiuit, & in Altenboenavv cœnobio cum duabns eiusdem nobilissimi sanguinis sodalibus reperit, pridie Natalis B. Virginis Parthenonem ingressa anno Æræ Christianæ M. CCCXCV. ibique auso generoso Virginem professa, capillos suos ipsa rescidit, illisque veluti vinculis iam expedita, mundum & res mortalium perosa excessit, omnium virtutum vividum exemplar: & quò altioris erat sanguinis,

A 3

hoc

hoc submissius se gerebat, neque ullum Officij genus ita abiectum erat, quod non ut infimæ fortunæ quiuis, prompta obiret, sive telæ lauandæ, solandæ, aut exsiccandæ, siue culinæ vasa aut Cubicula pulveribus scopisque mundanda essent, manum libens applicabat, memor se mox in puluerem redigendam. Patientiâ, obedientiâ, animi submissione, orationis assiduitate, affectuque erga inopes adeò excellebat, eorum ut in usum semper loculos circumferret, geniumque suum non raro fraudaret, ut esset, unde pauperes foueret. Quibus in pictatis Studijs, ex ardescente Bauarico Bello, N E O B V R G I asylon querere coactâ, & virtutis famâ celebrem ex merito suo præsidem moniales fecerunt sed honoris impatiens ultro se Magistratu abdicavit, ut omnem excellentiæ, & sacræ vestis etiam splendorem abijceret. In cælum ad cœlestem Sponsum abiit ipsius Regalibus anno mundi redempti MDXXX, magnificâ cæremonia ad Mausoleum S. HILARII Episcopi, tumulata, usque dum hæresis (& in mortuos impia) anno M. D C. XII. Lipsana, templum potius deformando, quam reformando, urnâ unâ amborum CORPORA contemptim includendo, ignobiliori ea loco abdidit,

abdidit. Credo ut nesciens, vel inuita heres do-
ceret eos in terris non separandos, quos cælum fi-
de, meritis, vitâque coniunxit. Bruschius in eius
vita.

VIII.

TREMONTIA in MARCHIA, principe yrbis
templo, DEPOSITIO S. REINOLDI
MARTYRIS, SANGVINIS PALATINI, multa-
rum & victiarum, & virtutum ducis, vt in
nobiliorem transiret familiam, non dubitauit
COLONIÆ in sacrosancti PANTALEONIS Cœtu
purpuram cum ordinis habitu mutare, absolu-
tum religiosæ & priscæ sanctitatis speculum,
quod ex pulchro flore pessima aranea inuidia
venenato suo succo inficere conata est: dum
enim instaret & architectos & operarios iu-
stos, in domo Dei construenda tardiores ver-
bis, exemplo, manu frequentius animaret, illâ
pro domo Dei susceptâ curâ Fabri murarij, eo-
rûmque auxiliares operæ irâ accensæ alapis, ver-
beribus colaphisque grauissimè sœpe sœpius con-
tussum, aquis tandem suffocarunt. Corpus eius
in flumium abiectum à cælesti lumine, frequen-
tique miraculo proditum est. Rogandus hic Patro-

nus

nus, ut clientibus suis facem Catholicae Religionis
perinde accendat. Ex Mart. P. Canis.

VII.

Eodem die festum S. CANVTI Regis Daniæ & Sclavoniae Ducis, Regis Dacie Filij, & Sanguinis Richezæ heredis, qui pro Christj nomine ac numine testando sanguinem per ultima supplicia A. S. M. C. XXX. expendit; & ab ALEXANDRO eius nominis III. Pontifice Maximo, Cælitum Albo adscriptus est.

XI.

IN EYFLIA STEINFELDII Institutii PREMONSTRATENSIS ABBATIA, Festa dies SS. Martyrum POTENTINI Diaconi, FELICIS Sacerdotis, SIMPLICII Militis purpuratorum Christi testium, quorum sacra Lipsana isthic pio populi affluxu, colitur religiosè. ex Martyr. Canis. & Lippeloo

XXI.

EMERICA Urbium CLIVIAE facile princeps magno in Virginum Conuentu, cultu solemnri peragit Festum S. AGNETIS V. & M. ibidem sacris Exuvijs & Patrocinij nomine celebris, quæ è prima nobilitate, vixdum annos nata

tredecim

IANVARIVS.

tredecim candidum pudoris florem, sanguinis sui purpura pinxit. Ex Annal. & Vita.

XXI.

Eodem honore gaudet ad RVRAM S. HILDEGERMVS senior, qui opere, ac sermone potens, spiritu planè Apostolico, per Marchiam, Ravenspurgum, Cliviam, Theisderbandiam, vicinâsque Prouincias, deletis idolorum templis, Christianæ veritatis lumen circumtulit, animarûmque manipulis grauis, inflammatum Dœo Spiritum reddidit, Apostolicâ coronâ æternum coronandus, ex P. Canif. Mart. Perar. Annal,

XXI.

SUATVM quoque MARCHIAE non ignobilis Vrbs sancto suo Martyre PATROCLO triumphat è Trecensium primâ nobilitate oriundo, qui Cesare Aureliano imperante, omni virtutum genere, sed vel maximè salutis animarum Euangelijque inter idololatras prædicandi studio memorandus, quo eius zelo Fidei furore accensus Tyrannus post compedes, ollas, pice feruentes, aliâque exquisita tormenta Martyri incassum illata, ceruice eundem abscissa perire iussit;

B

forte

fortè periturus, nisi sic perijset. ex Annal. Patr. & Mart. P. Canis. & Surij.

XXIV.

HERVORDIÆ RAVENSPVRGII COMITA-
TVS nobilis & ampla, sed altâ infe-
cta hæresi ciuitas Festum recolit PvSSINNÆ
Virginis, cuius *sacra OSSA Religiosissimus IMPERATOR CAROLVS CALVVS anno post SERVATORIS ADVENTVM M.D.LIX.* Eccle-
sie donauit. Et applausit piæ CAROLI munifi-
centiæ æther editis miraculis, cæcis visum, claudis
gressum, languoribus correptis sanitatem reddendo.
Non pusilla PvSSINNÆ Virginis, sed Palmaria
sanctitatis Argumenta, ex fastis Gelianis.

XXVIII.

AQVIS GRANI Imperiali intra IULIAM terri-
torio, B. SPEI Confessoris felicissime industrie
SANCTI, in hominibus Deo conciliandis, ac
planè ingentibus virtutibus, rarâque patientiâ
memorabilis; cuius rei symbolum dedit colum-
ba nivea, ex ore agonizantis ab astantibus in
Cælum avolare visa. Felix sanè columbina ani-
mam, quæ mortales non ambulandi, sed & volan-

di

di ad superos viam docuit. Ex Apparat, Geleniano, & Annal. Perarij.

XXVIII.

Ibidem ad AQUAS GRANIAS sanctissime exspirauit CAROLVS merito suo Magni nomen relinquens sub annum DCCC. XLI. atatis LXXII. nihil praeter Christianae religionis incrementum, & eternitatem in oculis habens. Novem Episcopatum Sedes, & Cœnobia, ad Alphabeti Græci numerum, quatuor supra viginti. erexit. Basilicam MAGNAE DEI MATRI visendam AQUIS condidit. cuius dedicationem mirabilem immo[°] stupendam faciunt Auctores grauissimi, Canisius in Martyrologio, Chapeauville in Chronicis, Placentius, & recenter ex Antiquitatibus manuscri- ptis TUNGERENSIS Ecclesiae Rarus Chronolo- gus R. P. Jacobus Lobbetius Societ. IESV in Gloria sua Leodiensis Ecclesie; totam rei seriem sic refert compendio. Optabat CAROLVS, animo & re Augustus, ad augustiorem reddendam dedi- cationis solemnitatem, eidem interesse tot Episco- pos, quot annus dies numerat scilicet 365. aberant contra Caroli votum duo, quod impleuere quondam TUNGRENSIS Ecclesiae Episcopi MONVL-

PHVS & GONDVLPHVS e monumentis suis de-
 repentè progressi reliquis, ingenti mixto stu-
 pore gaudio, eousque assidentibus, donec de-
 dicatione Basilicæ peractâ, accptâque à Leone
Christi Vicario benedictione discessere, & suis se
 ipsi sepulchris reddidere, scenâ nimirum peractâ,
 cuius ergo venerant. Hac prodigiosâ solemniti-
 tate impletâ, alteri, S. SVIBERTI scilicet *Can-
 nizationi, Caesaris Insulae CAROLVS adstitit, quæ
 prima omnium solemnis fuit, & cui sacrum
 augustumque lumen addidere tum ipse Leo
Pontifex Max. tum *Cardinales*, tum *Archiepiscopi*,
 & *Episcopi* varijs ē locis exciti. Rebus Ecclesi-
 sticis in hunc modum rite ordinatis, *Syriam*,
Hispaniamque totam à Saracenis liberauit. *Ecc-
 lesiam Romanam Longobardorum immanitate op-
 pressam*, victis Barbaris, in libertatem afferuit.
Daniā, Sclavoniā Saxoniā, 33. annorū *Bello*, idolola-
 triam abijcere compulit. Pauperes quoscun-
 que, etiam in *Syriam* & *Palæstinam* usque in-
 opia laborantes benignissimè fovit. *Romana A-
 postolorum Limina Voti causa quater*, & celebrē S. Ia-
 cobi in *Galiciā* ædem semel summâ Religione adjt. Ve-
 stem pilis *Camelorum* rigentem, maiorem vitæ partem ge-
 stavit & si quas animi corporisque labes contraxit,
 asperis*

asperis jejunijs, vigilijs, lachrimis effusis ita de-
leuit, ut Diuorum illi post mortem triumphus à Pa-
schali Pontifice decretus sit, calo PONTIFICIS fa-
ctum signis approbante. Eginhardus, Bauaria sancta,
Canisius, Chapeauville.

XXVIII.

Defert & Mvnda in Satrapia IULIACENSI
Danuum honorem S. IRMUNDI Confessori
Patrono suo. Sanctus hic ex pastoriciâ simplicitate,
quasi alter AMOS, ex latebris vicinæ olim Sil-
vulæ prodiens, publicum communitatis gregem
pascendum suscepit, ut eâ occasione ru-
diores Diuini verbi pabulo pasceret. Aperuit
merita eius annus M. DC. II. cum Batavus miles, va-
stato Luxenburgenſi agro, per IULIAM ad suos
rediret, inter alias vitæ militaris insolentias,
etiam templum in Mvnda diripuit, imagines
altaribus impositas disiecit, sacris sc̄ Sacerdo-
tum vestibus induit, funeribus consueto campa-
narum fono signum dedit, & statuis funeris ri-
tu, in Sanctorum ludibrium circumlati eas
medio in templo flammis absumpsit (Vestigij
etiamnum remanentibus) quas inter S. IRMUNDI
eiisque tumba, in qua quiescebat, Dei tamen

virtute vim suam igne exuente, tumbâ inquam omnino consumptâ, ossa eius uniuersa, sicut & *Bifus ipsa*, quâ tenebantur, medijs in flâmis integra prorsusque intacta (hæreticis ipfis attonitis) mansere. His insuper accedit relatu dignissimum, eundem sanctum IVLIAM æstate multorum mensum fuscitate vexatâ liberâsse; cum enim homines pecudésque extremâ siti ob aquarû penuriâ laborarêt, abiectus in preces firmâ fide, pulsatâ pastoricio pedo terrâ, fontem ægris hominibus armentisque salutarem excitauit: qui & hâc nostrâ memoriâ eius passim nomen retinet S. Irmundi puteus (vulgo Sanct Irmundt Pfûz) dicitur cuius aqua, anno & amplius in vase retenta, incorrupta perseverat. *Ex publicis eius iudicij Ir mundani tabulis, et Bolando.*

XXX.

EMBRICA Anniversarium agit S. ADELGVNDIS, eius Propositis Reliquijs: S. Regis & Martyris BASINI Filiae, in Truncinio extra Gandavum, juxta Regem Patrem sepultæ. *Canis. Martyr.*

Sensit & quoque sub idem tempus Fatalē mortis ietum IVLIAE Comes ALEXANDER eius nominis Primus, & 29. Leodiensum Princeps, cuius regiminis initia, bella excepere Comitis

Comitis Durassij, opem ferentibus *Comitibus Lo-*
raniensi & Flandriae: utrinque velitationibus
damnis illatis & acceptis, tamdiu certatum, do-
nec pleno campo, justo prælio Durassius suo-
rū 30000 bus unā cū impedimentis & tormentis
amissis, fusus fugatūsque est; clade suā docens
bonorū Ecclesiasticorū inuasores, raro fortuna-
tos, neque scelera diu esse felicia. *Prætoriū vexil-*
lum perquam ambitiosum, ab Angliæ Reginā
Durassio submissum, & captum ad rei tam bene
gestæ memoriā, in amburbalibus, a niuersariisque
processionibus plurimis retro annis circumla-
tū est. Durassio deleto domi forisque *Alexandro*
omnia quieta lætaque fuere. In primis augusta
sui *Collegij Lambertiniani species, quam augustis-*
simam uno eodemque tempore præsentes, red-
*debant duo Imperatoris **LOTHARII FILII, Re-***
gum. 7. Ducum. 14. Comitum. 30. Baronum. 7. ut
jure Brusteinij calamus æstu maiestatis incita-
tus effuderit: *Pulchra es & facie illustris ac deco-*
ra Ecclesia Leodiensis, gloria dicta sunt de te, Ciui-
*itas Dei. Gloriam hanc ipsius **LOTHARII Im-***
peratoris & Augustæ Coniugis aduentus am-
*plificauit, quos secutus **INNOCENTIVS Ponti-***
flex Max. varijs institutis supplicationibus jpsō,

Palmarum

*Palmarum triumphalique CHRISTI die, eos Imperialē Corona & Insignibus Imperij, more recepto, rite ornauit, non paucis astantibus Cardinalibus, Archi-episcopis, & Episcopis, tam Lotharingois quam Transrhenanis. 30. Abbatibus permultis, quos inter illud Orbis Christiani lumen S. BERNARDVS visebatur. Atque hi fuere ALEXANDRO, IVLIAEQVE domui amoeni fortunatique dies, exitu tamen suo tristiores, quod nulla nobis Deus bona, nisi ad alicuius adversitatis pondus vendere soleat. Papiam enim à concilio ad dicendam causam, simoniāmque eluendam, solā illi inuidiā gloriæ comite, ut creditur, impactam evocatus, dum justo tardius iter ingredi molitur, à morte, quæ & Infuslati & Coronatis etiam Verticibus ex improviso quandoque imminet, præventus est ad annum 1128. Eius tamen omni inuidiā fortunāque altior, nunquam intermoritura vivet Virtus, Leodiensis Ecclesiæ chronic & Encomio subiecto illustrata: *vir fuit magnæ prudentiæ, sagacis facundiæ, in humilitate præcipuus, in oratione devotus, in eleemosynis pauperum nulli fortè secundus.* Ex Chapeauville, P. Iacobo Lobbetio, & Cronic. Leodiens. Eccles.*

Addamus

Addamus ALEXANDRO W ALBODVM
Cognatum, GODEFRIDI DUCIS MONTANI filium, qui
generis sui claritudinem ob eximias animi do-
tes, & doctrinam Virtuti bellè sociatam,
clariorem redidit dū Stabuleti, si Meiero credimus,
Monasticen professus est: licet Anselmus id Ultra-
iecti factum contendat! ut ut sit rara ei⁹ i⁹ndole
ac virtute jta⁹ captum Henricum. Imperato-
rem loquuntur Historiæ, ut ex Religiosa qui-
ete abstractum, & suo Sacrario & Ecclesiæ Leo-
dienſi suavissimā Numinis semper dilectæ suæ
Legiæ invigilanti prouidentiā, vel invitū præfe-
cerit js autē à suscepta dignitate submissior, sibi
soli vilescens, omnibus venerationi erat: & cùm
in funiculis caritatis, paternōque affectu om-
nes complecteretur, distrahebatur velut in par-
tes, vnuſ omnibus adesse cupiens, unicēque o-
ptans inter ægrorum potius pædores, quām au-
læ odores, blanditiāsque versari. Hinc de reli-
gioſo vitæ rigore nihil remittens, jeunijs, Vi-
gilijs, humi cubando, sacras ædes sine arbitris
obcundo, continuo in seruitutem corpus re-
digebat, & inter egenos lautiores sibi pro di-
gnitate paratos cibos, diuite manu erogabat,
iñno horum ut nuditatem tegeret, ſæpe ſæpius

C

templorum

templorum ac palatij parietes altariaque peristromatibus nudabat, donec ab aulæ præfecto redimerentur, raro in tanto fastigio ac præsule exemplo, quod illustrius redditum, quando Primarij aulæ Ministri (sive verè, sive fictè) ei suboffensem Imperatorem HENRICVM, ex vulgi opinione, muneribus & ingenti Pecuniarum vi placandum suadebant, quam ille collectam altiori instinctu totam inter mendiculorum agmina effudit, ratus longè sibi consultius futurum, cælestem, quam terrestrem Regem placare ; quod & ipse pius *Imperator* consilium dein audiens, vehementer probavit. his Christianæ pietatis operibus dum non LEGIACO modò, sed orbi universo conspicuus vivit D. WALBODVS, ac Deum Diuōsque tutelares, propitios facit, eum in senectute bona, febris mortis prodroma invadit, quam mente cælo intenta frequenti plalmodia, assiduâ comprecatione robore cœpit, & vilibus stramentis superinieicto cilicio incumbere. Ita nimirum jacere, ita excedere volunt grandes animæ; non in purpura, non in molli lectisternio, sed in asperrimo ciliçino stragulo; in quo quiescenti spectandum se illi præbet manifesta in luce S. LAURENTIVS

TIVS, die nominatâ *ipsum* ad se evocans. quo re-
 creatus nuntio pius *Præf*ul S. LAVRENTIVM, eiús-
 que Monasterium ex asse heredem scripsit, & in
 terris vivere desijt, ut Cælo viveret: tam fre-
 quentibus à morte miraculis celebratus, ut
Stephanus primus *Diui Laurentij* Abbas *Virduno*
 accitus, veritus ne multitudinis ad opem à S.
 Episcopo referendam concursus, religiosorum
 Monachorum quietem interrumperet, *S. Præ-*
sulem rogaverit, ut crebrioribus supersederet mi-
 raculis. An non hac *illustriſſimæ* domus *Juliacæ*,
illustriſſimæ animæ, *illustria* argumenta? De-
 lituit ad annum usque M. D. CLV. Sa-
 crum pignus in *S. Laurentij* Crypta ex longa no-
 cte ab *illustriſſimo* Nuntio *Apostolico* D. Iosepho
Sanfelicio liberatum, cum illud tumulo extra-
 etum in eiudem Ecclesiæ Sacrario, depositum.
 quod dum molitur, *Cæleſtis* quidam *odor omnes*
afflavit, *illustriſſimo* ipſo cum familiaribus, *rei no-*
vitate attonitis. Odor vero hic testis fuit, &
 index illius, quem aspirare solet eximia sancti-
 tas & virtutum odor. *Chronic. Eccles. Leodiens.*
P. Jacobus Lobbetius & alij.

Die I.

Non Sacrario NEOBVRGENSI, eleuatio Reliquiarum SS. Martyrum ABUNDANTII, INNOCENTII, GENASII & FELICIS Pape; quorum posterior Apostolico zelo æstuans, disciplinam Ecclesiasticam acerrimè propugnavit, Hæreticorum audaciam fregit, Achatium Hæresiarcham à Catholicorum Communione Sedéque Constantinopolitanâ semouit, multis que curis & laboribus pro Ecclesia defunctus, sanctissimam Vitam pari Morte conclusit. In tumulo eius cæci oculos, claudi pedes, miseri passim omnes salutem repererunt. *Ex sacra-rij indice, & Martyr. P. Cauif.*

II.

Hodie in terris esse desijt WALERANDVS GERHARDI Comitis Iuliacensis heres, ex Präposito Leodiensi, Archiepiscopus Coloniensis anno à partu Virginis 1334. Eximiā fuit in cælites religione, & ob raras animi dotes inter æui sui Präfules clarissimus; quem multis, in primis Euangelijs disseminandi donis cælum illustrem reddidit, Ecclesiæ sue decus, gentis IVLIAE delici-

um, ac subditorum amor. judicabat hic Præsul Deo & Zelo plenus, plus esse verbi. pabulo victu- ram in perpetuum mentem reficere, quam ventrem morituræ carnis, terreno pane satiare. Magnū & vehementer sicutientem salutis animarū animum cælo intulit COLONIÆ, ibidem in sum- mā TRIUM MAGORVM ÆDE sepulchrum inveni- ens. *Aunales Coloniens*

HEISTERBACI in MONTIVM ducatu ve- nerabilis est dies CHRISTIANI Monachi, vitæ integritate, & miraculis multùm illustris; qui corporis afflictionibus ac religiosis perfectioni- bus usque adeò addictus fuit, ut Superis & ho- minibus charo, ac litanti sèpius B. Magdalena Angelis comitata adstiterit; atque grauissimo demum morbo decumbentem Christus, eiús- que Mater admirabilis septem continuis die- bus clara in luce spectabiles inviserint; & cum morituro horas precarias decurrere visi sint. Moriturus totâ mente in Deum confixus, in suauissimis consummatæ charitatis affectibus CHRISTO Christianus junctus est, nullo tempo- re separandus. *Ex loci eius Necrologio & fast. Marian.*

V.

Diva ADELHEIDIS MEGENGOZI & GERBERGÆ illustrium Comitum Filia, Vileæ adfluvium Sigam eximiè colitur, quæ ibidem magisterium, in devotas Deo Virginies exercuit, Matremque Religiosæ familiæ egit. quod Officium tanto virtutis, charitatisque ardore impleuit: ut non harum modò, sed pauperum omnium Mater audiret, quibus tectum, victum nunquam non præbuit, pedes etiam eorum lavans, & ulcera velut gemmas tractare solita: unde tantam sibi in Cælo terrâque gloriam conciliavit, vt vel ipsâ tacente, sanctitatem eius virtutes & miracula loquerentur. Ex Appar. Gelen. & P. Canis. Martyr.

VIII.

WERTHINIA nobilis MARCHIÆ & MON-

^
ad

TIBVS interiecta Abbatia, sub hoc tempus
B. TIGRIMI Episcopi Halberstadiensis Ossa
è tenebris in lucem, gloriosâ pompâ transtulit.
Qui, dū viveret, alios verbis, doctrina alios, alios
miraculis, beneficâ alios manu, vitæ exemplo
omnes, ad CHRISTVM, eiúsque cultum tra-
xit. Et ex his ipsis, Dei unius quærens gloriam

apud

apud eundem, & suam nunquam intermorituram
reperit. Ex Appar. Gelen. & Werthin. Annal.

IX.

AD SVLPIACVM seu Fussenich generis nobilitate & virtutum famâ conspicuarum Virginum Asceterium conditus & in honore est DALRICVS Francici sanguinis Adolescens; qui primo ætatis flore, mundo calcato, largâ manu hereditatem suam inter pauperes sparsit. Deinde Roma limina Apostolorum, & Coloniae trium MAGORVM, aliâque loca, Sanguine & miraculis Martyrum nobilitata religiosè lustravit, multosque annos talem se, quales nos omnes sumus, peregrinum FUESSENICHII, gregem pascendo tamdiu vendidit, donec aridâ prorsus æstate ignotus Opilio: & precibus fretus, baculo rudi fontem, armentis, hominibusque è terra Medicum daret. Et quid mirum, si terreno Fonte cum alijs Divis Pastor hic potus perennes beatitatis fontes adiicit, nulla deinceps siti cruciandus. Ex tabulis Fussenianis.

X.

WILOHEMVS Confessor amplissimâ fortutunâ PICTONVM Comitum & AQUITANIÆ Dux cum

cum natus GREVENBROCCÆ, seu Comitum in
PALVDE ad ARNAPHAM, triumphat, qui
ingluvie, duellis, incestu ac bellis, pro Leone
Schismatico, contra INNOCENTIVM legitimum
Papam gestis omnino infamis, enormia fla-
gitia pari pœnitentiâ eluere conatus est, po-
tentia orationis fulmine S. BERNARDI & CRI-
STI sub PANE latentis præsentia percussus.
Ut verò incredibilia Ecclesiæ illata damna
resarciret, plurima monasteria, templa, cœno-
bia, pauperumque hospitia instruxit, dilapsa
reparavit, nominisque sui cognominem Ordin-
inem reliquit. Neque hic eius stetit virtus, sed
altius progressa sapientis Anachoretæ consilio,
molestâ ære & setis tunica Corpus torquebat,
catenis cingebat, funibus ferro armatis in sese
ipse fævijt, & eremo se abdidit. Ibi haustâ
religione, cum ex divina meditatione miro vi-
fendi CHRISTI Incunabula & theatrum immorta-
lium operum incensus desiderio arderet, Hiero-
solymam supplicabundus petijt, & omnia à
CHRISTO Divinitatis, & Humanitatis impressa,
quæ reliquit in terris, vestigia piè exosculatus.
Rhodijs demum in Stabulo vitam pijs doloribus

plenam

plena posuit. Felicius utpote, quām in palatijs
fecisset. Surius Baronius.

XII.

IN perillustri S. CORNELII ad Indam Abba-
tia, B. Confessoris BENEDICTI, qui regnante
LVDOVICO p̄ijssimo Imperatore Abbatis Fastigi-
um septem. & amplius annis tenuit, animi
candore, sui submissione & contemptu insignis,
integerimæ probitatis exemplum de quo illud
Apostoli jure affirmaris: Mundum atque ipsum
sibi invicem fuisse Crucifixos. Ex tab. Abbatiae
& Necrologio.

XIV.

HVius Principis, ERARDI publico bono natē
Merita, ne plus noctis, quām lucis meo
è calamo hauriant, ea integra, ex manu &
typis conscriptis monumentis LEODIENSIS
Ecclesie referenda operæ pretium existimavi.
ERARDVS à MARCKA, Filius ROBERTI Comitis
à MARCKA, ex Canonico D. LAMBERTI pri-
mūm LEODIENSIS Episcopus, tum etiam CAR-
NOTENSIS, tum Archiepiscopus VALENTINVS, dein
sacræ ROMANÆ Ecclesie Cardinalis, denique
Apostolicae sedis Legatus à latere. Principium ad-

D

ministra-

ministratio*n*is suæ à Deo & Religione du*ct*urs, in **L A V R E N T I A N O** primùm *Cœnobio*, deinde in *Chartbusiano MONTIS D E I* propè **S E D A N V M** ad sacra se comparat opportuno secessu, & rerum divinarum commentationibus. tum confirmatione à Pontifice accepta, ad *S. Laurentij Sacerdotio* jniciatur, ac deinde **T U N G R I S**, *Episcopali* charactere consecratus, **LEODIVM** ingreditur solēniter Sacerdotij primitias Deo offert in æde *S. Lamberti* ipso Pentecostes die, spectante multitudine innumerâ, in qua & Abbates quinque supra viginti. *De hoc Præfule*, ut homines taceant, loquentur opera, tam sacra, quam profana. Inter sacra recenseri possunt, ac debent primò *Divi L A M B E R T I Martyris sacrum C A P V T*, quod sic exornavit. Quo die creatus fuit **LEODIENSIS Episcopus**, illi ornando constitut grave argenti pondus, tum auratam ex argento fieri statuam curauit opere elegantissimo, amplitudine plūs quam humanâ ad umbilicum usque Episcopum illa refert jnfulâ redimitum, dexterâ pedum, librum lœvâ gestantem. Pro basi opus est arte rarâ elaboratum in modum porticûs, totam molem ambientis, in qua minoribus figuris efficta sunt illustriora

in vidi

invicti Martyris facinora. Et hoc primum sacrae illius munificentiae monumentum. Alterum est nobilis ex argento theca, mole ac pondere spectabilis, sed factoris arte spectabilior, in quam recondidit D. *Martyris THEODARDI sacrū corpus.* Post hoc etiam molitus est aliud: geminum scilicet æs companionum **E R A R D I** monumentum: alterum **C H R Y S O G O N I**, quibus nullum in vrbe, aut magnitudine, aut pondere comparandum. tum etiam aræ Principis pallium opere Phrygio, gemmis & vñionibus sanè dives, opus & materiâ & arte nulli secundum: cui accessere ad *Miffæ sacrificium* sacræ vestes & capæ duodecim è telâ aureâ, & ipsæ unionibus graves. Eodem spectat, quod duobus ante obitum annis, *sepulchrum* sibi vivens posuerit, cui nullum fortè in Europa par invenias, opus est ex ære aurato statuis rara arte fusis insigne; cui hoc Epitaphium ipse insculpi jussit:

E R A R D V S à **M A R C K A** mortem habens.

præ oculis Vivus posuit.

Et hæc fuerunt sacrae illius in Posteros beneficentiae monumenta, quibus paria, immo & maiora sunt opera, quæ perfecit & in Vrbe & foris. Foris quidem erecta in finibus Patriæ monumenta.

D 2.

nimenta.

nimetita, cuiusmodi sunt *Arx Hoiensis*, *Dionantea*, *Franchimontana*, *Stockemensis*, *Curingana*. In Vrbe autem Palatum ingentis omnino molis, cui erigendo totos 32. años insumpsit, sumptu planè Regio. Nec enim aliud aut poterat, aut volebat qui illi regius erat *animus*. Esse in terris defiit anno M. D. XXXVIIIICXIV. Kalendas Martias, CORPVS illatum sepulcro, quod sibi vivens erexerat: Cor autem HOIAM in æde Cruciferorum: Extra reliqua in Cœnobium SEPTEM FONTIVM, non procul Bruxellis delata sunt. Ex Glori. Leod.

XV.

IN Castro VOLMUNDSTEIN RVRÆ in Marchia imposito, Beatæ Memoriæ venerabilis GERTRUDIS, que inter blandientem mundum & amplissimam fortunam, turbas & temporalium negotia fugiens, umbrâsque devitans sponte reclusa, Dei causâ, umbras inhabitauit, solidâ pietate, laborum patientia, mansuetudine, aliarûmque virtutum splendore ita ex ijs emicans ut gemino in orbe umbræ illi amplius non sint formidandæ: more enim solis, virtus hoc pulchrius nitet, quò diutius latet. Ex Appar. Gelen.

XVI

XVI.

HEISTERBACI in Montibns triumphalis lux
Beati SIFERIDI, vaticinijs eximij egregiæ
pietatis, magnæ virtutis, & probati exempli
Religiosi. Totus erat in humilitatis charitatisque
officijs, socrorum obseruantissimus, adeò in
omni virtute perfectus, ut quam singulatim
inspiceres, eam eminentissimam judicares. In-
de ita rapiebat ad se omnium animos, ut aptè
in eum sacrum illud caderet elogium: *Dile-
ctus Deo & hominibus, cuius memoria in be-
nedictione est. Ex tabu Haister. & Appar. Ge-
len.*

XVII.

SIGENBERGÆ S.BENIGNI Presbyteri & Martyris,
qui innumera gentilium turbâ ad Christum
adducta, nervis sub Aureliano Imp. & Terentio
præfecto dirissimè cæsus, ad trochleas extendi ju-
betur, & Corpus lanceâ perforari, quibus cruci-
atibus nobile Martyrium consumavit, reliquias
*eius S. Anno Archiepiscopus circa annum Chri-
sti MXXII. magnâ cleri populique totius fre-
quentia in Ecclesia Sigebergenſi depoluit. Vendi-
cat, & Elvvanga sibi Teste P. Canis. hoc san-*

D 3

ctum

Etum Benigni pignus quæ lis de Beato Benigno
facile componetur, si utroque loco, vel ex æ-
quo, vel maiori ex parte Reliquias possideti
credamus. *Can. in Martyr. & Georg. Wicelio in
choro SS.*

XVIII.

Heisterbaci ex humanis abijt venerabilis:
CÆSAREVS de Milendunck, pietate,
prudentiâ, doctrinâ, exemplo, submissione mi-
rus; quâ potissimum suadente amplissimam
Prumensem Prefecturam abiecit, ut suos inter
æquales humilis viveret. Præter mortem &
æternitatem, totâ mente Deo fixus nihil in o-
culis habebat: laboriosæ charitatis religiosus. In
asceterijs virginū, regulari spiritu imbuendis a Deo ele-
ctus, erga pauperes erat munificus, cū Deo usque
ad eo familiaris, ut animam agens, toto corpo-
re humili prostatus, manibus in crucem expor-
rectis, suavissima inter IESV & MARIAE no-
mina, ditissimam virtutibus animam Deo Procre-
atori redderet. *Ex Heist. Necrolog.*

XXXVIII.

CONRADVS de Ravenstein, alijs de Rin-
stein, Episcopus Heribopolitanus, vir erudi-
tione:

tione & meritorum gloriâ clarissimus; quidum,
 S. IOANNIS Baptiste exemplo, cognatos Potbo-
 rem de Reinstein, Henricumque à Falckenberg seu
 ab Hondt sanguine nobiles, sed flagitijs ma-
 gis illustres, plenâ libertate Christianâ monen-
 do ad saniora vitæ morûmque sanctiora consi-
 lia animaret, *visus est cum Lobi peccatori-*
bus, quasi ludens loqui, quod essent sine ti-
 more; uude ab efferatis & Impijs sacrilegâ ma-
 nu obtruncatur gloriosus Christi Athleta,
 ipso sanctæ Barbaræ Festo anno MCCCIII
 doctrinam suam proprio sanguine consignans.
 Sunt qui Conradum hunc Martyrem habent,
 quod certis rationibus doceri minimè potest,
 idêoque hîc non astruo. *Nouit Deus cui la-*
boravit & certauit, & qui certantes vincentesque
coronat. Chron. Heripolen. & Bucelinus.

XVIII.

RUPERTVS è Ducali MONTIVM sanguine
 oriundus Pataviensis primùm, deinde totius
 cleri votis Padibornensis electus Episcopus 31.
 Princeps Pacis, Justitiae Zelo nulli secundus; Ec-
 clesiæ suæ proventus magnificè auxit, vniver-
 sis acceptissimus; cuius in omni fortuna, con-
 stans

stans vox: *Mala non obesse, nisi malis; Bona non prodeesse nisi bonis.* probè enim tenebat, manum Dei incognitam quidem nobis, nunquam tamē malam (vtpote semper Paternam) esse posse, eundēmque felicitati terrenæ amaritudines miscere, ut illa quæratur felicitas, cuius dulcedo non est fallax, quam in votis habens, ubique Religionis & munificentiae suæ monumentis relictis, mortalitatem A. C. 1394 pestiferâ luc exuit, dum munitissimam arcem PADTBERG ab hostibus Ecclesiæ insessam obsidione premeret, & à successore *Ioanne Episcopo ab HOIA*, eius tandem à morte captam. Monumentum & quietem in Ecclesiâ suâ *Patiborne* reperit.

XX.

Eiusdem meritis (*HOIA*, successore vitâ funeto) allectum *Illusterrimum Cathedrale Capitulum*, eius fratrem **GVLIELMUM** 18. annorum *Principem*, *Antistitem* ordine 33, constituit, contra quem dum *Pontifex Romanus BERTRANDVM* *Canonicum Ravennatem* nominat, dubiâ aliquamdiu possessione **GVLIELMVS** usus, tandem legitimè confirmatus est, quod *Bertrandus linguae Saxonice ignarus* sese subditis obesse

obesse potius, quam prodeesse notans, duobus
acceptis equis, Patriam, vnde venerat, repetijt.
neque ipse Guilielmus Episcopatum constanter
administravit, coactus, ad familiæ conservati-
onem A.C. M. CCCCXV. resignare, ductâ in
vxorem THEODORICI Archiepiscopi Coloniensi s
nepte Comitissa Techlenburgiensis; ut jure hunc orbem
nibil stabile possidere, sed continuo in orbem fluere
affirmâris.

XXI.

DVobis hisce fratribus Comitibus, non in
indecorè Comitem & consanguineum ipsorum
adiungimus THEODORICVM ex nobilissimis
MÆRSÆ Dynastis, huius Nominis secundum, Epis-
copum Padibornensem 34. & Administratorem Hal-
berstadiensem, Principem vetustissimæ familiæ,
multo nomine de Patria meritum, maximis anni-
mi & corporis talentis prædictus, qualem mul-
tis seculis in togâ & sagô illa Diœcesis non vi-
dit, ad omnia vigilante, non ignarū plus vigilare
esse plus vivere. quâ tamen vigilantissimâ curâ pa-
ternâ caverre non potuit, quò minus alia atq; alia
Dei flagella, populum eius afficerent: tanta enim,
præter grassantes continuo morbos, tempe-

E.

statum

statum vis urbem viciniāmque concusit, ut
pessum itura omnia viderentur, quam DEI ma-
num (utpote prudens & in omnem illius nu-
tum paratus Princeps) patienter sustinuit,
gnarus in prodigiosis casibus & mutationibus, non
esse aliam rationem, quam summam rationem, sci-
licet Deum ipsum: ac proinde longè præstantius es-
se pati acerba, pro, & à Deo, quam beneficâ eius
manu continuò frui. jñmo hâc publica calamitate ab
eodem ansam sibi ad bene de omnibus meren-
di amplissimam afferri; quâ etiam suis divite
ac profusâ manu (ut verus Patriæ pauperūm-
que Pater) egentibus subvenit, cumulatissi-
mum à Deo præmium accepturus, cåque fir-
matus spe, anno M. CCCC. LXIII. mortali-
tatem exuit, & immortalitatem (ut sperare fas est)
jnduit. Habuit hic in Cathedra Monasteriensî
cognominem Successorem Antistitem HENRICVM
Comitem de MÆRSA electum A. C. 1415. de quo
cum nihil addant Chronologi, quam lauda-
tissimum vixisse, in laudibus eius meus quo-
que jure quiescit calamus.

XXII.

His Præfulibus PADIBORNENSIBVS ciusdem
Ecclesiæ Antistes THEODORVS Baro de
Reck

Reck non inconcinnè jungi videtur, quem
magni Patris BENEDICTI Asceta R. P. F. Ga-
briel Buzelinus, meritissimo suo de Germania
calamo hoc ornat elogio: *Theodorus Adolphus*
Baro de Reck, in Marchia natus, 44. Padibornensis Epis-
copus, nobilitate generis, singulari eruditione, Aucto-
ritate & rerum gerendarum dexteritate, & ante omni-
a, eximiâ variarum virtutum laude celebratissimus
vixit. Postremis suis in Regimine annis, pub-
licis Patriæ supplicationibus energumenorum
phanaticorum Patriæ inerrantium copiam,
maximo patientiæ, pietatisque documento su-
stinens, precibus, solidâque pietate fregit, no-
stro hoc ævo inter Principes vitâ laudabiliter
obitâ non infimus Princeps. P. F.

Gabriel Buzelinus.

Die I.

NInsula Cæsarea S. SWIBERTI Episcopi à LEO-
NE Papâ, CAROLO MAGNO præsente, sole-
mniori, quâm aliâs, sacrâ cæremonia Cæ-
litibus adscripti. Hunc SWIBERTVM Apostolum
suum agnoscunt Batavi, Frisones, Dani, Bruno-
vicenses, Montenses, Westphali, Colonien-
ses, Saxones, quibus ille, superstitionis nocte
sublatâ, fidei lumen intulit, Sacrâ undâ
innumerous abluit, inanum deorum fanis ac
simulacris sublatis. Werdam illustre fidei pro-
pugnaculum, bono fidei erexit. Sanctâ PLE-
CTRUDÆ & PIPINO aurigantibus, Apostola-
tum suum plurimis vaticinijs, ostentis, mi-
raculis, tribusque mortuis in vitam revocatis
confirmauit: quos inter nobilem adolescentem
Splinterum excitatum memorant. neque citius
Svvibertus mori posse uisus est, quâm mortu-
um suscitâset. *Canis. Bav. Sancta in vit. B.
Plectrudis.*

II.

NEOBVRGI in arcis sacrario depositio, duo-
rum CAPITVM SS. VITI & GASSIANI
& aliarum RELIQVIARVM Sanctarum Virginum
& Martyrum, LUCILLÆ, MARTHÆ, PRIMI-

TIVÆ

TIVÆ, anno partæ Salutis M. DC. XXVIII.
 ex Cœmterio, seu *Cryptis CALIXTI*, de VRBE ex-
 tractarum, quas legitimè impetratas, gloriae
memoriæ Princeps, Serenissimus WOLFGANGVS
WILHELMVS COMES PALATINVS RHENI,
BAVARIÆ, IVLIÆ, CLIVIÆ, MONTIVM
Dvx &c. anno insequeute NEOPVRGVM
 transferri curauit. *Ex Sacr. Indice.* Quas hoc
 demum anno 1663. 15. Maij vnâ cum COR-
 PORE S. MAVRI ab admodum R. P. IOAN-
 NE PAVLLO OLIVÂ Soc. IESU VICARIO Gene-
 rali, Serenissimo Duci PHILIPPO GUILIELMO
 Comiti Palatino Rheni &c. recens Româ submis-
 so, Idē Ser: Dux hereditario erga SANCTOS affectu, in-
 ter Cleri, Aule, Civium, Provincialiumque acco-
 larum pia vota, ac magnificâ pompâ per urbem
 atque suburbia circumferri, & Ipse Præsens va-
 rjs in Templis deponi postea curavit.

II.

IN Collegiata DUSSELDORPIENSI Festum S.
 WILLEICI Presbyteri S. SWIBERTI in
 Apostolatu Collegæ; qui cum totam Saxo-
 niā, Montes, Marchiam, Angariam, vicināsque

latè Provincias, concionabundus obiens,
 infidelium multa millia, *in libertatem Christianam* è deorum servitute *asserta fonte sacro* lavit,
 & frequentibus ostentis confirmavit, quo virtutum odore allecta B. PLECTRUDIS, AVSTRASIAE Princeps Eundem à S. SWIBERTO cum socio Theodorico ad Pipinum decumbentem, Ioppiliam cunte, precibus obtainuit, vt secum devotionis consolationisque causâ COLONIÆ re-sideret: vbi in Domini vinea gnaviter desudans, prodigijs illustris GERALDV M. illu-strem PALATINVM à peste anginæ; & Gotebal-dum à præsenti Morte, Salutiferæ Crucis signo (atto-nitis PLECTRVD & populo) liberavit. DemūS. SWIBERTI in præfectura WERTENSI decennium gnavus & Fidelis successor A.DC CXXII. A postolico spiritu, vitæ integritate & prodigijs illustris, longū æternitatis iter ingressus est. Mar. Can: Barw. Sancta.

III.

CHVNIGVNDIS AVGUSTA & VIRGO ex COMITIBVS PALATINIS MOSEL LANICIS, HENRICI IMPERATORIS Vxor, suis meritis dives: vt proinde in ea amabiliter Spiritus Sanctus qui-ecceret, carnem nudam cilicio tegebat, cilicum au-reā

reâ veste dissimulabat, hòc sanctior, quò superbior. *Virginitatis florem*, malevolorum & caco-dæmonis invidiâ, apud Virum in suspicionem adductum, carentium vomerum experimento integrum probavit, malens familiam quam *Virginitatem emori*; quam & à S. HENRICI fato, in Cœnobio à se BAMBERGÆ cum Dioecesi, erecto illibatam ad ultimum vitæ terminum servavit. *Ex Mart. Can. & sanct. Bavaria.*

III.

IN Abbatia Divitensi, vulgo Tuitensi, felix discessus B. ROPERTI Abbatis, qui scientijs instructissimus, ac libris clarus, cum mundum totum curioso oculo, penitus inspexisset, neque hic usquam, invidiâ dominante, arrideret, pedem extra mundum, Divitensi in familia constituit: patrimonio in pauperes liberaliter effuso. votis Deo arctius obstrictus, ita in pietatis studia totus abiit ut loci eius præfecturâ, omnium calculis dignissimus habitus sit. Et sanè, dum non præesse, sed prodeesse desiderat, omnibus charus, cilicio cineribusque incubans, ad immortalitatis præ-

mia

mia evocatus est. Ex Appar. Gelen. Natalibus
Domini Molani, & Valentino Leuchtio.

IV.

ITem festa Lux CAII PALATINI, Sociorumque eius numero septem & viginti, qui exquisitissimis tormentis excruciat, in mare deiecti, stolis cælestibus mundati, immaculatum agnum sequuntur.

V.

ESENDIÆ B. THEOPHANIAE Abbatissæ, Erenfridi Comitis Palatini, ex MECHTILDE Sorore OTTONIS Tertij Neptis, quæ magna omnino augustissimæ Celi Reginæ Cliens, quæque admirabilium virtutum splendore, ita sacrum cœtum suum personarum ac virtutum numero auxit, ut non immerito eius loci, & celi delicium habeatur. Ex Appar. Geleniano.

VI.

PHILIPPVS Comes de Hinsperg ex Preposito Catedrali, Cleri, Populique votis unanimiter electus, 45. Episcopus COLONIENSIS; Princeps qualem multis seculis non vidit Germania, DEI, DEIPARÆ subditorumque cultu insignis

fignis, omne ferè patrimonium in exornandis Ecclesijs, muniendâ Coloniâ Agrippinâ, expendit; duos, Westphalia & Angariae latissimos nobilissimosque Ducatus concessionē Cæsarī (Henrico Leone proscripto) sedi suæ comparavit. Municientissimus idem fuit amplissimi Cœnobij Haisterbaciensis Fundator. Tandem anno M. CCX. operibus meritisque plenus, fato defunctus est.

VII.

CE R I S H E M I V M prope Düsseldorf à WILBERTO Episcopo Coloniensi, anno M. CCC. LXX. ædificatum, & à GERICO Comite dotatum, festivo plausu honorat B. REGENBERGAM eius Ducis filiam, cuius cœlesti prudentiâ tantum sapientiæ hausit, ut una de numero prudentium, cœlestes CHRISTI nuptias, omni ævo continuandas intrârit: quæ seculum blandiens, & terrenas voluptates Ducis Parentis sanctâ institutione reliquit. Sub veste splendidâ cilicum occultare solita, artem, mundum piè fallendi, nos docens. utriusque & Parentis & Filiae Cineres urnâ unâ conduntur. Ex Appar. Gelen.

VII.

SVb idem tempus HEISTERBACI in Leo-
bergica Montium prefectura, transitus venera-
bilis GODSCALCI ex Volmundstein, cuius erat spe-
ctata religio. Vir is apprimè modestus, Germa-
num sese eius ordinis filium Virtutibus Regu-
larumq; observantiā ostēdens, Vir inquā verē hu-
milis & miræ patientiæ ; libentissimè, quidquid
domi pérgrave & abiectum erat, subiens. Tan-
dem cum vitam consentaneam, ex S. BERNAR-
DI Patris institutoris sui spiritu ductis virtu-
tibus exornâsse, honoribus repudiatis, malu-
it inter suos Ascetas piè latēre, quām vanè
alibi patēre; solique servatori suo CHRISTO servire:
quem, vt unicum amorem suū in sacra SYNAXI laten-
tem quoties contemplatus fuit, toties æstu absu-
mendum existimâsses, nisi illum oculorum sacrâ un-
dâ temperâsse, quem jam cælo adscriptus,
de facie in faciem, æternitate nullo fine ter-
minandâ contemplatur. *Ex Appar. Geleniano.*

VIII.

BRVN O illustri Comitum Altenanorum fa-
milia oriundus, invitus planè ex Preposito
Episcopus Colonensis 46. renuntiatus, suæ ætatis
Episcoporum speculum, Cleri Norma, de quo illustre
illud

illud, & à seculis raro auditum, Chronologi, constanti calamo testantur: Eundem vix triennio obtentam, dignitatem, tædio humarū rerū victum abiecisse; ad amicā sibi Monasticiæ vitæ quietem properasse; fratri ADOLPHO Ecclesiām relinquēs, cucullum Montis VETERIS Cœnobio, auso generoso induens, quod Cisteriensis familiæ nobile Asceterium suis impendijs erexit, & fundavit Adolphus primus & ipse Altenanæ familiæ Dux & Caput. Habent hoc in loco plurimi Montani Duces sua reconditoria, & monumenta; ex longâ nocte olim ad tubam magni Angeli, lucem præstolantes. Fuit hic Bruno admodum familiaris D. BERNARDO, cuius etiam Spiritum, sanctosque mores, genuinus S. Magistri Discipulus, dum vixit, expressit. Salve ô nobile terris, & DEQ Sanctorum par! Buzel. Annales & alij.

IX.

WALRAMVS Comitum IVLIAENSIVM, vt & sanguinis, ita & virtutum heres. Legitimis Cleri votis Coloniensi Cathedræ impositus, spes de se conceptas non fecellit. Is cum sciret unicam salutem imperantis esse ex lege DEI

F 2

Rempubli-

republicam gerere, justitiam, æquitatem tueri, non admittebat lymphatam illam, & semetebriam Politicam sapientiam, quam curreret quidem, sed extra viam, & metam non pertingere affirmabat: errare etiam vehementer illos, quod sanctitatem, fidem, pietatem, virtutes, inter privata bona reponerent, & Regentes, quâ juvat ire, viâ permitterent. quod uti prorsus impium detestabatur, utpote non nescius remotâ justitiâ, Regna non nisi magna esse latrocinia; & Regentes propterea cautos optaret, quod, ut cœlum sidera, ita Rex circumferat populum; quod suo ille exemplo regendique munere octodecim annis verissimum probavit, subditis sub arbore & sicu suâ DEI intimore, altâ pace viventibus: licet invidia virtutum individua comes hanc ei, subditisque fortunam in vitæ coronide (à potenti manu valde presso) inviderit; & cum nullum telum acutius calumniâ; nec magis quidquam timendum quâ iniquitas & perfidia impij: subditis paterno continuoque mærore compassus, Iustitiae, Beneficienâ, Religionis Munimentis clarus, vitam hoc in orbe amisit, in altero reperit: *Corpore amoris sui tessera gregi suo commisso*

missō Coloniæ, & relicto. Bucel. in prima sacrae
Germanie parte.

X.

Alter erat BALDERICVS, Comitis Montensis
Filius, quintus & decimus Leodiensium E-
piscopus, cui in litteris instituendus a primis
annis, commissus est S. BRVNO generosa Regum
Soboles. Dies consilijs de republica capiendis;
precibus autem noctes quotidie dabat. Præ-
fuit annis duntaxat tribus; at senio meritôque
gravis A.D DCCC.LVI discessit, & in sua
sibi Ecclesia sepulchrum posuit. *vide R. P
Jacobum Lobbetum in sua gloria Leod. Ecclesiae.*

XI.

VIta functum esse Februario exeunte, ad
annum MCCCC. XIX. IOANNEM Heins-
bergium fasti memorant Leodienses. Fuit is ex-
cellentissimi Dynastæ Ioannis Heinspergij & Le-
rvenbergij heres, ex Archidiacono Hasbanie, LII
Leodiensis Episcopus, cum Archiepiscopis Colonien-
si & Trevirensi Cruce signatus. Legato Apostolico
Expeditioni bellicæ contra Hussitas in Bohemia
nomen dedit; peregrinationem Hierosolymita-
nam suscepit; sed structis in via insidijs inter-

F 3 misit;

misit; FRIDERICI Tertij coronationi interfuit Aquis-
grani, ac deinde pertæsus oneris, negotiorum,
*Episcopatum Ludovico Borbonio, CAROLI
Ducis Borbonii filio reliquit, Heinsbergium*
repetens, vbi mortis meditationi, Deo, sibique
in eius sacra æde vacans, nobili coronide vi-
tam clausit, & in eadem sibi tumulum elegit,
ut ibi esset emortuum Corpus, vbi totus fuerat Animus
viventis. *Lcod. Chron. & alij.*

XII.

Hocsemius, Chapeavillus, Bucherius, in sua
Chronologia ad annum Christi 1333.
volunt denatum ADOLPHVM de MARCKA,
Comitis de MARCKA filium, ex Præposito WOR-
MATIENSI, 75 Episcopum LEODIENSEM. Or-
dinatus est à CLEMENTE huius nominis Papa V.
Subdiaconus; Diaconus autem, & Sacerdos ab Episco-
po PRÆNESTINO: denique à BERENGARIO
Cardinali Episcopo TUSCVLANO, in Episcopum
consecratus est. Tristi sanè fato in ea incidit
tempora, in quibus & domi, & foris turbæ
multæ, adeoque turbatum eius Imperium. Ab
codem decretum A. Christi 1334. ut annus
inchoaretur à Nativitate DOMINI, cum an-
tea à

tea à Pascha initium seu exordium caperet. ita
Bucel. in 1. parte sacræ Germaniae. Ab ipso ME-
CHLINE A in Feudum Comiti Flandriae vendita
14. Iulij. Adita etiam ab illo possessio Comitatus
LOSSensis, quem Ludovico ultimo Comi-
te mortuo, Iure antiquæ & legitimæ donationis,
ADOLPHVS suum fecit, & usque huc suum
facit, cum serenissimo PRÆSVLE suo jllustriſſi-
mum CAPITVLUM. Rebus ita domi, forisque
præclarè gestis, communi patriæ luctu, sub-
latus est ē vivis. In arce CLAREMONTANA Leodium
inter & Hoium in D. Lamberti Basilicā sepultus.
Plura vide apud Auctores citatos

XV.

ANNO à Christo nato MCCCCLVIII. Apri-
lis XXIII. in Auita Cliorum Arce,
IOANNES eius nominis secundus primam ex vte-
ro lucem hausit; alteram seu celestem sacro ex
fonte; quo VETERIS CAMPPI XXVI. Abbas
HENRICVS de Rhaij, IOANNE primo Patre eius
sic mandante, ipsum abluit IOANNI Duci à con-
silijs, & in paucis Charus, ac proinde ab eodem
(vt Clivia narrant Annales) à Baptismate, rari
pretij & operis scypho argenteo inauratō que

donatus

donatus Educatus autem est ab Avunculo CAROLO in Aula Burgundica, & litteris, & virtutibus studijsque tanto Principe dignis conse-
que instructus, ut Avunculi Castra secutus,
fatali Nanciano prælio A. C. 1477. interfuer-
it, ignei sanè & excelsi animi Princeps, Patris
& Avi sui Adolphi primi Cliviæ Ducis, vt
sanguinis, ita & virtutum heres frequenter affir-
mare solitus, genuini sanguinis nepotibus à
maiorum præcessis cogitationibus non esse de-
generandum. Nobilitati suæ domesticæ hoc
crebrô suggerens, ad Virtutem non tam eundum,
quām cursu contendendum esse. Ex aula Burgundicâ
redux, dum rogatus afferuisset se incredibili
illâ hominum Nanceanâ in pugna strage ita
delectatum ut, dum spiret, bella speret; Martialem illum animum, ut ei, qui à consilijs ip-
si erant, crierent, ipsum domicellarum illece-
bris emolliendum eximendūmque existimabant,
quibus etiam (ut flexilis ad omnia illa est æ-
tas) largè usus, non suo, sed uitio alieno ui-
tiosus extitit, quod stratagema Politicum, ut
impium ægo suo, Arnoldus Heimericus Decanus
Santensis, in libris suis Sophiologicis acri cala-

mo

mo castigavit, optans ut Principem suum, re-
cta potius ad templum HONORIS ac VIRTUTIS,
quam Veneris duxissent. Ex quo tamen DEI
beneficio, naturæ honestate & huius vigilan-
tissimi Henrici operâ eductus est, Avi eius
ADOLPHI Parentisque Virtutes continuo instil-
lando; serio monens, vt sicuti illas maximè
Avi grata posteritas sepulchro, ita ipse cordi inscri-
beret. IOANNES candidè monentem, facili & sin-
cero gentis genio obsequutus, petito atque ac-
cepto *Avi Adolphi Epitaphio illud vitæ regulam*
constanter habuit, quo, & Heimerico vitæ
Ducibus usus anno 1481 Patri defuncto succes-
sit & Heimerico ad Feuda ab Imperatore FRI-
DERICO impetranda misso, præcipua nobili-
tate comitante in vtraque Provincia homagio
inauguratus est. Principium eius regiminis ex-
cepit bellum Ultraiectinum, qui fratrem ipsius gu-
bernatorem urbis electum, ac proditoriè de-
inde captum Amersfordiam abduxerunt; qui
tamen motus, potenti vicinorum intercessione
indutijs contractis eo facilius positi sunt quod
IOANNES noster minimè ignoraret bellum facile
assumi, sed non nisi alieno hostisque arbitrio
poni; imo grande esse malum, scelerumque

G

com-

compendium, & eò deterius, quò diutiùs trahatur. His itaque curis liberatus, suorum maturo consilio audito A. C. 1489. 3. Novembris HENRICI HASSIÆ *Landgravij* Filiam MECH-TILDEM HERMANNO HASSO COLONIENSIS Archiepiscopo Fratre HENRICI auctore, nuptijs SUSATI exqui sitissimis celebratis duxit, quæ Cat-timelibocensis illi Comitatûs partem in dotem attulit, ipse verò Coniugi vicissim, pro munere dotalicio, *Arcem MONREBERGENSEM*, ciuisque proventus à morte suâ ei assignavit; ex quâ illi in auita CLIVIORUM arce nati IOANNES TERTIVS eius Successor, ANNA, PHILIPPVS, & ADOLPHVS. De quibus aliás erit scribendi locus; interea IOANNEM non nisi coactum, ad bella & arma profilientem bella ex bellis fatigârunt: Primum à Monasteriensibus, & Hallerensibus motum A. C. 1492. ob avecta frumenta; & priùs geri, quâm parari sensit. Itaque ab ijsdem inopinatò invasus, quantum potuit militum contraxit, quibus hosti oppositis, dum variâ clade, fortunâ alternante concurritur, animo, armis, &, quod caput est, causa superior IOANNES, hostem ad æquas pacis conditiones petendas ipsâ S. VITALIS cogit, quæ licet illi

illi non satis commodæ forent, máluit tamen
in nocendo aliquid omittere, quām cum ali-
quo suorum detrimento hosti nocere. Neque
motibus his positis quies. GELDRICIS enim in-
dutijs cum MAXIMILIANO exspirantibns, ne-
que CAROLVS sententia ab IMPERII PRIN-
CIBVS pro MAXIMILIANO latæ acquiesceret,
anno 1498. Auditoribus Henrica ab Hompesch, Do-
mino in Wicbradt; Ioanne à Palandt, Domino in
Burg; Theodoro à Bronchoft, & Battenberg, Domi-
no in Hunnepell, Toparchâ Clivio. IOANNES hic CLI-
VIVS MAXIMILIANI partes secutus est: qui ingeni-
ti excercitu ALBERTO SAXONE & GEORGIO BA-
VARO Ductoribus in Geldriam misso Wachtendon-
cam, Stralenam, Bathenburgiam, aliisque GEL-
DRIÆ oppida expugnavit; sed à CAROLO Eg-
mondano, Hinsbergâ, & WILHELMO IVLIO Er-
culenâ expugnatis, MAXIMILIANVS cum EMBRI-
CAM, DOTECOMIAM CAROLO eam propugnante,
frustra tentasset, re infectâ A. C. 1499. cum
suis in Germaniam ingloriè reversus, Cliviam
præsidijs nudatam, hostium libidini permisit
ut ad eam servandam IOANNES indutias sibi
iniquas quererere coactus sit, quæ tamen illi
ipso anno à Neomagensibus minimè servatæ
G 2 sunt

sunt. Hi enim ipso S. MATTHIAE, Saltum CLIVIVM ingressi QVADRBVRGVM flamis absumperent; BETHERGAM Nobilium Virginum Conventum ademque Antonianam in Silva cædua spoliarunt, sed à Clivijs Moldika pago retracti, 1200 capti, reliqui deleti spolijsque exuti sunt. De Clivensum Victoria illius temporis Poëta ita lusit:

*Anno milleno, quingenteno minus uno
Mille & quingentos Clivus cepit Neo-
magos,
Cum prædis cunctis, quas divisere suis.*

Quam cladem usque adeò GELDER sentit, ut telis ignitis Cranneburgum a prodigiosa Cruce celebre incenderit, Wartium, Byrthemium aliōsque pagos expilārit, & captis quadam velitatione 70. Sanctensium præsidiarijs, Kallenium, Smithusium Arcem, aliāque minora oppida vastārit. His iniurijs irritati milites, dum talionem reddere GELDRIS parant, pro ingenita mansuetudine IOANNES ne flamis fœviant imperat, voce cedro & immortalitate dignā addens: *Talio de Calis est, & Deo ultio, non nostra.* Neque gloriosum, aut magnum facinus

nus censendum, tuguria pauperum & innocentium Provincialiū incendijs absumere, cum solā Principum suorum æmulatione miseri ac infelices sint.

Neque tamen hac CLIVII Duci Christianâ modestiâ stragéque subditis illius illatâ, Geldrorum fractus furor positusq; est; sed ipse CAROLVS EGMONDANVS Anholtine arcis fictâ obsidione, nemine sentiente HETTERIAM ingressus, eâque ferro, flammis rapinis pro militum libidine vastatâ, Hussenam deflectens arctâ eam obsidione cinxit. Clivius à milite imparatus, confestim Embricensibus, Sevenariensisbus aliquique Vicinis imperat ut vrbi, & civibus se forti constantique animo defendantibus commatu militari suppetias ferant; quibus imperata facientibus, in Vrbis hostiūmque conspectu castra ponunt. His CAROLVS duobus continuo diebus, acie dispositâ pugnam obtulit; quam illi detractârunt, donec Ductore BVRANO auxiliares copias ex Wesaliensisbus, Calcarijs, Ressensisbus, Rusticisque selectis contractas secundo Rheno delapsas advenisse, insidiâsque struxisse ab exploratoribus didicissent. Postri-

die dubiâ adhuc luce explicatis vexillis, pulsatis
consueto sono tympanis, pleno armorum ap-
paratu, CAROLI munimēta aggrediuntur. Quos dū
hostis fortissimè à fronte depellit, a BVRRANO ex
insidijs profiliente improviso à tergo premi-
tur, CAROLVS veterani hoc astu Militis cir-
cumventus, & die jpsā tot visis copijs errorem
pariter periculūmque illi aperiente, animi in-
certus fluctuare incipit, pugnētne, an fugam
arripiat. iámque suspenso gressu retrocedebat,
sed fugæ ignominiâ retractus, suos manu non
minùs, quam oratione firmans, alter alterum
hortati ut macti virtute essent; Cl vijs novis
animis ita acriter resistunt, ut duabus ipsis ho-
ris victoria fluctuaret, donec RABODVS à Du-
ren selecto & ab Armis optimè exercitato ru-
stico commodè accitus hostilem CAROLI aciem
non longè dissitam conficeret; alterámque ipsi-
us turmam aggressus simili fortuna deleret,
Carolo ipso vna cum castris, tormentis, impedi-
mentis thesaurōque ingenti capto. Mauri tamen
alicuius astu elapsus CAROLVS Dotecomiam
evasit. Eâ die nocteque Victor miles castris di-
ripiendis, spolijsque dividendis occupatus,
postridie mandato Ducis IOANNIS pro illustri Vi-
ctoria

Etoria reportatā, D E O exercituum gratias agit,
triduōg saucijs curatis, corpora recreat: quā Du-
cis benevolentiā recreatus animatūsque miles,
Præsidiarijs Hussiensibus duc toribus noctem fre-
quenti face expugnat, arcē *Keppeliam* ad *Jffelam*,
seu *Drusi Fossam*, naturā artēque munitam,
occupant. Cui dum *Zutphanienfes*, *Tribuno FRI-*
DERICO à *Vorſt*, 1200 armatis totidēmque e-
quitibus, æneis tormentis unā asportatis sup-
petias ferre moliuntur, Tribuno capto, reli-
quīsque cæsis, aut in fugam versis, ingentibus
Iterato spolijs faustè ditati, cum captivis *Em-*
bricam ingressi sunt. Simili etiam fortunā *Gel-*
driensium *Ductori* maioribus copijs instruēto,
in Limarsia Hussenses præsidiarij obviam fa-
cti, pugnandi copiam faciunt, fugant, mactant,
& armis bonisque exuunt. Ita *Clivivs DEI* be-
neficio, armis, causā, hostibus semper superi-
or, vrbes plurimas expugnauit, arces cepit,
prælijs hostes fregit: quæ qui enucleatiūs de-
siderat, Cliuiæ Annales, Heimericum, alios-
que consulat. Hoc singulare in cum Prouiden-
tiæ *DEI* argumentum esto; tot inter bellorum
æstus, incommoda & armorum strepitus Fe-
lix nihilominus atque auspicatum Coniugium
Filij

Filij sui IOANNIS cum Maria unicâ & Filiâ &
Herede WILHELMI IULIÆ MONTIVM DUCIS
Comitisque RAVENSPVRGICI à benefica DEI
manu obtinuisse, A.C. 1510. consummatum.
Quod ingens DEI beneficium ut grato animo ag-
nosceret, varia Ecclesiasticis, pauperibus, pri-
vilegia hoc, & sequentibus annis concelet:
quorum nonnulla subijcio.

A. C. 1483. jacta Templi Aldegundini EMBRICE fundamenta. & privilegijs confirmavit, Parochiam Cliviensem Collegiatæ Ecclesiæ, & facellum Nutterden Parochiæ Dusburgensi incorporavit. Foundationem Hospitalis Wattenscheidij gratam ratâmque habuit.

Nobilissimæ ac celebri Abbatiae Veteris Campi, liberum in telonijs suis, transitum concessit.

Idem beneficium Patribus Carthusianis, Grauiianis & Monchusio iuxta Arnheimium liberalissimè præstítit.

Patres Prædicatores Calcariae, & in Marienheide prope Gommersbachum in Præfectura Neostadiensi Comitatûs MARCHIACI confirmavit, multisque bonis & privilegijs ditavit.

In protectionem etiam eisdem Prædicatores cum Monasterio Lippiensi & Ecclesiasticis Tremiensibus

nienibus accepit. Anno 1517. Gochiam Zonsbecam, Grietham, Eltenam, Cranneburgum, Hussenam in Ducatu CLIVIO. In Comitatu MARCANO, anno eodem etiam Bochumum. Anno verò 1520. Brechenfeldt & Schelnum conflagratas, potissimum suis impendijs paternòque ac pio favore restaurari curavit. Quibus alijsque Ecclesiæ DEI præstitis beneficijs, & exantlatis pro eādem laboribus, INNOCENTIVS VIII. Pontifex Romanus, pio huic DVCI Rosam auream more recepto Dominicā Lætare consecratam, & in arce Dusseldorpianâ hodiedum asservatam, Romā transmisit, quod donum gratissimum habuit, ac non nisi omnium Provinciarum suarum Nobilitate præsente, à Gerhardo ab Offenbruck admisit.

Plurima, & amplissima privilegia Equestris Ordinis Viris, Vrbibus, oppidis, Communitatibus, Pagis, ab ipso paterno affectu concessa cum mei non sit instituti, referre, qui ea penitus scire avet, Heimericij Sophiologicos sex libros, Annalēsque evolvat. Vnum tamen non prætero, ipsum A. C. 1480. CALCARIAE, excellens illud Hebdomadarium forum instituisse; & Seuenariae A. 1487. jus civitatis dedisse. His,

H

alijsque

alijsque in laboribus ut verus Patriæ Pater,
 dum post 40. annorum imperium, ab æstu ne-
 gotiorum, tumultuque regiminis discessione
 aliquot mensium fecerat vitam solitariam
 aeturus ut, qui alijs potissimum vixerat, sibi
 ad extreum etiam viveret, à D E O (in cuius
 manu sunt ævi nostri momenta) ē vivis vo-
 catur A. C. 1521. 15. Martij, ab eximia pietate
 insitâq[ue] māluerudine misericordis nomen adeptus;
 quem vxor MECHTILDIS HASSA A. C. 1505.
 præcesserat 10. Feb: Ambo Clivis in Collegiatâ
 Ecclesiâ tumulati. De IOANNE sic cecinit
Streitagerus.

*Quod tibi Pontificis summo pro Munere
 summi*

*Fulva Quirinali venit ab Arce Rosa:
 Et quod Geldrensem vicisti fortiter Hostem,
 Virtutis pariter sunt monumenta tuæ.*

IN Veteri Monte, translatio B. EBERHARDI,
 qui ex illustri MONTIVM, & ALTENANO-
 RVM Comitum stirpe prognatus, rerum externa-
 rum, & sui contemptor fuit egregius; solum ex
 animo Deum quærens, honores amplissimos,
 fortunâsque dimisit; & Veteris Montis asceterio
 ære

(ære suo fundato) eidem seipsum inclusit, pluris
humilem Cistertensem, quam altissimam suam
familiam æstimans, CHRISTI familiæ perpetuo
idcirco Iure adnumerandus. Ex Appar. Gelen.
& Annalibus.

XX.

Serenissimus WOLFGANGVS WILHELMVS
Sex Parentibus PHILIPPO LUDOVICO
COMITE PALATINO, & ANNA CLIVIAE ac IVLIÆ
DUCISSA A. post Deum Hominē M.D. LXXVII
natus, primam ætatem Lutherismo, & ado-
lescentiam literarum meditationi, equitandi, ve-
nandi, armáque tractandi studijs consecravit:
relicuum eius vitæ tempus plenum laborum
curarūmque fuit, ut fatali serenissimi sui Avunculi
JOANNIS WILHELMI IVLIÆ CLIVIAEQUE
Ducis &c. casu, inter varias ipsius cōpetentes Pro-
vincias, earum ius sibi affereret; quarū & simul-
taneā gubernationē obtinuit, donec de Romana
Apostolica Religione suspectus, cādem Acatholici
illum exuere conati sunt. Quorum artes cum ipse
virtute, scientiā, fortitudine, felicitate militari
arcis Iuliacensis expugnatione frequenter lu-
deret, potenti Germaniæ Principum, ad Pro-

vinciarum clades damnaque evitanda intercessione; Provisionali ipsi divisione Iuliæ, Montes, annexæque aliquot Provinciæ cessere. Inde *Heroicis serenissimæ MAGDALENÆ BAVARIAE PRINCIPIS virtutibus (DEO fortunante, orbéque Catholico applaudente)* captus eandem Spontsam thalamique consortem elegit; cuius eruditâ pietate, ardentîque virtutum exemplo, & Ministrorum in enodandis fidei quæstionibus impotentia ita motus est, ut fidei Catholicæ publicam Professionem moliretur, plurimis licet obstantibus, qui Publicâ ab invidia tutum servatûmque cupiebant, monentes ore Catholicismum prosciberet, animo coleret; quibus ille Spiritu planè Principali respondit, Catholicismum, vobis & mundo coram si negem, celo coram CHRISTVS me negaturus est. Ac proinde Santissimo TRIADOS Festo DUSSELDORPII in maxima æde, anno ab orbe restaurato M. DC.XIV, inter continentem Catholicorum occursum, Provinciarûmque publicam congratulationem, ex Concilij Tridentini præscripto, Romanæ Apostolicæ, Catholicæ fidei Professionem edidit, inviso à nato Lutheranismo Exemplo,

quo

quo iam ex omnibus Germaniæ splendidissimis familijs aliquot, ad similes Heroicos ausus allectos læti videmus. Virtus verò eius hīc non stetit; sed (ut erat excellenti charitate) agnitam veritatem alijs, ac suis vel maximè communem optabat. quo fine reverendis Patribus Capuccinis, Recollectis, Monialibus S. Teresæ, Virginisque Añuntiatæ & alijs Religiosis Monasteria, Templæ, Cœnobiág, varia erexit; & ut quām sibi curæ Iuuentus esset probè instituta, ostenderet, quatuor Societatis Iesv in ditionibus suis Collegia, & totidem domicilia munificentissimè instituit, ac omnino (S. Henrici Imperatoris exemplo) triginta pluráve templo restauravit. *Divorum in ijs offa, & corpora, magnis laboribus, & impensis quæsita collocavit; ad eos scilicet instruendos, qui impium Sanctis bellum indicunt, horum cineres & manes eruunt, & igni, vel vndis damnant; sacram supellectilem, vestem, vasā, omnémque templorum ornatum tam copiosum instruxit, ut neque ianuæ tutelam gerentes voluerit profano cultu munus suum obire.* Voti causâ, sèpius Divorum Religiosa vestigia summâ vbiique cum veneratiōne exosculatus est; Processionibus ab alijs,

H₃

vel

vel à se, tum pro communi necessitate, tum pro unici dilectissimique Filij incolumitate institutis, rigido etiam cælo, semper interesse solitus. Sodalitatibus & Congregationibus nomen dabat; neque supremum eius Magistratum, in tanto licet fastigio constitutus, gerere abhorrebat. Quotannis in *Domini sacra COENA* pedes duodecim viris abluit; quos & veste, & pecuniam, alijsque donis ornavit, Mensæ dapes intulit, & animos quoque huiuscemodi convivium refecturus, verbis accommodatis ad pietatem inflammavit. Plenam ære, quoties foras prodivit, manum circumtulit, cum vacuâ nullum à se passus inopem abire, ut proinde *pauperum ipsum greges*, Sancti STEPHANI instar hinc inde *eum* vallarent, ipsamque etiam crumenam spe lucri raperent; quorum ille importunitate ac pedore minimè motus, omnes suavissimè dimittebat. Et cum sœpissimè aulicâ sub veste splendidam paupertatem (non nisi munificâ regentium manu) levandam non ignoraret, eos non semel ad gratiam à se petendam urgebat; diem cum Tito Flavio Vespasiano perdidisse ratus, quâ non singulari ali-

quem

Quem beneficio affecisset; sciens illud Apostoli: beatius esse dare, quam accipere. Otio erat fugientissimus, ut omnium judicio, plus pro pupillis, subditis, Patriâ scribendo, causas examinando, cancellariam ipsam frequentando laborârit, quam iij ipsi, quorum id muneris, officijque esset. Hominum Sacratorum aspectu, præcipue delectabatur; itaque suæ altitudinis fastigium, Christianâ modestiâ temperabat, ut summos, medios, infimos, aut vilissimæ sortis homunciones à colloquijs minime arcendos existimaret, sed omnes, maximè subditos, paternè complexus, donis, verbisque lenissimis fovebat. Accedebat in quotidiana vietûs ratione temperantia; oderat ebriosorum clamores & intemperiem, ipse inter lautas etiam (quas raro instaurabat) cœnas ter bibere, raro saepius consueverat, molestè ferens si quis alterum ad pocula, ebrietatem, haustusque æquales provocaret. Iniuriarum adeò erat immemor & oblivious, ut, quod adulando Cicerone de Iulio Cæsare, Nihil oblitici soles, nisi iniurias, hoc de ipso genuinè affirmaretur. Rem Divinam, quot diebus seriùs quidem subinde, sed tamen seriò pièque gravissimis licet

tot

tot Provinciarum curis pressus, audiebat, ac frequentissimè per annum, præmissâ Exomologesi, PANE SACRO animam reficiebat. neque statas trium horarum preces, horas quoque diurnas seu nocturnas, nisi morbis impeditus, neglexit. Tristia æquè, ac læta animo sustinebat imperterritio. neque in adversitatibus à conversione ad fidem orthodoxam frequentissimis, aliud ei symbolum erat, quam vulgare illud: *In Deo mea consolatio Quibus Sanctis in operibus dierum meritorumque plenus, repente deficiens, curis secularibus omnino abire iussis, arbitro conscientiae advocate accuratè uoxas deposuit, ac mox supremis maximâ pietate, SACRAMENTIS munitus, licet paulatim respirare visus, die tamen inueniente, ad quintam matutinam, exquisitis cum CHRISTO & Virgine, eius MATRE colloquijs, suavissima eorum nomina ingeminando, pie animam Cælo dedit.* Dux multis nominibus felix; quod semper primi illius, quem initio conversionis altè sibi fervorem impresserat, ad ultimum vitæ punctum constantissimè retinuerit. *Quod NEOBVRGICVM PALATINATVM, ab impotenti Lutheranorum Dominio, in Catholicam*

tholicam libertatem afferuerit, quod IVLIAM, in
utramque Religionis partem claudicantem, ere-
xerit, velut alter labentis Patriæ Atlas, reli-
quâsque Provincias in Orthodoxa fide conser-
vârit, quod subditos, bello ardente, magnâ ex
parte servârit, & HEREDEM, post se, & quin-
que dein NEPOTES, FAMILIÆ firmamenta con-
tra spem in spem reliquerit; sanctissimôque
deum sine quieverit. CORPVS eius (CORDE
eiusdem ad dilectissimæ sibi CONIVGIS LIPSANA,
ut vivens statuerat, NEOBVRGV M transmis-
so) Sarcophago inclusum piâ Serenissimi FILII
PRINCIPIS curâ maximâ cæremoniâ funerali-
que Pompa, Templo Societ: IESV ab ipso erectoro
(vt testamento mandârat) illatum est, ubi
& hac cum Epigraphe quiescit:

Slate! VVolffgangI VVILhelMI
b.eC PrInCIPIS aVLa est:
Hei! patrIs bIC patrIæ sVaVIter
ossa CVbent.

XXI.

COLONIÆ Agrippinæ ad gradus B. MARIAE
Virginis Elevatio B. RICHEZÆ, quam stirpe
PALATINAM, POLONIÆ Reginam matrimonio
I omnium

omniū totius EVROPÆ illustrissimarum Familiarū Par-
rentem jure dixeris. Hæc ab in eunte ætate il-
lustria dedit. Virtutum exempla adversus Cæli Re-
ginam, & egenos religione & affectu tenera;
corpus suum inediâ, frigore, cilicio, jeunijs,
cingulo ferreo castigare solita, plurima paupe-
ribus erogavit, & cœnobia non pauca, templa
& ptochotrophia turbæ capatia, per Treviros,
Vbios, Iulios, erexit: virtutis consummatissimæ
Heroina, quam brevi (at vero vivôque penitilo
Vindiciæ Gelenianæ sic adumbrant. Beata
RICHEZA quam alij Ritzam, Richeram & Ric-
hardam nominant) Patrem habuit ACTIVM
Ariovistum vulgo EZZONEM ERENFRIDVM
Comitem Palatinum Rheni & Nemoris Monasterij
Bravvilerensis Fuudatorem; Matrem B. MATHIL-
DEM OTTONIS Tertij Sororem, secundi Filiam, Pri-
mi Neptem. Quorum optimis, & genere suo dignis
instituta moribus ad POLONIÆ Coronam mag-
námque Sanctitatem ambulavit, plurimum v-
tens familiariter sacris Antifitibus PELEGRINO
potissimum HERMANNO Fratre suo S. ANNONE
Archiepiscopis Coloniensibus & B. Leone summo
Pontifice. Cumque (ut ex archivis liquet) sacris
larginitionibus Varia ditasset monasteria, ac
complura

complura excitasset tempa anno Dominicæ
 Incarnationis millesimo sexagesimo tertio, die
 21. Martij in Salefeldt Saxonie Oppido sancte ob-
 dormivit in Domino, ipsius Reliquias ANNO Ar-
 chiepiscopus Coloniensis (testamentarijs tabulis in-
 cassum obstantibus) COLONIAM ad Gradus
 MARIAE Basilicam transtulit, quas cum anno
 millesimo sexcentesimo trigesimo tertio, 12.
 Aprilis S. huius Encomiastes D. AEGIDIUS Gele-
 nius legitimis adhibitis testibus *superiorum licen-*
tia Tumulo aperto inspexisset, deprehendit OSSA
sine ordine dispersa ac gossipio involuta, stra-
gulo Serico tecta: tumba verò ipsa lignea, mar-
moreo inclusa Mausoleo, bysslo, erat vestita:
 CAPUT reticulo aureo astrictum incumbebat
 pulvinari pretioso diademate ornatum sex fibulis
 annexo, in quibus arte Phrygia Maiorum eius
 Octodecim Insignia repræsentabantur. sub ipso ve-
 rò pulvinari, lamina plumbea reperta cui hoc
 incisum Epitaphium.

Anno Dominicæ.

Incarnationis millesimo LVII. secundo Idus.
 Aprilis RICHEZA Regina ab ANNONE se-
 cunda Sedis huius venerabili Archiepiscopo, atque

I 2 præsentis

præsentis Ecclesiæ Fundatore, cum ingenti totius Cleri & Populi frequentiâ honorifice sepulta est; & per ipsum inducta Pontificem duobus ornatissimis prædijs sibi precario oblatis Nono Kalendas Aprilis obijt.

Coniugalis castimoniæ speculum & 64. Sanctorum Nepotum ex Filio CASIMIRO Rege Poloniae, jmmo totius EUROPAE nobilissimarum Familiarum MATER, Divorum Nomina uno obtutu Index Illustres familias Genealogicum schema docebit, quod Anno Christi M.D.C.II. Extemporalium Centuria carminum genere & genio Perilustris Dominus FERDINANDUS à FVRSTENBERG Catederalium Ecclesiarum Hildesheimensis & Padibornensis Canonicus nunc sua iissimâ Numinis providentiâ 45. omnium voto applausuque Episcopus & Princeps Padibornensis felici venâ illustravit, quem Cæli & B. Richezæ Favor Patriæ & bono Imperij, multos in annos fospitem servare dignetur.

INDEX

ALPHABETICVS

Sexaginta tres Sanguinis Divos B. RICHEZÆ Palatinæ Rheni ac Poloniæ Regionæ, scorsim exhibens, quos & Lector Ordine suo in Schemate Genealogico positos reperiet.

S_{anctus} Adelbertus Comes Vitodurandus.
 Sancta Adelheidis Imperatrix.
 Beatus Adolphus Schavvenburgicus.
 Sancta Agnes Imperatrix.
 Beatus Alphonsus I. Rex Lusitanie.
 Beatus Ansegilius Maior domus Francie.
 Beatus Amadeus Sabaudus.
 Beatus Arnoldus Mart. Comes Holandie.
 Sanctus Arnolphus Dux & episcopus Metensis.
 Sancta Beatrix Aestina Regina Hungarie.
 Beata Begga Ducissa.
 Beatus Bernardus Comes Lippensis Episcopus.
 Beata Bertha Clivensis.
 Sanctus Canutus Rex Obotitorum, & Dux Sclefvie.
 Sanctus Canutus Rex Daniæ.
 Sanctus Carolus Magnus Imperator.
 Beatus Casimirus Poloniae Rex.
 Beata Christina Regina Sueciae.
 Sanctus Clodulphus.
 Sancta Clotildis Regina Francorum.
 Beatus David Anglus.
 Beata Doda Ducissa.
 Sanctus Eadmundus Rex Angliae,
 Sancta Elisabeth Regina Hungarie.
 Beata Editha Imperatrix.

INDEX.

- Sancta Elisabeth Regina Lusitaniae,
 Sanctus Ericus Rex Sueciae,
 Beatus Everhardus Clivensis
 Sanctus Everhardus Comes Cisoniensis.
 Beatus Ezzo sive Erenfridus Comes Palatinus.
 Beata Gerberga Geldriæ Dynastæ Vxor.
 Sanctus Guilielmus Aquitaniae Dux,
 Sanctus Guilielmus Comes montis Pessulani,
 Sancta Hildegardis Regina Francorum,
 Sancta Hedviges Ducissa.
 Beatus Humbertus Sabaudiaæ Comes,
 Sancta Hildegradis Regina Francorum,
 Sanctus Haraldus Rex Norvegiae.
 Beata Ida sive Iduberga Ducissa.
 Beata Ida Sueviae Ducissa,
 Sancta Itha Lotharingica Com: Belon.
 Sancta Jordana Imperatrix Byzantina.
 Sanctus Leopoldus Marchio Austriæ.
 Beatus Lotharius I Cæsar.
 Sancta Ludimilla Ducissa Bohemiæ.
 Sanctus Ludovicus Galliæ Rex.
 Beatus Ludovicus Landgravius Thuringiæ.
 Sanctus Luthardus Comes Cliviæ.
 Sancta Margarita Regina Scotiæ.
 Beata Margarita Palatina,
 Sancta Mechtildis Imperatrix.
 Beata Mechtildis Othonis II. Filia Vxor Ezzonis,
 Sanctus Megengosus Gelriæ Praefectus.
 Sanctus Olaus Norvægiae Rex.
 Beatus Pelagius Rex Austriæ & legionis;
 Beatus Pipinus Dux & Maior Domus.
 Sancta Ragnildis Sueciae Regina.
 Beatus Rudolphus Rex Burgundiæ
 Beatus Theodoricus Lotharingus.
 Beata Theophania Imperatrix.
 Beata Terefa Lusitana.
 Beatus Theobaldus Comes Companiæ.
 Beatus Witikindus Rex Saxonum,

SCHEMA

71

SCHEMA GENEALOGICVM Exhibens per seriem propagationis
Cæsares, Reges, & Proceres Evropæ, Progredientes ex Sangu-
ine B: Richezæ Reginæ Poloniæ Comitis Palatinæ Rheni.

1 Hermannus Comes Palat: Rheni & nemoris. Vxor Hedvigis Co-
mes Palat: AVI. Otto II Imperator. Vxor. B. Theophania Imperatrix

— — — — — PARENTES. — — — — —

2 B: Ezzo Comes Palatinus Rheni & nemoris.
Vxor.

B: Mathildis Comes Palatina,

3. B: RICHEZA Regina Poloniæ
Vxor.

Miceslai Regis Poloniæ

4. Casimirus Rex Poloniæ Vxor. Maria seu Dobrognevva
Filia Woldomiri Regis Russorum soror Ioroslai Princ:

5. Vladislaus I. Rex Poloniæ Vxor. Judith Filia Vratisalivi
Bohemii-

6. Boleslaus Crivvoustus Princeps Poloniæ Adelheidis Filia Hen-
Vxor. rici IV Imperatoris.

7. Casimirus Dux Massoviæ Vxor. Helena Belsenium Princeps.

8. Conradus Dux Massoviæ Vxor. Altera. Agatha Filia Belæ
4. Regis Hungariæ

9. Zimovitus Dux Massoviæ Vxor. Gertrudis Filia Henrici
maioris Poloniæ Principis

10. Boleslaus Dux Plocensis Vxor. Praeislava Lithuana
Filia Trædemi Ducis.

11. Zimovitus Massoviæ Dux

12. Zimovitus Massovius Vxor. N. Filia Nicolai Ducis
Opauien,

13. Zimovitus Dux Plocensis in Massouia Vxor. Alexandra Lithuana
Soror Jagellonis Regis.

14. Zimburgis Dux Massouijæ Vxor. Ernesti Ferrei Archiducis
Austriæ, 18. Ca-

15. Catharina Vxor Caroli Baden: Marchionis		Fridericus III.
16. Christophorus Badensis Marchio Vxor.	Maximilianus I. Imperator	
Otilia Comitissa Cattimeliboci	Philippus Primus Hispaniarū	
17 Bernar- Ernestas Philippus dus Marchio Marchio Marchio Badensis. Badensis. Badensis,	Isabella	Ferd-
Christiana Vxor Du- } Carolus Dux Lotharingia: Z	Eleon: Vx. Carolus Guil: Mar. striæ V- Conzagæ Bauara-	Constantia Vxor Regis Poloniæ Sigismundi. C
Lotharingia:	Vincentius Mantuanus. b	Magdalena Vxor Magui Ducis Hennuriz. H
Maria Iacobe Itellus Frideri- Palatina. c	Ioannes Georgius Zolleranus L	
Vxor Guilielmi c	Itelius Fridericus Cardinalis.	
Bauariae Ducis. teratus.	Ioannes Zolleranus.	
Anna Vxor Comitis Zollerani.	Maria Cleophe nupta Archona	
Carolus Comes Zolleranus	tano Duci.	
	Maria Iacobe Vxor Henrici	
	Truchessij. Z	
Christophorus Mar- Eduardus Marchio Wilhelmus Marchio Badensis. O		Im-
chior Badensis. Badensis.		
18.		
19.		
20.		

Imperator Rom: Vx: Leo: Filia Ferdinandi Cathol: Regis Hispat:

Vxor. Maria Burgundia & Belgij heres.

Rex Burg: & Braban: Dux. Vx: Ioann: Filia Eman: Regis Portu:

nandus Primus Imperator.

Carolus Quintus Imperator.

Anna Archidux Margarita Vx: Philippus II. Rex

Vxor. Alberti. Petri Luisij Hispaniarum.

Vtriusque Ba- uariæ Ducis

cuius Parentes Philippus III. Rex. Hispaniarum.

Guilielmus se- nior Dux Ba- uariæ & Maria

Catharina Vxor. Emmanuelis

Iacobe Filia Ducis Sabauidæ.

Alexander II. Dux Par-

mensis. menis Vxor Maria, Filia C.

Eduardi Portugallie Regis.

Ferdinandus Dux Bauariz,

Vxor Maria Comes de Wittenberg.

Guilielmus Dux Bauariz

Vxor. Renata Lotharin- gica Filia Francisci

Ducis.

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

Philippus.

Ferdinandus Elector

Colon.

Albertus Dux Bauariæ

Colon.

Maximilianus Elector

Ferd. Maria Elect.

Bauaria

Bauar:

Philippus Wilhel:

Palat: Neoburg: Vx:

1a. Anna Catharina

Constantia Princeps

Poloniæ sine prole

2a. Elisabeth:Amel:

Landgr. Hesse,

Viceroy. II. L. B.

Magdalena Vx. Wolf:

Gangi Wilhelmi Pal.

Neoburgi.

Eleonora Magd. Theresia

Ioannes Wilh: Joseph Ignat:

Wolff: Georg: Fride:Franciscus

Ludouicus Antonius.

Carolus Philippus.

Alexander Sigismundus.

Domus Bauara Palat ina

E Ferdinandus III. Cæsar, Ferdinandus IV.

Leopoldus wilhelmus, Rex Rom.

Leopoldus I. Cæsar

Francisca Anna.

Augusta Domus Au-

striaca.

Philippus Augusti

Iaus.

Regia Polonica Pro-

genies.

H

Ferdinandus & Mat-
thias Duces Hettruria

{Magni Ducis Hettruria,

E

Maximilianus Elector

Ferd. Maria Elect.

Domus Bauara Elec-

torialis.

Philippus Wilhel:

Palat: Neoburg: Vx:

1a. Anna Catharina

Constantia Princeps

Poloniæ sine prole

2a. Elisabeth:Amel:

Landgr. Hesse,

Viceroy. II. L. B.

Magdalena Vx. Wolf:

Gangi Wilhelmi Pal.

Neoburgi.

Eleonora Magd. Theresia

Ioannes Wilh: Joseph Ignat:

Wolff: Georg: Fride:Franciscus

Ludouicus Antonius.

Carolus Philippus.

Alexander Sigismundus.

G

Ladislaus & Casimir:
Reges Poloniæ
Carolus & Anna Cath,
Constantia.

Francisca Anna.

Augusta Domus Au-

striaca.

Philippus Augusti

Iaus.

Regia Polonica Pro-

genies.

Ferdinandus & Mat-
thias Duces Hettruria

{Magni Ducis Hettruria,

A

Philippus IV. Rex
Hispaniarum.

{ Reges, Hispaniarum

Anna Maria Vxor
Ludouici XIII.
Regis Galliar.

Victor Amadaeus, Phil.

Catharina Vx: Caroli

Nuerfij.

Isabella Vx: Alphonsi
Ducis Mutinæ.

{ Reges Franciæ
Rex Franciæ

Duces Sabaudia

Franciscus &

Ludouicus

Mantuan.

Franciscus Dux

{ Principes Mutinæ

C

Renatus Dux.
Odoardus Cardinalis

{ Principes Parmensiæ

Ferdinandus Comes à
Wartenberg.

Franc: Wilhel: S. R. E.

Cardinalis Episc. Of-
nab. Ratif p. Mind &
Verdenfij.

Maximilia: Soc:ESV.

Ferdinandus Lauren-
tius.

Ernestus: BennoCom:
de Wartenberg

{ Ioannes Ferd
Albertus
Erneflus Com:
de Warren.

B

D

Thomas,

Catharina Vx: Caroli

Nuerfij.

Isabella Vx: Alphonsi
Ducis Mutinæ.

{ Marchiones Mantua

Mantuan.

Franciscus Dux

{ Principes Mutinæ

I Margareta.

Nicolea
Claudia

Henricus.

K

Franciscus.

Carolus
Franciscus
Nicolaus

Ieilius
Fridericus

Domus Lotharingica

L Anna Vxor
Egonis à Furstenberg & Heiligen-berg.

Elisabetha
Vx: Ferdinand.
Com: de Reckun,

Franc: Gobertus Com: de Reckum.
Ferdinandus Fridericus Ego.
Ludouicus Ego.

Franciscus Ego Episc. Argent:
Wilhel: Ego Episc. Metensis.
Ernestus Ego.

Principes Zollerani.

Maria Francisca Serenissimi
Wolff: Wilh: Com: Pal: Vidua.
Anna Maria Vx: D: Com: in Levenstein

Com: Fursten-bergici.

M N. Vxor Ioannis Franc:
Comitis de Trautson
Carolus Eugenius Dux
Arschottanus

N O Ioannes Episcopus Constantiensis & Fratres eius
Ferdinandus & Maximiliäus Marchion: Badenses

Comites de Trautson.

Duces Arenbergici & Arschottani.

Comites Truchsessij.
(densium.
Domus Marchionum Basi apud

Si apud Hypercriticos & oculatissimos (ut se credunt) Argos hæc typis exscripta Genealogia alicui minus probabitur, id ob Auctorum ipsorum Genealogicorum discrepantes opiniones profluere sibi persuadeat velim: accedit antiquorum incuria temporum, & bellorum iniuria, quā multa maiorum documenta perire, ex quibus candida veritas erui potuisset. Atque hæc eo à me allata sunt, ut siquid erratum sit, id Antiquitati, vel mihi condonetur. Dedi ego (studio omnique affectu seposito) quod vero similius esse duxi, & quod diu ante me censuere: *Aubertus Miranus Cathedralis Antuerpiæ, Dominus Christophorus Boetgens S. Salvatoris Prałati, R. P. Ioannes Gans Soc: IESV Theologus, Ioannes Jacobus Chifflierius eques & Archiater Regius, plurēsque non infimi nominis Genealogici scriptores.* In genue tamen profiteor nonnullas potuisse esse stirpes breuiores; sed quo pluribus proceribus ad suæ gentis taleolas & surculos inferendum commodaretur, rumpos saepè connectendo per variantes familiarum traduces esse circumductos: neque tamen mens fuit tenebrarum aliquid, aut noctis illo genere Commentationis, Genealogijs affundere, sed in re alijs implexa ac dubiâ eruditæ aliorū correctioni libens stare quod molestuna non accidet, si ueram amore pro ingenio quisque suo addat vel demat, faciemque tantis in tenebris orbi accendat; mihi sufficiet ostendisse modernos Europæ Proceres, generis sui nativam vim ab ipsa Richeza & alijs *Sexaginta quatuor Divis Majoribus* hausisse. Vtiam *Calices isti Seris Nepotibus*, & mihi, qui ipsi laboro, faueant.

XXVI.

Werthinia in Insula Rura Transphenani flurij SS. Ludgeri Monasteriensis & Hildegermi Halberstadiensis Episcoporum Fratrum Germanorum, qui Saxonia, Westphalia, Bergia, Friesia Idolatria fugata Christianam lucem intulere vterque fecundis pro religione Sudoribus inclitus ita prospere laborauit, ut nobilissimarum iistarum gentium Christianorum primi Parentes, & gloriose planè Cognomento *Saxonia Apostoli* audiant.

XXXI.

Claudat Martium Martis olim cliens venetabilis LUDOVICVS Illustrissimis ortus Natalibus Comitum, de Ahrr seu Aquilinorum in primis Pius ac metuens DEI, qui opulentam hereditatem contempsit, pauperum, & calamitosorum perfugium. *Eius spectata*

virtus morumque integritas, mirè Heisterbaci cluxit, quando frugilitate vita, verà patientia, religiosa asperitate, & per insignem suū mundique contemptum, ad virtutis Fastigium ita enīsus est, ut sotus virtus, coetus demissio haberetur. O pulehrām sanē & familiarem Sanctis artēs, per humilia alta petere! Sic Comitem ipse in terris abijciens, in Cælo Regem induit. Ex M. SS. Heister.

APRIL IS.

Die I.

KAlendis huius terras deseruit THEODORVS à Lurecke, naturæ gratiæque opibus planè insignis; qui Canonicatu Bonnenſi relicto, totâ mente Heisterbaci humilem Cisterciensi vitam regulāmque amplexus est. Tentationibus pulsatus, age anime, aiebat; sancte pugnemus ut dulcissimo IESV Cordi vel sic jucunditatem, quam possumus, pariamus; dignus est IESVS, pro quo aspera omnia perfaramus. Rarā cibi parsimoniā ad decrepitam usque ætatem usus: Documento mortalibus relicto, frugalitate vitæque Religiosæ asperitate non minui annos, sed augeri. Iamque Celi delicijs sine fastidio satur sibi DEOQUE porrò victurus. Ex eius loci Necrologio.

II.

IN Frauwenkirchen apud Riparios, B. GENOVEVÆ Comitis Palatinae, quæ ex voto DEIPARÆ emissio

emisso, filium enixa est, SIFRIDO marito in Syria contra Saracenos agente. Interea Galo, aulæ Princeps minister, qui incassum sæpius GENOVEVÆ pudicitiam expugnare laborabat, scelus scelere tegens, apud SIFRIDVM Palatinum è bello regressum, GENOVEVAM in suspicionem adduxit prolis ex alieno thalamo suscepitæ, ipsam castimoniam ac virtutem, velut ream facturus. In qua delatione obcœcatus Sifridus, & Matrem & Prolem e medio tolli imperat. sed mitiores Dominio famuli, densissimæ silvæ latebris utrumque occultârunt. Vbi quinquennio extremâ in opia herbis & cervæ obsequiosæ lacte vitam trahentes, à venante SIFRIDO non sine DEI nutu reperti receptique sunt, insigni omnium applausu. Golone verò, dignâ morte sublato, GENOVEVÆ rogatu, Palatinus Sifridus elegans in medio Silvarum Sospitatrici VIRGINI facelum crexit, quod Coniugalem Genovevæ castitatem hodie dum loquitur; sic nimirum mortalium rerum vicissitudine, leta tristibus, tristia rursum lætis temperantur. Ex Freibero, Ericio Puteano & Molano de SS. Belgij.

III.

Sacrarium Neoburgense festivo cultu proponit
CAPVT

CAPVT B. M. MARGARITÆ Virginis, quæ virtutis odorem longè, latèque spargens, ad nos sanctitatis suæ radios transmisit. Corpus duriter habebat; cubile terra, cilicium culcitra, deliciæ panis & fons; demum clarissimorum parentum heres quidquid ab ijs obtinuerat, hilari dein manu in pauperes effudit. quibus alijsque virtutibus dives hæc MARGARITA, cælo amata, terris ercta est. *Ex sacrarij monumentis.*

III.

IN Arce Volmundstein solemnis commemoratione venerabilis Hostiæ EVCHARISTICÆ, & multis retrò seculis miraculosa. *Ex Ap. Gel. & Annal.*

IV

ENGELBERTVS ex MARCANORVM Comitum profapia anno à Christo nato 1345. tenuit sedem LEGIAM PRINCEPS Illustrissimus, prudentiæ laude maximus; morum non minus maiestate, quam humanitate venerandus; summus apud alios, apud se nullus; in primis pius ac metuens DEI. Quibus virtutibus Pontifex captus, allectaque Colonia communibus calculis

ac votis

ac votis *Archipiscopalem ei Mitram obtulere*,
 quā admissā statim *Politico Ecclesiasticōque statui*
 ita consulebat, vt omnibus esset Charus, Hero-
 icas eius virtutes suspicerent vniuersi, cuius lem-
 ma erat: *summa Voluptas est voluptatibus caruisse*.
 quare cā contemptā dum ad cælestes volunta-
 tes (de Patria & Ecclesia optimè meritus) to-
 to affectu anhelat, morbo nec diuturno, nec
 gravi, sed languore consumptus ad eas tanquam
 laborum præmia evolavit, anno ab orbe redem-
 pto M. CCC. XCV. Mortuum vrbs & patria
 vniuersa magnis exequijs honorauit & flevit:
 & Coloniæ more maiorum tumulatus, nos ex-
 emplo suo monens, ut cum eo de infinito fine vi-
 nentes serio cogitemus, ut infinitè vivamus. Chron:
 Colon. & Gloria R. P. Lobbetij.

V.

LUDOVICVS Comes à Ravensberg Episcopus Osnabrugensis 33. vir sapiens, raræ modestiæ ac
 mentis infractæ, quā animatus frequenter in
 Ecclesiæ suæ hostes arma movit; & cum ijsdem
 plurimis prælijs attritis, demum plenâ acie fe-
 liciter concurrens, omni Osnabrugensi ditione
 suâ expulit, plurimisque possessionibus Eccle-

L

siam

fiam suam auxit. Tandem providentiâ Dei, (per vias nobis ignotas ambulante ac procedente,) à proprio & incauto seruo vulneratus, anno regiminis 12. maximo peccatorum dolore, sacris omnibus munitus inter IESV & MARIÆ salutifera nomina dulcissimè expiravit, in sua Ecclesia ante Aram Principem sepultus. Vir heroicâ, ac Apostolicâ planè fortitudine inclitus, nec animi demissione minor, quām eminens Ecclesiasticâ dignitate. *Chron. Osnab.*

VI

THEODORVS de Goch vir nobilis & prudens, *Misnienium Cathedram* ascendit, eāmque ordine Vigesimus Nonus tenuit; nec quidquam aliud, nisi *Patrem Patriæ* audijisse, & fuisse, avara nobis de ipso consignavit antiquitas, familiare illi vitium. *Chron. Eccles. Misn.*

S. BALDERICVS Stirpe & Domo CLIVIVS, Cleri, Nobilitatis, Populique incredibili consensu, **V**LTRAIECTINÆ *Cathdrae* impositus est, Præsul in ordine *Decimus Quintus*, cuius gloria facinora & imitationem nobis sustulit invidiosa seu incuria antiquitas, quæ de ipso nisi mortem A. Christi. 977. obitam & præter nomen, nihil

nihil reliquit: Similēmque negligentiam & errorem in eiusdem cognato BALDVINO CLIVENSIS Comite designans, cuius solum ex orbe hoc discessum sub annum D. CCCCXCVI memorat, adijciendo Praesulem Vlraiedinum in ordine XVII sedisse. Bucel. Chronicor.

IX.

CASTROMONTII depositio illustrissimæ viri
duæ Comitissæ WALDETRUDIS, quæ sancti
DENTILINI Ressæ in Clivia quiescentis, aliorum
que trium Sanctorum FILIORVM MATER viduis
omnibus Christianâ submissione, patientiâ, mā-
suetudine venerabilis extitit. Gloriosæ cæli Re-
ginæ suprà quam satis explicari possit, addicta.
Familiare illi fuit Beatissimam Virginem novi-
es verbis Angelicis salutare, in honorem novem
mensium, quibus Christus in eius utero habi-
tavit. Eiusdem etiam Matris patrocinio vitam
omnem ab omni lethali noxa immunem duxit.
Mors illius plenissima fuit tenerimæ pietatis, à
Deo etiam miraculis honorata. Ex Canis.

X.

ANNO Comes de Blanckenberg virtute & eru-
ditione nobilissimam suam gentem ornans

L. 2

vir.

vir Deo & hominibus dilectus, *Lipsianorum Sanctorum indefessus conquisitor*, sextus & vigesimus Cathedralis Ecclesiae *Mindenensis Episcopus*, cum sanctissime annis aliquot rexisset, placidissime in Domino quievit, cuius familiare symbolum erat; *Pax malum ignoscere, ne duo mali sitis.* Ex Chron. P. Bucel.

XI

Vetus & verum est proverbium fugientem, non ambientem sequi famam, gloriam & honorem: quod suo illustris WILHELMVS Dynasta de Genep Exemplo abunde confirmat; quem reluctantem Vbia ad sedem Archiepiscopalem raptum, LVIII. Antistitem creavit, sic

Qui fugit, ille tenet; qui petit ille caret.

Erat is Præful morib⁹ & virtutib⁹ eximi⁹, in divinis tractandis cultissimus, & animus illi ad magna erectus, quo concitatus commissum sibi regem fidelissime pascere satagebat; neque totius illius vitæ cursus alius fuit nisi unicus cum vigili hoste conflictus. Mensa illi Principalis, sed frugi, & non prodiga; Aula admodum honesta, sed cultu modesta; Recreationes cius frequentes, iucundæ & fructuosæ, non pretiosæ, quo

fiebat

fiebat ut tanquam servus fidelis & prudens, super Domini familiam constitutus neque sibi, neque alijs gravis iheruo colligendo fieret. Hinc sancta sine fundo liberalitas, nosocomia, templa, egenos, fidei Prædicatores, religiosasque Familias erexit, qnorum beneficiorum nulla aut immemor, aut ingrata erit posteritas, Historia loquetur, & quod unicum illi votum erat, Numen æterno præmio pensabit. *Buc. Ex Chron.*

XII.

WALRANVS Comes à MOERS, Sanguine rerum gestarum gloria bellisque pro Diœcese suâ Monasteriensi suscepito, orbi notissimus: quod legitimâ Electione 43. Antistes contra ERICVM ab Osnaburgensi sede deiectum, electus alere, necessitas, non voluptas compulit; *Hic enim cum nullo jure aut titulo colorato WALRAMVM legitimum Monasterensem Episcopum manu armatâ è sacra S. LUDTGERI sede deijcere tentaret, ita arte & Marte impetus eius fregit WALRAMVS*, ut hominem iniquâ spe deiectum ad pacis conditiones sanciendas compelleret, satius esse ratus ad Provincialium sanguinem evitandum, & clades Patriæ auertendas deteri-

oram bello pacem constituere, quam ferro, flammisque innocentes perire: licet minimè defensent, qui pacem hanc eius ignaviæ adscriberent, audacia, callidaque consilia suadentes, omnem belli vim ac potentiam in linguis sitam existimantes, quorum ille mores, & sermones rara in Principibus virtute rectâ conscientiâ sustinens, suis reponiebat: hec vulgi trivialia. Scomata à regentibus spernenda; quod juxta tritum illud: *Deesse robur arguit dicacibus: populum plus loquuntie, quam sapientiae circumferunt;* peioris & vilioris indolis arma censeri, gloriofa loqui & fructuosa non agere adversus innocentem: hoc posse detractores, calumniatores & emulos, quod adversus solem potest nebulæ: quibus attonitis omnibus, sapienter prolati, pace subditorum commido firmata, animum ad publica adjecit Templa, Pagos, Munitamenta incendijs ferro, rapinis destructa, & cœversa suis maximè impendijs reparando; Provincinalibus militum direptionibus exhaustis, profusa manu succurrendo; Partiarios seu infessores viarum, mercatores gravidamno afficientes è medio tollendo, omniâque ita prudenter ordinando, ut pax (antea ei vitio data) virtuti laudique tribucretur, miro à Patria univerſa obsequio

quio & affectu cultus. Iustitiæ quoque erat tenacissimus, viduarum & pupillorum Tutor eximius, tenuioris fortunæ & egentium indefessus Atlas ac Pater. Et quoniam bonorum laborum gloriosus est fructus, reddet in magnâ & decretoriâ illâ die plenam ei mercedem DEVS; cuius honorem pia eius liberalitas potissimum spectavit Dolorum, quos acerrimos patiebatur. Conditum fuere cœlestes deliciæ, quibus perfundi se sentiebat, in illa Iobi crebro resolutus: *Hac mihi sit consolatio, ut affligens me, dolore non parcat. Quibus sœpius repetitis, Patribus suis Episcopis in prima Æde appositus Redemptorem, judicemque propitium expectat. Bucel. in Germania sancta.*

XIII.

TUITII beatus transitus FVLBERTI Abbatis viri multarum virtutum, & artium qui à religionis ingressu, totâ mente Deo affixus cœlestem in terris vitam duxit, cibo vescebatur sine oleo, sine sale, ne palato placeret. Inter orandum duo agebat, potissimum: *alterum*, ut quidquid ageret divinæ gloriæ in sacrificium daret; *alterum*, ut gratiam sibi fratribusque obtineret iuxta vocationem ritè vivendi. *Magnam quoque Dei*

Matrem

*Matrem ad extremū vsque halitū ita constanter
prædicavit & coluit ut glorioſo planè Cognomento
Div.e Mariæ Doctor fit appellatus. Ex Annal. Tuit.*

XIII.

EVERHARDVS MARCKANI *sanguinis Heros,*
alternantibus huius mundi bonis & malis
eruditus, mentis oculum in DEI omnia vi-
dētis ac vindicantis oculos pavidē circum-
ferre solebat, ſepius familiaribus suis illud B.
BERNARDI ingeminans: *qui parvet, cavit: qui*
neglit, incidit. Quo ſalutari timore ita mores,
vitāmq; instituit, ut à Leone X. purpurā merito ſuo
donatus fit; insigni *Animarum, Patri&que Le-*
odienſis bono; quod etiamnum loquuntur erēcta
ab illo posteris monumenta, à quibus *aurea pro-*
pe Leodium ſecula vidit ac vixit. Demum à CLE-
MENTE VII. VALENTINVS Episcopus LEGA-
TVSQUE à latere creatus eſt, circa annum Chri-
ſtianum MDXXI. quibus auguſtissimis titulis
oneraſt potiūs, quam ornatus, ſoli Deo glori-
am tribuens, Iefūque nomen ingeminans exſpi-
ravit, Patribus ſuis dignè appoſitus. *Chron. Leod.*
Eccles. P. Lobbet. XVI.

VRBS Santenſis, ſitu Basilica, clero illuſtriſ,
celebrat

celebrat in terris ignoti, Calo tamen noti *Martyris aduentum*; cuius gloriosam inventionem regnante Archiepiscopo Colonensi PHILIPPO Heinsbergio mirabilem narrant. neque plura annales sic

Sæpius Ignati virtus sine teste laborat.

Ex apparatu Geleniano.

XXII.

HOc die gloriosum agonem confecit Gladbaci B. WOLPHELMVS nobilissimis copiosissimisque Parentibus Tumalto & Evexâ natus, qui splendorem natalium à bonis artibus, maximâ deinde à virtute usque adeò accedit, ut inter summe adis S. PETRI COLONIÆ Canonicos adlectus, eius Ecclesia urbisque gaudium haberetur & esset. Qui publicum cultum fauorémque pertulit, omnibus CHRISTI amori posthabitatis, clam TREVIROS profugiēs, apud S. MAXIMINVM Monachū induit, tanto toti⁹ Colanie sensu, ut publicā Archipræsulis HERMANNI auctoritate repetit⁹ Cognato suo Henrico Abbat: S. Pantaleonis restituend⁹ fuerit, qui dum solitudinis amantem, aulæque strepitū ac visitationum frequentiā fatigari adverteret, eundem Gladbachensi Abbatiae ingenti eius loci emolumento, præfecit. Vir fuit tantā modestiæ suā-

M

vitate

vitate amabilis ut ea, quæ in illius mente, atque carne inerat integerrima virginitas, in vultu etiam religiosè composito, & castigatis ad omnem puræ modestiæ normam oculis leguntur. Gladbacho Maiorum Auctoritate Bravvilerium translatus ad Clotense Dominium à B. RICHEZA isti Abbatiæ donatum, contra insidiantes asserendum, ingentes illi cum fratribus molestiæ fuerunt deuorandæ. Quibus tandem DEI beneficio sanctis que Familiæ precibus ereptus, Berengarium Hæresiarcham, veritatem Eucharistiæ negantem prolixâ eruditâque Epistolâ ita iugulavit, ut spiritum ei animûmque omnino eripuerit; multa sanè, (quidquid contra fremerent turbaréntque hæretici, docte, religiosè, fortiter Coloniæ, ac per Germaniam ita geslit ut *Beringarianæ hæresis flagellum audiret*. Quibus sanctis in laboribus, pauperum & pupillorum unicum asylo, HENRICO eius nominis secundo imperante Divinæ Gloriæ, ac boni Religionis amantissimus animâ corpore leniter solutâ, migravit in cælum. Multa nobilitas honorandis eius iustis interfuit, & sacræ eius exuviae morbis plurimis saluti fuere. Lucem cæcæ Bravwelerianæ, clando in Pulm gressum, Gerolshouianæ

APRILIS.

91

rolshouianæ feminæ artritide laboranti sanitatem, & naufragis in Rheno vitam tulêre. *Surius in vita eius.*

XXII.

ESSENDIÆ S. LVTRIDIS *Virginis*, B. PV SINNÆ *Sororis* genuinæ sanè illi, & moribus & sanctitate ita Germanæ, ut qui alteram, utramque nôrit. Corpus eius olim omnibus venerationi fuit, quod non ignorarent maiores nostri se beneficentia illius pluviam è Cælo insipientes agros elicere. *Ex tab. Patriæ.*

XXIII.

RESSA CLIVIÆ *Vrbs* ad Patrum usque memoriam in suburbano suo campo celebre olim egit *Festum S. Georgij*; quem memoriabant horridum & immanem Draconem signo Crucis precibüsque extinxisse. Sacellum elegans (reliquijs translatijs) nomini eius dicatum, bellorum cælique iniurijs excisum penitus iacet. *Ex Ann. pat.*

XXX.

SHILDEGARDIS B. RICHEZÆ *Palatine consanguinea*, *Filia erat GEROLDI Comitis & M. 2 Boice*

*Boice Prætoris, S. CAROLI MAGNI Coniux, ex
quâ tergeminos stirpis virilis CAROLVM, PIPINVM,
LUDOVICVM: & totidem muliebris, RATTRUDIM,
BERTAM, GISLA M suscepit. Divinis rebus per-
petuò & Eleemosynis cum primis, alijsque
virtutibus ita addicta ut omnes ad sui amorem
excitaret; suâ se humilitate ita involvebat etiam
illo in splendore famæ & generis ut insigni sancti-
tatis nomine inclarefceret. Rara illi dies præter-
fluxit, quâ nō egenos Eleemosynâ recrearet. Sin-
gulis moriens in Gynæcco ita attemperatè pia
sua monita suggerebat ut Sanctam ab excelsa
virtutis existimatione appellarent. CAMPIDO-
NENSIS etiam Abbatiae, facile Principalis Condi-
trix; gratiæ & naturæ donis excellens diuitem
virtutibus animam cælo reddidit. Bau: Sanc: in
vit. Car. M.*

Neoburgi die arbitrariâ, in Aprili ad tem-
plum Ioshovenis collis Anno MCCCLXV.
à venerabili Domino ALBERTO Episcopo Eccle-
siæ Castoriensis, in honorem S. Crucis XI. Cal.
Septem. consecratū, educitur Processio. Cui preter
Cineres S. Pancratij, & Molarem Dentem S. WILLIBAL-
DI Episcopi Eistett. imposuit insignem longitudine
& latitudine S. Crucis partē, ut geminâ in charta
& plumbo

& plūbo testatur inscriptio, quā, sub plus septua-
genario id loci Lutheranismo, in fracto altari,
cum alijs Reliquijs anno M. DC. X V. XIII.
die Mensis Octobris, Diuino beneficio reperit
postliminiō Parochus Catholicus cum Religi-
one sub idem tempus introductus. Eadem por-
rò Reliquiae cum quibusdam alijs, de SS. Mar-
tyribus Achatio, Sulpitio & Aurelia, déque S.
Wolffgango à Reuerendissimo & illustrissimo
Principe, ac Domino Ioanne Christophoro E-
piscopo Eistettensi anno reparatæ salutis
M. DC. XVIII. XXI. Maij, supplicatione indi-
ctâ comitantibus Serenissimis Principibus Populô-
que Neoburgensi, Feriâ secundâ Rogationum
in hoc templum S. Crucis & Omníum SS. dela-
tæ sunt: Qui benedicti in æternum & vtrā.

MAIVS.

III

S. ANFRIDVS ortus illustri Cliviorum DVCVM
*sanguine, in Episcopum XVIII. Ultraiecti-
na Ecclesie, miro omnium consensu eligi-
tur. Morum sanctitate, in primisque in DEVUM
ac SUPEROS Religione, se familiamque suam illu-
strans, eius studium ut augeret, nobilissimum*

M 3

Amers-

Ambersfordiensē Cœnobium ære suo liberaliter extruxit munificentissimēque fundavit: aliāque per Dioecesim suam Virginibus asceteria si non condidit, at certè sacravit; ouiculas sibi commissas identidem monens, ut pro peccatorum freno, metum Gehennæ cordi suo continuò inscriberent, & ad divini judicij perpendiculum omnia librarent: quā & ipse unā gradiens, ac de virtute in virtutem ambulans *sandi* nomen decūsque obtinuit, & multis ad sepulchrum (quod in Ecclesia Amersfordensi sibi vivus statuerat) miraculis inclaruit. Quæ hæresi isthic grassante deleta quia me latent, de ijs hic vel invitus tacere cogor, Divinæ prouidentiæ consilijs demissè ac patienter omnia committens. Ex Chron. Ultraiect. & Bucellino.

X,

ESSENDIA Provinciae istius Caput Festo cultu prosequitur SS. COSMAM & DAMIANVM Martires, quorum gladius istic sanguine rubens inter rara Lipsana monstratur. Ex Ann. Perarij & sacro istius Ecclesiae indice.

XI.

HEINSBERGA Iulie non ignobile monumtum, magnum CHRISTI Athletam GAN-

GULPHUM

MAIVS.

95

VULPHUM celebrem habet ex VARENNIS Maiorum pietate istuc translatum ægris, in quilinis frequens sanitatis asylon. Ex Chart. Canonicorum.

XII.

DUSSELDORPII in principe Æde adventus S. PANCRATII Martyris, qui nobili in Phrygia genere natus, ac Romæ à Pontifice baptizatus, cū dijs sacrificare constanter renuisset, decem & quatuor annorum adolescens, virili fortitudine, Diocletiani & Maximiniani Imperatorum gladio cecidit, plus ex vulnera glorie quam sanguinis profundens. Ex His. Eccles. & vite Divi.

XII.

IN eodem tractu Montano sub idem tempus, vñcerabilis IOANNIS de Hericheim Cisteriensis in Veteri Monte Conversi, quem admirabilis demissio, labor assiduus, continua taciturnitas, studium precationis, aliæque virtutes ita Deo commendabant, ut primus omnium, dignus habitus sit, cui B. ENGELBERTI vix consummatum Martyrium divinitus revelaretur. Ex vita S. Engelbertus.

XV.

SONSBECA perpetuata Clivie vrbs, non Principe, sed suburbano eius in templo, patrocinium

cinium habet S. GERBERNI M. quem incolæ, & accolæ more maiorum constanti precipuôque honore colunt. Ex Ann. Per. & Heimericij.

XVI.

Triumphat hodie E S S E N D I A S. M A R S I Reliquijs, ab O T T O N E istius nominis tertio Imperatore isti loco donatis. Cui Religiosissimo Imperatori solemne fuit Diuorum multorum. Offa è tenebris in lucem, magnificâ pompâ transferre, prout & S. M A R S I huius Lipsana urnæ ex auro tum subtilitate operis variatèque, tum gemmarum splendore visendæ, piè inferuit. Ex tab. Essend.

XVIII.

VP SALII in Suecia olim celebatur S. E R I C V S Martyr ex sanguine B. R I C H E Z Æ Rex S U E C I A E, S. C H R I S T I N Æ maritus Patriæ & pauperum præcipue pater: libidinis æstus glaciali aquâ suffocavit. Finlandia & Victor fidem intulit. & contra S U E N O N E M D a n i e R e g i s F i l i u m C r u c e signatus, aperto campo configens, Numine ita volente piè cecidit Per quietem pridie pugnæ hanc sibi vocem, ut fertur, audire visus est vis esse Martyr? cui ipse Amen reponendo annuit. An præ significatio

significatio, an pium somnium id fuerit, in medio
relinquo; sanè Christi causa gloriose occubuit,
& quo in loco sanguinem fudit, fons continuo ex-
ortus, aquas fundit ægris passim salutares. Fast.
Mar.

XIX.

PROPE REGIOMAGVM in Monte S. APO-
LINARIS, memoria B. CVNÖNIS Ra-
tisbonæ ad Jstrum Episcopi, Præposituræ & Tem-
pli Montis B. Apollinaris munificentissimi Condito-
ris, qui mortalis vitæ usuram clausit anno Chri-
stiano M. C. XX. & æternam sibi beneficâ ma-
nu aperuit. Ex Fast. Gelen.

XXII.

SINZICHII a multis retrò seculis, CONSTANTINI
MAGNI Festiva lux; qui postridie cum ho-
stibus congressurus, intempesta nocte ingentem
& lucidam libero in ære CRVCEM felix VI-
CTORIÆ portentum istic contemplatus est, quā
per legiones, ab aliferis prælatā, hostes armis
& simul idolatriâ exuit. Trophæi quoque uisæ
illius in Cælo Crucis, loco ingens ad Rheni ri-
pam, templum Crucis formam referens, CON-
STANTINI Mater S. HELENA posuit; Decre-

N

tum-

tumque communibus votis est, ut fluvius campum victoriæ coronans, ARULÆ nomen ab aris novis Vbiorum, ibidem in memoriam S. Crucis ædificatis & à victorioſo viſo ſigno, oppidum SINSIG (ut fama obtinuit) nomen traheret, ac quotannis cælitus pugnat i prælij diem, gratâ Religione incolæ recolerent. Ex Annal. Patriæ.

XXV.

AD fluvium ARNAPHAM, BERCHEMII Iulie pago, B. EGILHARDI Martyris Abbatis S. CORNELII ad INDAM Octavi, quem A. Christiano DCCCI. Normannorum impius gladius fustulit. Exstat eius nomini dicatum facellum, bellorum cælique injurijs ferè collapſum in Silva prope Bolendorph, ipsius nomen S. Egilhard referens. Ex Patriæ Annalibus.

XXVI.

MONS VETVS illuſtrium Animarum ferax, hodie S. LIVOLDO Diacono & S. CLEMATIO illuſtri Patritio, cum cælo applaudit, quorum consilio, labore, industria in tumulandis S. VRSVLÆ SODALIBVS S. AQVILINVS præcipue uſus est. Ex vind. Vrſulanis R. P. Hermanni Crombach Soc. IESV.

XXIX.

XXIX.

DIETKIRCHII sancto agone migravit in cælum, illustri nata genere Irmentrudis de Milendunck eius loci *Antifita*, innocentiae, beneficentiae erga pauperes, ac reliquarum virtutum, dum vixit, luce radiare visa est. In die illi longa & constans, asperes lectulus; totaque in amore Dei ita erat, ut crebro suspiraret: *Deus meus & omnia. Deus se tibi, tu te Deo. Morti vicina Veni mi Iesu!* inquit, *dulcissime ut devincta tibi, à te nullâ aeternitate avellar.* Dixit & vixit. Tumulum proprio in Templo invenit. *Ex Necrologio.*

XXX.

AQVIS GRANI in Monte S. SALVATORIS, annua lux B. STEPPONIS Presbyteri, qui ita modestè, piè religiosèque versatus est, ut à DEO præcipuâ dote ad id munus delectus videtur, qui feminineum sexum ad regularum perfectâ observantiam animaret, affirmabant (qui illum pernoverant) ipsum Deo semper adfuisse, ac velut in beata vita in terris versatum, omnibus omnia factum, insigni sibi commissarum animarum lucro, Vir qui multum adficeret, destrueret nihil. *Ex loci Necrologio.*

N 2

XXXI.

XXXI.

HEISTERBACVM magnorum virorum sanctus Hager, gemina hodie producit virtutum Germina, venerabilem HERMANNVM Abbatem & WILHELMVM Monachum (vti vocant) Conuersum, quorum primus magistratu admissio. demissione ac pietate omnibus charus fuit. Nunquam verbo minus amabili aut perturbato, vulum alloqui est auditus: vino quoque ac bellarijs nunquam aut raro usus. Alter mundo latere & soli patere DEO elegit, qui ipsi omnia erat, *Ex Fastis Gelenianis.*

IVNIVS.

II.

AQVISGRANI triumphus SS. PETRI Exorcistæ & MARCELLINI: quorum primus imperante Diocletiano, Artemij præfecti carceris filiam à Dæmone agitatâ liberavit, cámq; cum vniuersa familiâ ad S. MARCELLINVM perduxit, à quo & sacris undis abluti sunt. Quapropter à Diocletiani præfecto Sereno asperiùs castigati cum neque blanditijs, neque minis à recta fide declinantes, sed constantiores aduerteret, missos in carcerem, & pugnis contulos securi percuti

percuti iussit, ut in cælum securi evolarent. Ex
Mar. Can. Bre.

V.

MEINWERCVS X. Padibornensium Præ-
fus Clivio-Gelder Theisterbandie Comes,
toto imperio spectatissimus, Henrico Impera-
tori propinquus, cuius COR & ANIMA habebatur
& erat: quo mandante Goslariae A. C. 1009+
â Willegiso Archiepiscopo Moguntino con-
secratus, & A. C. 1036. 5. Iunij denatus est!
vixit cum eodem Imperatore familiarissimè:
eiusdem auspicijs sacra monumenta posteris
(præcipueq; Padibornensi Ecclesie) reliquit, & Ab-
dinchofensem Abbatiam eadem in vrbe, & insig-
nem Collegiatam in Busdorp, plurimaque alia sa-
cra loca, facella & Asceteria, proprijs impen-
dijs curavit, paternisque ex bonis, lautissimè
fundauit, summam quoq; Padibornensium Ædem
omnino collapsam à fundamentis extruxit, &
munificentissimè hereditarijs cimelijs dotavit.
Castrum ASPELIVM & RESSAM (nunc Clivie fir-
missimum munimentum) magno ære vendiderat
eius Mater ATHELA Saxonica, quâ pecuniâ
ipse, ut sibi debitâ ac receptâ Padibornam mu-

ris, fossis, vallis, usq; adeò altis inclusit, ut Deo
 & Principibus suis fida animosq; Padibornensis-
 um gens pyrobolis, tormentis, & variorum telo-
 rum ignitorum genere petita, non semel, eo-
 rum beneficio, hostes superioribus bellis reie-
 cerit pedémque indecorè referre coegerit. *Cleri*
 quoque *sui ipse Regula ac Norma* eundem exem-
 plo suo ad omnem virtutum, religionisque ho-
 nestatem trahebat; in sece asper, in alios beni-
 gnius; viduarum, egenorum pupillorum &
 maximè illorum, quos pudor publicè mendi-
 care non permittebat, Pater & Asylon, ut iu-
 re hoc illum elogio depingant Annales, Præ-
 fulem fuisse prudentem, & ingeniosum, ma-
 gnanimum, iustum, DEI timentem, de Eccle-
 sia sua longè meritissimum, in pauperes libera-
 lem, tantèque virtutis, ut viuus ac moriens
 totam Germaniam in sui admirationem rapuerit.
 Ad miraculum usque memoriâ dignum est,
 quod *Casulam* seu *Pallium* sacrum, quo Anno
 Christi M. CCC. XXXVI. amictus sepulturæ
 traditus ac inhumat⁹ est in *Crypta S. STEPHANI*
Proto-Martyris sub principali Choro, atque ibi-
 dem trecentis & quadraginta annis in tumulo
 quievit B. MEINWERCVS *Episcopus*, nec vermes
 nec

nec putredo absumperunt, itaque hodieum
Casula integra est, ut quotannis die quinta à Mensis
Junij (quâ vitâ, S. Meinwercus exemptus est)
Präful Abdinghoffenis in ea celebret: Pallium autem
hoc sacrum, ex albo Damasceno confectum
nostris, quibus nunc utimur, admodum dissili-
mile est: nam antè, retrò, & in vtroque late-
re clausum ac integrum, infrà angustum, ro-
tundum, & apertum ad imos pedes demissum est:
suprà foramen, per quod exserere Sacerdos ca-
put possit; habéatque fimbrias à fronte & à ter-
go aureis litteris intertextas. Studiorum sub eo
multiplicia floruerunt exercitia, & bonæ in do-
lis adolescentes Grammaticis, Dialecticis, Phi-
losophicis, Theologicis, Musicisque studijs,
imbuebantur, quæ sub *Imado alijsque ei⁷* Succes-
toribus floruère quidem, sed tandem extincta
tamdiu sepulta jacuère, donec ab incompara-
bili Viro & B. Meinwerco moribus, genio, af-
fectu erga inopes, naturâ, studijs, spiritu ac
fervore Ecclesiam suam augendi pari, Präfule
inquam Theodoro à Furstenberg, vniuersitate
fundatâ, Collegio, amplissimôque ædificio
extructo, ea resuscitata sunt; ingenti Patriæ, fa-
miliæque suæ perillustri gloriâ, à quibus præ-
celsis

celsis maiorum suorum cogitationibus, non degeneraturum more recepto electum confidimus modernum sanguinis ac sedis Successorem Reverendissimum ac illustrissimum Principem & Episcopum FERDINANDVM à Furstenberg, cuius erga bona artes affectum (nobis etiam tacentibus) opera eius in lucem missa loquuntur, ut jure cum Patria exultante dicamus: *In te defuncti spebamus Praefulis Ora, Artus & Artes quotidianis incrementis augendas.* Concilio Moguntino MEINWERCVS interfuit & varijs signis illustravit, Præsidente Aribone Archiepiscopo Moguntino; & huius inuitatu, HENRICO præsente cui ita Religiosum ac suave MEINWERCI ingenium probabatur ut eo publicis Imperij curis animum lassatum recrearet, velut in sideribus suis prolixè P. Christophorus Brouuerius, & ex eodem recente quidam bene eruditus probat Anonymus. nos pauca delibemus.

Constitutum erat aliquando HENRICO Imperatori in Curia Episcopali balneo uti; caveret proinde Praeful, ne quid ad lavandum decesset; MEINWERCVS tempore utendum ratus, occasionem hanc toti sue Ecclesiæ, egentibusque quæstuosam hoc sancto stratagemate arripuit.
Excell-

excellentissimis ac tenuissimis agnellarum pelliculis Cæsari talarem Synthesin mustellarum iugulis in limbis circumductis, ad ingeniosius fallendū confici curat, quā & Imperatori bene lauto, ambitioso servitio subridens iniicit: splendidam vestem, primā fronte Cæsar admiratus mox peregrinas commissuras pinguiaque afflēta sentiens, vultu severiore assumpto, eiusmodi Pastoriam vestem Inurbanum Präfulem; non Cæsarem decere afferit; Episcopus urbanè reponit eam vestem totius Imperij Pastori Cæsari bellissime conuenire simūlque exaggeratè commemorat quantam illa vestis ovilibus suis cladem intulisset; nec destitit antè, quām regali curte seu villa insigni ac pingui, bono egenorum & Ecclesiæ vestem illam Imperator redimeret.

Iterum Henricus patrio recepto more, Nativitatis per vigilio poculum illi mittit, generosissimo plenum vino, sollicitè ministrum monens craterem ut referat, quo imperata faciente donum Meinwercus commendat, & latorem honestis colloquijs, ac vario officiorum genere eousque detinet, donec advocati artifices poculum (latissimā jam cuppā) ad modum

O

calicis.

calicis subitò formâssent, Imperatoris ipsius, ut
donantis, nomine basi inciso. Cæsar intellectâ
strophâ probavit eludentis industriam, nihilô-
minus ex composito craterem repetit, Epi-
scopum monens, de proprio, non alieno & ra-
ptu liberalem esse; manè tamen in primo cius
noctis sacro, conjectali sua Chunigunde (ut
loquitur auctor) comitante, aræ craterem im-
ponit, Episcopo Ecclesiæ, & sibi, de dono us-
que adeò pretioso applaudente. Et cum pijs
istis stratagematibus (Palatinis, ac in primis
Imperatrice, S. Meinwerci Zelo faventibus non
semel ad aras exornandas petita cimelia retin-
erat; imo rari pretij pallium Augustale (gra-
tis sæpius petitum) clâm surripuisset, ac Cæsa-
ri id responderet identidem respondisset, non
videri æquum, Christum Cæsare pauperiorem
esse; neque jam usu suo Deo sacrata posse re-
uerti; HENRICVS Sancto eius dolo, & inge-
nio delectatus, pariter cum eodem sanctis io-
cis lusit.

Aduerterat Imperator non semel, Epi-
scopum Ecclesiæ suæ curis ac spiritu raptum,
aliquoties tam in sermone, quam in publici of-
ficij recitatione, Barbarismis uti, proinde ipsum
scienter

scienter nescium, & sapienter indoctum Imperator diceret. idcirco clam auctor Sacellano fuit, ut in collectâ defunctorum ubi (pro famulis & famulabus oratur) priorem syllabam ex missali eraderet; obtemperat Sacellanus, & dum pro Parentibus Imperatoris ficeret MEIN-VERCVS, non literam quæ occidit, sed spiritum, qui vivificat, attendens, ut scriptum reperit, pro mulis & mulibus legit: ast actutum errorem agnoscens, repetitis verbis, quæ malè protulerat, correxit, rasurâ non animadversâ. Sâcro absoluto, & Pontifici ad mensam inuitato Imperator insultans: Ego, inquit, Patri meo atque Matri, non mulis & mulibus meis missam celebrandam rogavi; at ille, per Matrem, ait, Domini, Tu more solito iterum illusisti mibi, & non quoquo modo, verum in DEI nostri servitio, cuius ipse Vindex est & Jûdex:

Namque sibi factum non pertransibit inultum.
Quo Zelo mox Canonicis in capitulū Principalis Ecclesiæ congregatis, Capellatum, Imperatoris huius rei Auctorem durissimè verberibus castigari iussit, ut qui ex pelle vitulina, seu pergameno scripta eraferat, pellem virgis bene conscriptam Imperatori offerret, quo suo malo

O 2

doctus

doctus Sacellanus, ipse quidem, sed minime
Imperator à iocis destitit, *Sanctorum istorum & Or-
bis bono illustrique exemplo.*

Ad Mensam aliquando sedenti per angu-
stam laquearis rimulam tenuem phyliram seu
membranam auro inscriptam demitti Episcopo
ob oculos iubet, quā moneretur disponere do-
mui suae veluti, quintā die moritur². Et cū in hor-
to, cubiculo, variisque per Curiam locis passim
DEI nutu(ut opinabatur) sparsas eiusdem sche-
das argumenti reperiret, extremis viribus mun-
dum posthabens, ad decretoriam illam horam,
cōtinuis ieunijs, vigilijs, aliisq; corporis castiga-
tionibus solitis & insolitis se cōparabat; & cum
arcis cōfractis, quidquid auri, argenti, supellecti-
lis, esculenti ac poculenti reliquum erat, opēs q;
mox deserturus, prodigā (ut solebat manu)
inter egenos, solā sandapilā retentā, largè spar-
sisset, in Crypta, strato cilicio (conscientiā pri-
ū animosā exhomologesi purgatā) pronus iacetis
inter continuos gemitus, suspiria, & lachrimas
in amaritudine animæ suæ anteactæ vitæ no-
xas deflebat; sic in quintam diem conscientiæ,
Dēoque uacans, cum nihil languoris, præter
latrantem fame stomachum sentiret, doli quid
latere

latere ratus, primis tenebris electo, dum ieui-
nijs ferè enectum corpus reficere cogitat, al-
gidum focum, culinam iratam, & à pauperi-
bus devoratā s̄esit, ut ditissimo Comiti, munifi-
centissimo Fundatori, pauperrimo Episcopo, ex
alieno vivendum fuerit. Postridie dum Ecclesi-
am ingresso certatim omnes de vita singulari
Dei beneficio, bono Ecclesiæ prorogatâ, &
inter reliquos *Cæsar Henricus* cum Palatinis huius
fabulæ conscijs congratulatū accurrerent, non
suum, sed in Episcopo illatum Ecclesiæ & Deo
vilipendium molestissimè accipiens, omnes huius
Stropheæ auctores conscios fulmine excommunicationis
ictos, extemplo iussit templo exesse donec crimen in
Christum Domini admissum agnoscerent, de-
bitèque deflerent. Perculit hoc inopinatum ful-
men Palatinos, atque in primis Imperatorem Im-
peratricemq; fabulæ totius præcipuos auctores,
temploque reverentiali timore egressi, erratorum
veniam (certis, magnisque Aulæ Ministris non
temel missis) rogant, quibus nil conceden-
dum existimavit, nisi in cinere, cilicio, exalceatique,
ad templi Abdingofensis fores salutari exemplo pæni-
tentiam agentes, sua arbitria acciperent. Quod
dum in tanto fastigio illustres collocata Anima de-
missè

O 3

missè faciunt, nescias sanè an His de humili obedientiâ, an Episcopo Meinwerco de Constantiae in defendenda Ecclesiæ potius congratulere. Habet in Imperatore vir cordatus quod admiretur; in Imperatricē & Femina, quod imitetur; in Meinwerco denique omnis Clericus & fidelis anima, quod veneretur. Sanè cavillis excipient id Christiani anum facinus hoc nostro teēto, subdolo, callidōque seculo, quo Politicismus mundum inambulat, Pseudopolitici ut velint; rideant tantam tanto prioris istius seculi innocentiam, quo secundum faciem Sanctorum, Sancti cum Dœo, & interfese iucundè ambulabant; deliria inquam illi sua (quibus nulla Ecclesiæ reuertentia est) delirent; candorem tamen Sanctorum illorum sanctum hunc omnis posteritas, & Orbis Christianus loquetur, vivēntque nomina eorum in seculum seculi. R. P. Christoph. Broverius in suis Sideribus, Gaspar Bruschius, Arnoldus, Brunnerus lib. 9. de reb. Boicis.

V.

SOlemnis Cammemoratio animarum, seu militum in prælio Worringsi intra Coloniam & Dusseldorfum A. C. 1288. occisorum. In bello hoc IOANNIS Ducis Palatini partes WALRAMVS Iulie Brabantini EBER-

EBERHARDVS Marchiae, BALDERICVS Lune-
burgenses Comites secuti sunt. SIGEFRIDO We-
sterburgico Coloniensium Archiepiscopo favebant.
REINOLDVS Dux Geldriæ, & Adolphus Nassovi-
us, inter quos duodecim horis in proclio seu e-
riceto Worringtoni, æquo Marte & ita fortiter
pugnatum, ut sola ADOLPHI Nassovij manu
quinque nobilissimi Tribuni ceciderint. Victoria
tamen à Brabantino, sed multo sanguine stetit, Ar-
chiepiscopo Geldro Duce Nassaviòque captis; qui po-
sterior IOANNI Duci Brabantino oblatus & quis
esset rogatus, se Nassovium Comitem professus,
Ducem, & tu verò quis es? interrogat; cùmque Bra-
bantium ipsum esse acciperet; prodigij id instar
habeo, inquit, te aciem gladij mei effugisse, qui te
solum mihi invisiſſimum petebat. & inter quin-
que fortissimos, militares præfectos sublatum
sibi persuasum habebat. Liberā hominis voce
delectatus Brabentinus, Westerburgio & Reinoldo
maximo lytro dimissis, Adolphum muneribus hono-
ratum plenâ libertate donavit, ac perconstan-
tem amicum deinceps coluit. Quo viso affe-
ctu ADOLPHVS, non religione minuſ illustris,
quàm armis, Brabantine rogat, ut Cælorum ca-
davera erecto ad Worringtonam Coemeterio, & Sa-
cello

cello & terræ mandari imperet: quo libentissime annuente cæforum hastis seu perticis collectis terræque Nassovij ductu & manu infixis facelli Coemeterijque locus designatus est: cui proin Beatæ Virginis ab *Hasta* nomen diu adhaerit. Quā in defunctorum pietatē cælū rependisse Adolpho uisum est, quando A.C. 1292. creatus Romanorum Imperator. A. 1298. aperto campo concurrendo ALBERTI *Austrij* manu cadens totus exercitus iusta ei funebria unā cum Imperiorite persolvit. *Ex Perario.*

VI.

ST EINFEILDII, HEINSBERGII, ELLENÆ Sin *Julia*; Hammerenæ, & Sanctis, in *Clinia*; Divi NORBERTI, exuviarum solemnis expositio qui nobilissimis & copiosis ortus parentibus, adolescentis liberalibus disciplinis eruditus, in Archidiaconali Sanctensium amplissimo canonicatu, gratiâque Imperatoris ornatus, omnibus his cælo posthabitatis, pelliceâ melotâ indutus, nudis, brumali rigore, pedibus incedens, prædicationi *Verbi Dei* se totum dedit; & cum per utramq. Germaniam, Galliāmq; innumeros hæreticos in libertatem filiorum Dei afferuisset, peccatores ad poenitentiā, dissidentes ad concordiam reuocasset

casset, publico etiam Orbis Christiani commodo,
illusterrimum Præmonstratensem Ordinem fundasset;
inuitus ad Magdeburgensem Archipresulatum eue-
ctus est, miraculis, prædicatione, & Vatidico Spiritu
plenus, Infulam, quam alij gemmis, ipse virtutibus
ornauit, à Familiaribus non semel dicere audi-
tus, malle se infernum, quam vel vnicum pec-
catum veniale admittere, quod Christo illud (ut
hominum & DEI malum) vnicè displiceat.
Quo Spiritu ætatéque plenus optabat tenuerri-
mè ad Iesu & Mariæ conspectū quantocvus
euolare: & euolavit A. C. M. C. XXXIV. VI.
Iunij non sine singulari summæ lœtitiae signifi-
catione debitam necessitati vitam reddendo.
Ex eius vita.

VIII.

IN perillustri *Essendiensi Ecclesia Translatio S^r*
Marci Confessoris, cuius CORPVS aurea in
hierotheca quiescens, publicæ subinde vene-
rationi per annum exponitur. Ex Annal. Per.

VIII.

Memoria S. CLODULPHI, ex Mosellano Prin-
cipe Episcopi; ex Episcopo Eremicole qui tur-
bas & temporalium negotia fugiens, Silvâ plu-

P rimis

rimis annis abditus, vigilijs item & orationibus
cœlestique meditationi vacans, vitam Angelicam vixit in quo Spiritus Sanctus mirabiliter
requiescens, varia mortalibus beneficia piè pe-
tentibus sub ipsius patrocinio, clementer o-
stendit. *Ex Gelen.*

XV.

MONS ALCINOI (vulgò Eltenberg) genero-
sarū Virginū Abbatia hodie gaudet Lipsanis
& Patrocinio S. Viti, qui contemptis idolis & Dio-
cletiani promissis, variisque tormentis laceratus
post tot pugnas egregiè pugnatas caput offeren-
do Creatori suo, se vivo D E O vivum & immacula-
tum sacrificium obtulit. Sacrum eius CORPVS un-
guentis delibutum nobilis Matrona FLORENTIA
in Marianno religiosè sepelivit. CAPVT eius GAL-
BIACVM in Julia præcipuo honore colit & pos-
fidet. *Ex Annalibus Werner.*

XVII.

SIGENBERGÆ solemnis Lux S. INNOCENTIS
Sex Thebaorum Sodalitate; cuius CORPVS à S.
ANNONE Archipræsule Coloniensi vrbi illatum pom-
pâ omnium Ordinum raro ibi spectatâ. *Ex sa-
cerario eiusdem Ecclesiae.*

XVII.

XVII.

ITEM B. TERESÆ (sive THERESIÆ) B. RICHEZÆ
consanguineæ SANCII Lusitania Regis Filie;
ARNVLPHI IX. Regis Legionis Consobrina & Con-
ingis; quæ tota pauperibus dedita, singulis no-
ctibus matutinum, quem vocant cursum, de
SS. TRIADE, tum de S. CRVCE, denique de Vir-
gine DEIPARA absoluit. Annexuit hisce votivas pro
mortuis preces, & Davidis odaria, coronam ter-
renam respuit, ut perennaturam haberet in Cælis. Ex
Fastis Gelenianis.

XIX.

WERTHIMTÆ, seu in S. LVDGERI Insula,
B. HILDEGERMI Halberstadiensis Episcopi
& Confessoris, fratri eiusdem S. LVDGERI
Coapostoli, qui cum infinitam Gentium multi-
tudinem Christianâ fide imbuisset, ac per omnes
inferioris Saxonia Provincias, operarios in vi-
nea Domini ordinasset, susceptis pro fide glorio-
sis laboribus Doctoris & Apostoli Saxoniam cognomen-
tum illi adhæsit. & inter varia pietatis
edita signa expiravit, ac plurima post se miracula
reliquit, familiarem Sanctis Hereditatem. Ex Ann.
Vernerii.

XX.

FRUNDEBERGII in Mōasterio nobiliū Virginū Or-
dinis Cisterciensis in Monte Hasleo secundū Rurā.

occidentalem Comitatus Marcani imposito ad præmia Sanctorum evolavit venerabilis M E N R I C V S , ex illustri & præpotenti Lubecensi Canonico Eremita, ac munificentissimus huius loci Fundator, qui ut directius, expeditiusque ad DEV M contenderet, quanto poterat paupertatis amore omnibus, quæ vitæ degendæ necessaria erant, nudus nudum Christum secutus est. Ex Ann. Perar.

XXI.

I N societatis IESV Collegijs Reliquiarum ostensio festiva B. A L O Y I S I I G O N Z A G A E Marchionis Castilionensis , qui Principe genere ortus, ingentes opes Christi amore vocante cælo neglexit, SOCIETATEM IESV ingressus noxae nullius gravioris sibi conscius Angeli nomen meruit, Adolescens, quem exacta per omnem Religionis laudem vita humilitate, patientia, fide, pietate conspicua commendauit. Romæ vivus mortuusque multis miraculis illustris, anno M. D. XCI. æternitatis gloriosum iter iniit, ab Ecclesiæ Calitum Albo adscriptus. Ex vita.

A GRIPPODVRAE S. HERMOLAI Episcopi & Martyris ex Societate vndecim millium Martyrum in monte Ararat; cuius CAPVT terebrâ perforatum

JANUARY.

117

perforatum in summa (nunc Societatis IESV)
æde ibidem religiosè colitur. Ex Tabu. Eccles.

XXII.

Abit & ex humanis eodem die, Aldenberga
in Montibus venerabilis Abbas THEODORICVS,
integritatis opinione & munere regendi in-
clytus, virtutum admirabilium splendore in-
gens sui desiderium relinquens. Ex Fast. Gelen.

XXII.

Aniversarius B. CHRISTINÆ STOMELEN-
SIS, vitâ & miraculis illustris, quæ in Stom-
melen ad annum usque M. CCCXLII. quievit,
quo à WILHELMO primo IVLIÆ Marchione au-
toritate fratris WALRAMI Archiepiscopi Coloni-
ësis NIDECAM indéque IVLIACVM à WILHELMO
Cliviae, Julie, Montium Duce A.S. M.D.LXVIII.
unà cum venerabili Capitulo translata est. Vbi
hodie Tumulus eius ad Chori ostium elevatus vi-
satur. Eandem sæpius sibi apud DEVUM Pa-
tronam Animæ piacularibus ardentes flammis
optârunt, supplices nonnunquam ad eam ma-
nus tendere visæ. Ex Annal. Perar. & Necrolo-
gio eius loci.

XXII.

HAMMONA Marchia naturâ & arte muni-
P 3 tissima

tissima civitas, eiusdem nominis colit CHRISTINAM, cui non satis fuit animo saucium in cruce pendulum IESVM corde aspicere, nisi corpore etiam stigmata (familiaria eius Signa) infigeret. vixit anno salutis M. CCCC. LXIV. Ex Fast. Gelen.

XXII.

DUSSeldorfii in Ducali Residentia, & Societatis IESV templo Translatio SS. MartyrumIRENTII, SAVINI, CYRILÆ & EUPHEMIAE; priores Roma; posteriores Virgines & Martyres, Regnum Poloniæ ad votum Serenissima REGINÆ ANNAE CATHARINÆ CONSTANTIAE dono misit, quib⁹ Serenissimus PHILIPPVS WILHELMVS more sua Comes Palatinus Rheni, Julia, Cliniae, & Montium Dux unà cum serenissima Domina Vidua Matre MARIA FRANCISCA, Serenissimaque Coniuge ELISABETHA AMELIA, Nobilitate, Clero, Praesidio, Vrbēque universā comitante extra portas ob viam progressus, piâ cosdem prece exceptis: inde ab equitibus perpetuâ serie dispositis, & ab effuso, populo inter festas, ex munimentis, Rhenoque ipso, tormentorum explosiones faustâsque omnium acclamationes, in Vrbem Templumque Societatis adducti sunt; ubi Hymno Ambrosiano & officio

& officio ab exquisitissimis per Germaniam Symphoniacis inter suavissimos modulos, atque fides dulciores rarissimâ Harmoniâ decantatis, S. SABINVS eâdē, quâ inductus fuerat pompâ, festivè in Arcem eductus, sacrario eiusdem impositus est, serenissimorum & orbis Tutelaris futurus. Ex Annal. Collegij.

XXVIII.

IN Hoven ad Sulpiacum Virginum nobilium in Parthenone, Venerabilis GVDÆ Virginis Conversæ memoria, quæ singulari obedientiâ, submissione, charitate, morum candore, & laborum patientiâ ita conspicua, DEO QVE grata fuit, ut culinaria officia obeunti CÆLITES cum Puer IESV multâ luce spectabiles frequenter assistere visi sint. Ex Fast. Gelenianis.

XXX.

IN Patrum Societatis IESV EIFFLIAE Collegio S. DONATI Martyris Translatio, quem anno post Servatoris adventum M.D.CLII Româ eidem Collegio dono misit admodum reverendus in CHRISTO Pater GOSWINVS NICKEL ex Coslar Iuliacensis Ducatus, decimus Soc. IESV GENERALIS ex Cœmeterio S. AGNETIS extra portani

Portam Nomentanam, in Theca ex cedrino quadrilatera Eminentissimi MARTII CARDINALIS GINETI manu & sigillo munita: additis R. P. FLORENTII MONTMORENTII, aliorumque legitimorum literis & testimonij. Sancti huius DONATI Matyris CORPVS magnâ tam incolarum, quam accolarum omnis ætatis & statûs procedentium pompâ, ex pago WEINGARTEN in urbem Monast: EIFFLIAE usque ad novæ SOCIÆ SV fabricæ locum (in quo primus id temporis Collegij Lapis ponebatur) inter frequentes ciuium & arcis festivas explosiones deportatum est; solemni ritu sacra Vrnâ apertâ ingenti spectatorum venerationis sensu Martyris LIPSIANA ostensa sunt: quibus adiuncta lampas instar conchæ; ampulla etiam vitrea, sed diffracta, & adhuc sanguinolenta, tres quoque ferrei annuli filo ferreo nensi, vetustate ferè consumpti, quoddamque aliud (auguramus instrumentum Martyrij fuisse) cuius ansa incurua, altera cius pars latior stricta. Quibus ostensis & visis iterum arcula conclusa est. Inde magnificâ cæremoniâ primi lapidis positio peracta, sacrôque solemnissimè decantato, eadem festivâ processione sacer THESAVRVS, ad sacellum S. MICHAELIS quo
Societas

Societas nunc pro templo utitur, delatus est, tamdiu istic piâ veneratione colendus, donec in nouum, quod DEO adiuuante nunc consurgit templum, tansferendus, debitâ religione ac cultu honoretur. Ob tempestates noxias, ipso invocato, sæpius mirabiliter Cælo serenato fugatas, eius publico typo expressæ imagines, unâ cum tribus Chronographicis, sacrum eius adventum exprimentibus, illud Ecclesiæ adiectum supplicium: S. DONATE Martyr ora pro nobis, ut liberemur à fulgure & tempestate. Ex eius Collegij Annal.

IVLIVS.

Die I.

HVMBIS, sive in pago Thumb prope Nideccam Iuliacense Municipium translatio-
triam SSS. Virginum FIDEI, SPEI & CHA-
RITATIS filiarum S. SOPHIE, que sub ADRI-
ANO Cesare anno partæ salutis C. XXX. cum
neque blanditijs, neque minis à Christianâ fide
declinantes paratæ potius mori, quam fœdari mori-
b. Ethnicorum, constanter prætoris impietatem
essent detestatae ferro cæsæ victrices animas Cælo
transmiserunt. Triumphat etiā insigni hac Virginū

Q

Triade

*Triade earumque reliquiarum parte GUNDELFONSTEIN
Oppidum in Prumia tanto quoq; thesauro ditatum.
Ex Annal. Perar.*

II.

CREVENRADII in nobilum Religiosa-
rum Montium Asceterio adventus Reliquiarum
S. CATHARINÆ Virginis & Martyris; quæ
multis retro sœculis, & ad nostram hanc
usque ætatem multis virtutibus coruscant.
Acquisiuit eas nobili Monasterio venerabilis Virgo
CATHARINA Comitissa de Huchesvagen isthic
Religiosa A. C. M. C. C. IX.

IV.

CLoriosa memoria ELIZABETHÆ Cognatæ
B. RICHEZÆ, Portugalie Regi DIONYSIO
nuptæ, quæ Regum Pacificatrix, annis ferè post
mortem trecentis, suavissimo Corporis incorrupti
odore perseverat; & nuper totius orbis Christi-
ani applausu ab VRBANO octavo rite sanctis ad-
scriptæ est. Ex vit. Eiusdem.

VI.

CAudet hodie Civis suo Consule NOVESIVM
Vrbs ad Rhenum non ignobilis, qui Comen-
sium olim Antistitem agens, loca plurima magnis
virtutibus

virtutibus ditavit, quem nomine suo *Novesium*
imo, ni fallor, suo ille *Nonesium* beavit. Ex Annal. Per.
VII.

Theodorus eius nominis nonus Comes, sextus & vigesimus Clivensis; cui virtutum fama celebre cognomen a pietate fecit. vixit sub HENRICO septimo Luxenburgenſi, & LUDOVICO quarto Bavaro Imperatoribus, ex Margaretha ultimi Gelandie REINHOLDI Comitis gnata. Vnicam tantum Filiam reliquit, Margaretham etiam appellatam, ADOLPHO quinto Marcano Comiti in ordine decimo nuptui datam.

Quibus vero artibus Heros hic ad Provinciarum suarum & augustissimos per imperium titulos ascenderit, ut Pius audiret; gradus illi fecerunt in primis erga DEV M insignis religio & admiranda eius virtus, quæ ornare ex decoro Principem posset. Nec minus spectabilem reddidit eum prudentia, non illa quidē Pseudopolitica & quæ in Carnis simulationis & dissimulationis puncto consistat, sed quæ altioribus, atque à Deo, & verè prudentibus probatis principijs innixa nemini non amabilem & commendabilem præsttit Piumque fecit. Hanc nominis eius pietatem ita sanè auxit nativa eius clementia, ut sive à manifestis hostibus, si-

ve suorum & sanguine Coniunctorum, & collatis in illos beneficijs obnoxiorum iniurijs laceratus, facilior ferme contra diffidentium spem & expectationem fuerit ad veniam largiendam, quam illi ad deprecandum prompti, & accurati.

Docuere hanc clementiam gesta eius bella, nunquam nisi pro pace & religione provehenda, & tantâ quidem fortitudine suscepta, ut semper vicerit, & triumpharit.

WLIHELMO Hollandie Comiti Traiectum obdidenti auxilio fuit, & ne capti longâ obsidione Vrbs, incolis deletis, excinderetur nostri THEODORI monitis & Ioannis Arculei Episcopi potenti intercessione factū, vt ueniā & vitā ciues eâ lege invenerint ut discalceati & seminudi Comiti supplices fierent, veniamque delictorum postularent.

LUDOVICI quoque Imperatoris, maximis promissis allectus, partes secutus est: & EDOARDO Anglorum Regi suppetias contra PHILIPPVM VALESIVM Francorum Regem tulit: ubi ultimo eoque cruento in prælio 28000. hominum cæsis, PHILIPPVS fugatus est, & Caletum diurnâ circumvallatione A.C. 1345. in Anglorum potestatem devenit. Sed in his allijsque bellis semper piâ

per piâ clementiâ usus, quantum (salvâ iustiâ ac legibus belli licuit) â cædibus & sanguine temperavit.

Ceterum pace uiciniis cum provincijs initâ, singulare eius gaudium fuit subditorum suorum pietatem augere, ducto à solemini translatione S. Margaritæ Martyris A.C. 1321. postridie eius festi initio. Diva hæc plurimis annis in *Veteris Campi* asceterio quieverat, quam pijs precibus ab eius loci *Prælato Patribusq; impetratam* increbili subditorum concursu totiusque Cliviæ applausu in Cliviopoleos Ecclesiam transtulit.

Anno à Partu Virgineo 1334. 18. Calend. Martij in eminenti ad *Calcariam Monte Monreberga* amplissimum Canonicorum Collegium fundavit, quod Walramus Julius Colonensium Archiepiscopus inauguraravit. Illud verò 18. Martij. A. 1341. Cliviopolim, Walramo approbāte, *Theodorus* transtulit; & primum benedictum *Lapidem in fundamenta* misit: ut his versibus Petrus

Verhagius eiusdem collegiatæ schoola cecinit:

Flos Comitum Imperij Prorex, tibi Regibus orte:
Dant Pater & septem nominis omen Avi.
(Alberti) satrus es gnatâ seu Nepte Rudolphi.
Qui primi Austriadum sceptra tulere domus:

Per te Munreiugo dotata Ecclesia Clivos
 Migrat, & ipsa tuis Vrbs viget alta bonis.
 Imperij laus summa fuit domuisse rebelles;
 Sed maior dici réque fuisse PIVM.

Præter hæc & plura alia similia facella templæ
 & loca sacra hostium incursionibus gravissimè
 afflicta non instaurauit modò, sed & splendide
 exornavit. Egenis, & reverendis Patribus S. Fran-
 cisci in vrbe residentibus varias ac liberales ele-
 emosynas dedit. Politica eius opera, licet pluri-
 ma & commendanda, studio prætereo; hoc uni-
 cè optandum, ut tanti viri memoria iñovetur,
 & studiū in alijs excitari queat laudatissima eius
 facinora imitandi, in mores suos ac vitæ ratio-
 nes inducendi, ac transportandi. Ex mortalibus
 Clivis 1343. 7. Iulij ad immortales transiit: in
 templo istic à se fundato ac dotato inter pias
 subditorum lachrimas Pius Theodorus conditus
 est, in decretoria illa die uberem laborum, do-
 norum, pietatisque suæ à liberalissimo IESV
 mercedem relaturus, *Ex Pighio & Annalibus.*

XIV.

RESSÆ in Clivia, Publicis Litanijs invo-
 catur B. DENTILINVS Confessor, rarum
 ac breve teneræ ætatis miraculum, annis non
moribus

*moribus, adolescens, gratiâ curationum conspi-
cuus, ibidem cum sancto suo Patre VINCEN-
TIO Comite in æde B. Virginis, quam vivens ar-
denter coluerat, quiescens. Ex fast. Gelenianis.*

XVIII.

TINGENETWILLERE *Juliacensis Agri ad Du-*
ram Pago, qui nunc Arnoldivillarium, vulgo
Tarzuviller dicitur, Festū S. ARNOLDI Musici, qui
ex Græcia symphoniacis artibus instructus ad CA-
ROLI MAGNI Aulam veniens, Imperatoris
animum plus pietatis, quam iacunditatis Har-
moniâ ita affecit, & ad subditorum commisera-
tionem inflexit, ut de publico pauperibus ma-
gno silvarū tractu (quē prandente Cæsare, celeri
cursu obequitando, fide & exspectatione maio-
rem descriptis) lignari liceret. Sancti huius COR-
PVS superioribus triginta annorum Germaniæ
bellis, campestri & aperto ferè templo non sine
vicinorum insigni admiratione illæsum stetit.
Mart. Can. & Fast.

XVIII.

COlitur & Heisterbaci venerabilis THEODORICVS
ex illustrissimo WIDANO Comite ibidem hu-
milis maximarūmque virtutum Religiosus. Qui
in

in longo Religionis Martyrio, mundo mortuus,
terrenam gloriam respuens, ultimo Spiritu mi-
rè recreavit fratres, quem effudit hymnum
A V E M A R I S S T E L L A, decantans;
nempe ut in *Virginis laudibus*, cuius semper præ-
cipuo in obsequio vixerat, vocem vitamque fini-
ret. *Ex fastis Gelenianis.*

XVIII.

Est & in veneratione **A R N V L P H V S** *Episco-*
pus Metensis PALATINI sanguinis, qui mul-
ta pauperibus erogavit. Humanæ inde vitæ ludic-
rio & periculis altius perpenfis, populi frequen-
tiâ relictâ, se in inviam, & desertam silvam abdi-
dit, in qua plurimis annis vigilijs, jeunijs, si-
lentio & orationibus vacans, nemine conscio
Angelicam vitam egit, ac inter eosdem felicissi-
mè nunc quiescit. **V**ir qui in deserto & dulci suo
silentio absorptus, tacendo meruit ut omnis illum
atas loquatur. *Faſt. Gelen.*

XX.

IN Aldenbergicâ Abbatiâ felix exitus ve-
nerabilis **W I C B O L D I** *Culmensium An-*
tistitis, & exulîs, qui *Veteris Montis* nobilis-
simam *Basilicam* impendijs suis à fundamentis
restaurauit

restauravit, ac Diœcesin suam urbemque, suâ nobilitatum morte reliquit, dignissimus certè qui aeternis litterarum monumentis inferatur. Ex Men. & Appar. Gelen.

XXII

IN RHENO ad Regimagum, & Dusseldorpii in Montibus S. Martyris APOLINARIS Ravennatensium Episcopi, qui captus quod impiâ errorum caligine occæcatus ad fidem Christi converteret, & idola adorare renueret, diu disideratum Martyris præmium feliciter consecutus est. Ex Fast. Gelen.

XXV.

S. GUILIELMVS origine PALATINVS, ex Montis Pessulani Domino Monachus Ordinis Cistertiensis, eo profugiens, ubi splendorem à Majoribus acceptum religiose familiæ confortiocelet, perspicuæ innocentiae, & integritatis Religiosus, nos exemplo suo docens, mundum pie fallere, Monachos inter Angelus vixit. Ex Annal. Ord.

XXVI.

MARCODVRVM Julie delicium, frequen-
tissimam vicinarum Regionum urbiūm-
que accursu Magnæ CHRISTI Aiae ANNÆ na-
talem recolit: Cuius venerandum CAPUT inter

R. multa.

multa & varia prodigia istic coruscum, CÆLO
& IULIO Papa Romano Iudice possidet, ab anno
Incarnationis Dominicæ M. D. V. cuius etiam con-
tinuæ præsentiae Patrocinio Vrbs, (CAPITE ex
ea nunquam elato) grataanter adscribit sese tri-
ginta tribus annorum continuis bellis tot in-
ter obsidiones rerumque vicissitudines feliciter
immotam, & à flammis excidiōque immunem
stetisse, humili prece rogans, ut Vrbem suam
porrò sancta Patrona incolumem florentēmque
servare maternè velit. Mart. Can.

XXVII.

ALEXANDER Leodiensium Episcoporū XXXII.
A ALEXANDRI Romani Pontificis iussu una
cum REGINALDO Coloniensem Archiepiscopo a-
stante FRIDERICO Imperatore, Palatinis, alijsque
plurimis summæ dignitatis Präfulibus Lipsana S.
CAROLI MAGNI levavit AQVISGRANI, & in
feretro argenteo piæ populi venerationi expo-
suit. Ita sancti post longas noctis tenebras in terris
lucem vident magnam. Ex Annal. Leodiens.

XXIX.

S. OLAI, de sanguine RICHEZÆ, Norvegiae
& Daniae Regis, Regum Regis Preconis &
apostoli

postoli Gentium, qui à Germania suo captus, Feriâ etiam sextâ Crucis affixus, tres in ea horas, ad exemplum Soteris cum pependisset, horâ diei item nonâ Sanctum Spiritum in manus Conditoris emisit. Corpus eius illæsum ignem triumphavit: integrumque persistens, multas ac magnas virtutes operatum est. Ex Alberto Crantzio.

XXXI.

IN Julie, Clivie, Montium. Soc. IESV Collegijs festum S. Patriarche IGNATII Loyolæ, qui nihil præter DEI Domini sui gloriam, & Iuventutis in litteris ac pietate profectum, vel maximè expetebat, omnibus omnia factus, ut CHRISTO lucifaceret. Quo ardore succensus missò ad prædicandum Indis Evangelium S. FRANCISCO XAVERIO, aliisque in alias mundi plagas, ad Religionem Christianam Catholicam propagandam disseminatis, Ethnicæ superstitioni, hæresique bellum indixit, ingenti Orbis Christiani bono. Quem proinde GREGORIVS Decimus Quintus magnis in Ecclesiam meritis, & miraculis illustrem, Sanctorum Fastis adscripsit: ad quos Româ anno M.D.LVI feliciter evolavit. Lipsianis suis, per hæc & alia Collegia passim relictis. Ex vita eius.

R 2

Die I.

Die I.

LU THARDIS B. MEINWERCI X. Padibornensis Episcopi THEISTERBANDIÆ Comitis Matertera, illustrem ELTINENSEM Abbatiam ad Rhenum constituit, sub OTTONE I. Imperatore, ut ex eius litteris anno 968. datus liquet; cuius etiam primam Abbatissam egit, reclamante licet ATELÀ BALDERICI Comitis CLIVIAE & THEISTERBANDIÆ Vxore, quæ legē Saxonica seminis successionis Jus & bona hereditaria non derogari sustinebat: ab OTTONE tamen III. postea, ut consentiret, inducta. Immo cum marito BALDERICO aliud quoque virorum Collegium A.C. 1000. circiter, Ziphilichij condidit. Luthardis verò pace cum Athelâ Antagonistâ constitutâ eam deinceps ita beneficam habuit ut Filio Meinwerci non invito Ecclesiæ S. Viti Eltinensi decem mansos assignârit & confundatricem agere voluerit. Quo Numinis inexpectato favore ut in jucundissimo suo ALCINOI Monte (quo Clivia, Batavia Rheni, Wahalis, aliorūmque fluviorū confluentia, mirâ pagis Vrbib⁹ gratâ varietate conspicitur) dignas Deo Sodalibusq; ædes erigeret constituit idq; tantâ felicitate, Cælo aspirante, executa

executa est, ut paucis annis Abbatiam Ecclesiāque maximis impendijs DEO Divisque erexerit. Templo numeris suis absolute ritū Ecclesiæ sacrato, mox totā mente Deum sibi ante oculos statuens omnes actiones suas illius potissimum ad laudem & gloriam mirificè composuit Relictis purpuratis, pauperum ferè confortiō gavisa, eos copiosè & frequenter pascens, & subditas sibi Virgines doctrinā exemplōque trahens DEO tandem ac meritis plenā plurimis gravissimisque perfuncta laboribus, in senectute bonā in templo à se in Monte ædificato quiescit, donec in decretoriā illā die transmigret in montem sanctum DEI. Annal. Patrie.

V.

HERFORDIA RAVENSPVRGII Caput, sed Aca-
tholica, tenui Religione veneratur S. OS-
WALDVM Regem, cuius sacros Artus in eam Sa-
xonie plagam magnis honoribus, festā Civita-
tis & omnium Ordinum gratulatione ac vere-
ratione transtulit G VALTERVS Comes & Funda-
tor Herfordiensis, qui ultimus eius Orbis Comes CA-
ROLO MAGNO SAXONVM Domitore, & WI-
TIKINDO Christum amplexo consentientibus, fer-

vore novi Christianismi motus, *Collegium Gen-*
rosarum & nobilium Virginum constituit: cui pro-
 pe Vrbem ad moenia aliud *Divo GERVASIO*
sacrum erexit, cuius exemplo anno 820. *COR-*
BEIENSE & SCHILDESINVM prope *Bilefeldiam*
 à nobilibus quoque Vestalibus inhabitatum: &
 ipsâ in Vrbe insignis Collegiata, ac in *NEAPO-*
LI eius R.R. Patrum Recollectorum claustrum
 solum ex integro Catholicum fideique propug-
 naculum erectum est, quorum sanctis labori-
 bus, religionique labanti ut porrò benignissi-
 mâ intercessione S. OSWALDI aspiret Domi-
 nus, vnicè implorandus. *Confuse Ann. Pat.*

VI.

IN MONTIVM *Ducatu ad BENSBERGAM Ar-*
cem in pago Slebus B. GEZZELINI *Anachoretæ*,
 cuius ibidem *Memoria & Fons* eius precibus
 è terra datus, qui in facello à perillustri Domino
 Henrico Barone de Reuschenberg Teutonici
 Ordinis Commend. &c. erecto, frequenti pere-
 grinorum confluxu invisit plurimis medicus
 & salutaris. *Fest. Gelen. Mart. Canisij.*

VII.

IN *Sacrario Aulae Neoburgensis Festum S. DIGNÆ*
 famulæ

famulæ S. AFRÆ à Gaio Rhætiæ præside flaminis
addictæ quæ Palum mortualem osculo venera-
ta, illique alligata lento igne subiecto inter Iesu &
Mariæ nomina cōflagravit Christianæ fidei iuluſtrissima
Victima, cuius insignes & Crystallo inclusæ Reliquæ
istic proponuntur. Fx Bau. Sancta, & Sacrarij
Indice.

X.

IN peruetusta GLADBACENSI Abbatia à GE-
RONE LUDOVICI Saxonis Filio Archipiscopo
Colonensi circa A.C. DCCCLXXI. instituta
S. LAURENTII CAPITIS ostensio, quod ibidem
nuper adcò Rex Hispaniae Philippus IV. magnis
precibus ac donis à Præfule impetrare frustra
molitus est. *Tesch. in Annal.*

XIII.

HAc die ad meliores abijt PHILIPPVS de
Heinsberg Archipræſul Colonensis, Apostolico
Spiritū plenus supra humanas Spes aut metum
Aulæ suæ dicere solitus: *Velle ærumnis carere idem
effe, ac velle CHRISTO tergum vertere, & illum solum
sub CRVCE perfidè relinquere.* Idem hereditarijs
opibus fundavit Collegium cognominémq; Heins-
bergensem Ecclesiam, ac pluribus istic munificen-

tix

tiꝝ vestigijs relictis, migravit in cælum, vbi Deus ipſe merces ipſius erit, magna nimis. Ex Annal. Patriæ.

XV.

NE O B V R G I Aulico in Sacrario. Elevatio CAPITIS B. STANISLAI Kostkæ, à serenissima Glo: Mem: ANNA CATHARINA CONSTANTIA Regia Poloniae Principe reliqua inter Cimelia allati: quod Serenissimus eius Coniux PHILIPPVS WILHELMVS C.P.R. Bavariae, Juliae Dux &c. præcipuâ veneratione colit; hereditario erga nobilissimam Poloniae gentem, ipsumque B. KOSTHAM affectu ex sanguine B. RICHEZÆ Palatinæ Polonorum quondam Reginae sibi innato, ut in Genealogica 21. Martij huic opusculo insertâ B. RICHEZÆ Arbore, qui velit, leget. Beatus hic se totum Numinis cultui in Societate IESV dicavit, exactissimum omnium virtutum speculum, qui verus Obitus sui vates ipso Assumptæ olim in cælum Reginæ die Anniversario, ab eadem invitatus & assumpitus est, ut quam unice coluerat in terris, aeternum complectetur in celis. Ex vita eiusdem.

XX.

IN Clivia nobilium Virginum Sleedenhorstano

stano Asceterio Festum & Veneratio Reliquiarum melliflui Doctoris S. Bernardi Cisterciensium Fundatoris magnæg. cæli Reginæ eximij cultoris, ævi sui alter Moyles & Thaumaturgus, ob frequētia miracula habitus. Demum anno ætatis LXIII. meritis toto orbe illustris, hanc mortalem vitam cum immortali commutavit. *Ex vita eiusdem.*

XXIV.

Sub idem tempus Gladbac i sancti Sandera di primi eius inclitæ familiæ præsidis, qui charitate in Deum feruens, integras sæpe noctes, fundendis precibus corporeque castigando insumpxit, totus virtus, totus patientia, & submissio. *Ex Chron. eiusdem loci.*

XXIV.

In Veteri Monte Reductio brachij S. Bartholom ei, Indiæ citerioris Apostoli, qui cum Provincias aliquot fanis Idolorum eversis, & duodecim Civitates unâ cum Rege Polymio Coniugéque ad Christum perduxisset, impioristi gentis sacrificiorum Zelo incensus Astyages Polymij Regis Germanus, Apostostolo vivo pellem crudeliter detrahi, caputque abscondi curavit, Corpus eius ex Albania Urbe, in qua

S passus

passus fuerat Liparam, inde Beneventum, & Romam, Brachium verò veterem in Montem, trans latum est, inde à bello Cæsarem Carolam Quintum & Wilhelmum Ducem Iuliæ inter exiles, Ser: PHILIPPI WILHELMI, Comitis Palatini Rheni, Iuliæque &c. Ducis clementissimâ voluntate collaborante enixè R. P. Godefrido Otterstet, ad Rhenum inferiorem bis Soc. IESV Præposito Provinciali, hoc tandem anno, ex æquo divisum Reverendissimo, prænibili atque eximio Domino Præfuli Ioanni à Blanckenberg restitutum est: ita & postliminiò Sancti Veteres possessiones, sedesque suas, Veteri in Monte repetunt.
Ex Indice Sacra.

XXV.

SAncti Gregorij ex nobili Palatinorum Comitum stirpe Episcopi Ultraiectini, qui quidquid habebat, volens in pauperum usus concessit, & eosdem testamento ex affe heredes constituit. Quia bonorum laborū glriosus est fructus, reddet mercedem plenam Deus, cuius honorē pia illa liberalitas potissimum spectavit. *Ex Ann.*

XXV.

Eodem die in Veteri Monte venerabilis Bermonis, primi eiusdem loci & genij suavissimi

fimi Abbatis persuasum habentis obiurgationi
semper aliquid blandi admiscendum quod fa-
cilitis penetrent verba, quae nulli, quamquam quae a-
spera vadunt viam. Quam mansuetam pietate Procre-
atori suo innocentissimam, & recte factorum
ditissimam animam reddidit, de quo iste vulgaris
extat verlus:

Est Abbas Berno Primus de Monte Veterno.

XXIX.

IN Elseniana prope Grevenbrochiū, Sinistrof-
fiana, in præfectura Altenhaviana & Nidecci-
ana illustriū Teutonicorū Dominorum Coen-
datorijs, festum Decollationis S. Ioannis Bapti-
stæ, quem Ordo iste, unum cum Lipsianorum ho-
diernâ productione principe studio colit, Pa-
tronumque habet. Eadem luce, quam gloriosum
Agonem abscisso capite S. Ioannes consumma-
vit in Anrhaedt Toparchia Illustrissimi ac Ge-
nero Domini Adriani Wilhelmi liberi Baronis
de Virmundt & Nersen, Domini in Hersbach &c.
præcipuam in veneratione est eiusdem Sancti sa-
cer Vertex argenteæ Lipsanothecæ inclusus, cu-
ius religioso attactu sacratum vinum à fidelibus
viuam fide sumptum, non raro capitis punctu-
ras, dolores, omnium medicæ etiam artis in-
dustriam superantes, ex integro tollit. Quales

S 2

verò

verò Reliquias, Templum & Monasterium ab eodem illustrissimo D. Barone R. R. Patribus Conventualibus in Nersen fundatum, vicinūmque facellū, *New-Jerusalem* cognomento, possident etiamnum me latet; hoc certis auctoribus didici A. R. Eximiūmque Dominum Gerhardum à Venhoven, quinquennalem Syriæ Vrbisque Hierosolymæ incolam, sancti sepulchri equitē, varijs Palæstinae Reliquijs, Novum istud facellum ad Ideam sacri sepulchri à se erectum dotasse; insigni provincialium pietatis gustu & accursu. *Ex eius Sacelli Diario.*

SEPTEMB E R.

IV.

 Olonia Agrippina & Collegiata B. Virginis Mariæ Ressensis, Ecclesia quotannis colit festivè Irmgardim, seu vt alij Irmtrudim, quarum duas fuisse, varij sentiunt Auctores. Harum priorem A. C. 1010. Ecclesiæ Ressensis Collegiatæ fundamenta iecisse Annonē Comitē Dasselii præpositum Goslariensem, & Episcopum Colonensem eandē A. C. M. XI. absolutam dedicâsse, eiisque privilegia diplomate suo docent confirmâsse. Alteram volunt in Necrologio S. Pantaleonis, Irmtrudem vocari, & Hermanni

Hermannii humilis A. C. 982. in nonum S. Abbatis Pantaleonis electi sororem fuisse, & patre orbatum Aspelium Castrum vulgo *Aspell*, & Ressense Oppidum Ecclesiæ Colonienſi; *Suchtelenum* verò Conuentui Pantaleoneo legasse; & ab anno 1070. ter Romam peregrinabunda inuisit. & ut fama constans narrat, quoties ex Vrbe rediret, toties campanas suapte impulsas adventum meritaque eius indicasse. Addit scriptorū nonnemo, illam secundā in peregrinatio-
ne cum Pontifici Chirothecam, terrā ex Coe-
meterio XI. mille Virginum plenam obtulisset,
Caput S. Sylvestri ab eo obtinuisse, illudque ab
Heriberto Præsule Agrippinensium infinito po-
puli plausu ac veneratione, publicā supplicati-
one honoratum: demum in Hospitali. Hac-
porz à se ædificato annis, meritis, virtutibus-
que plenam extremum diem, iuxta Ioannem
Molanum 4. Septembbris, clausisse, iuxta Ne-
croclogium Cradepolij in Catalogo Episcopo-
rum Colonienſium 4. Idus Novembbris, in quo
non immerito sentit hanc cum primâ eandem
esse, nec distinctam videri Irmgardim ab Irm-
trude. Maiornm quoque traditione non inter-
ruptā circumfertur, illam manibus suis nobile

S 3

illud

illud & prodigosæ magnitudinis Quadragesimale velum Collegiatæ B. Virginis Ressensis utriusque testamenti Biblicis figuris insigne consecisse. Hoc indubitatum, rerum Divinarum contemplatione, assiduis jeunijs, vigilijs, precibus, ac magnæ Matris principe studio excelluisse, eique Ressense templum erexit, ut dubium non sit hanc Irmtrudim Virginis ductu cæli templo intrâsse. Sexûs sui miraculum, utriusque exemplum. Cradepolius, Necrologium S. Panteleonis.

V.

IOANNI primo eius nominis, Duci autem Cliviæ II. A. C. 1418. 16. Ianuarij Clivis nato Belli nomen vel à vestitu Gallico, campanulis seu bellis argenteis tinniente, vel à facie naturâ modestiâque decorâ adhæsit. A PATRE ADOLPHO provectionis iam ætatis Susatensi bello præficitur, inde nato, quod THEODORVS Mærsanus Colonensium Archiepiscopus Susatum Urbem ADOLPHO clientelarem armis repetere & sui Iuris facere moliretur; quam IOANNES omnibus ad obsidionem sustinendam dispositis ingressus THEODORICI arma intrepidè expectavit. Singulis belli præfectis stationibus distributis, ipse Bud.eam sibi portam tuendam reservavit

servavit. Hostem ubi profundâ nocte adesse sensit,
suos ad signa vocatos perbrevi, sed efficaci orati-
one ad fortiter agendum animat: Vrbes nempe
non murorum, sed virorum robore propugnan-
das; neque THEODORICI triginta, quâ Princi-
pum, quâ Comitum auxiliarijs copijs auctû exercitum
ab ipsis formidandum, loco utpotè animis, ac
iustâ causâ superioribus: Mari turbato nauclerum; peri-
culo extremo militem dignosci. Cælo albescente
THEODORVS quinque castella terrea; turres
totidem è cespite, ne quâ IOANNES perrumperet,
facienda curat; neque segnior IOANNES mu-
nimenta madore infirmata, quâ mœnium fos-
sæ vadosæ erant, sudibus palisue munit. Ne-
que diu cunctatus THEODORICVS arma suis,
& assultum imperat, quo nocte totâ scalis admo-
tis, inter missiles ignes, omnique telorum im-
bre frustra continuato, præsidiariorum virtuti
cedere primâ luce Archipræsul est coactus; sed
clade suorum irritatus; novis animis nocte in se-
quente eundem (haud dissimili eventu) instau-
ravit, Oppidanis Saxa, piceas sphæras, coronas
calcem ardentem, alvearia apium fumo irritata,
in oppugnantes confertim mittentibus. THEO-
DORICVS fortunâ suorum & clade territus mi-
litem

litem ad ulteriores insultus invitum conspicatus
obsidione solutā IOANNI Monomachiam offert; qui
renunciari iussit Alexandrum cum Alexandro, Ioan-
nē militem cum milite, non cum Clerico vñctōque Domini
ex decoro concurrere. Quo militari sarcasmo, ex bel-
li more sublata monomachia est, milēsg, obsidio-
nis laboribus fractus, Ducis imperio corpora
diebus aliquot curavit, & militiae Præfectis
IOANNES epulum ac munera (fide eorum ac for-
titudine collaudatā) dedit, quibus alacriores
redditi officiales (ut inter amicos & scyphos
fieri amat) censem discedentis hostis tergum
preendum. Ioannes verò gnarus non consilio
minùs quam gladio bellum geri, negavit mili-
tem acri obsidione & oppugnatione vel fatiga-
tum, vel saucium haud magnā spoliorum ipe
callidis hostium insidijs temerè exponendum,
Veteris illius memor esse, ubi damnum, quam lucrum
facere præstet. Ducis prudenti consilio acquie-
vēre vñiverſi; triduōque ex præſidijs, novis au-
cti copijs Theodoricianos ex belli ordine inſe-
quuntur: legionem quisque suam tribunus, cen-
turio cohortem præcedebant, signa ferebantur
explicata cū frequenti tympanorum pulsu: censa
peditum plarā milliā egregiā sanè manus seu
corpora

seu corpora spectares, seu arma, maiorumque in equi-
tibus & numerus & armorum splendor. In quos
THEODORICO foederati Tremonienses Nassou-
vio Comite ac Praeposito Bonnensi ductore nul-
lo ordine incurrentes, ex insidijs a fronte tergo-
que cincti, insigni clade aut cæsi aut capti sunt,
gravis Iytre redempti. Quâ partâ Victoria Clivii
per Surlandiam, Angariam, vicinamque Provin-
ciam omnem infesta signa circumtulerunt, cun-
cta ferro ac flammâ nullo sacri profanijs discri-
mine captâ Kallenhardiâ, pervastârunt, Wer-
tasque ipsas solidâ vi & multo sanguine (præsidia-
rijs deletis) expugnant. Quâ bellorum tempestate
obrutus THEODORICVS ad omnia vigil, fortunam
suam inclinatâ &, fatis vrgentibus, nihil hucusq;
consilia sua profuisse sentiens, CUSANO NICOLAI
Pontificis Legato & Arbitro pacem æquis condi-
tionibus A.C. 1449 obtinuit: nisi quod Tremonienses
nuperâ excursioe damna urbi suæ illata vindicare
cupidi, primis tenebris ingentib^z animis egressi,
Clivios Marcanosq;, in Brachelio pago castra meta-
tos, in altam usque noctem diu paribus animis &
armis certando aggressi, vitâ, armis, signis iteru n
exuti, exemplo suo docuere bellum consilio poti-
us, quam impetu geri. Postridie Marcani spo-
lijs

T

lijs onusti, *Vnnensi* in templo versibus hisce adiectis signa triumphantes affixere:

In Brachell *Vnnenses* Sagittant *Tremonicenses*,
Qui reluctantē & eis mala vulnera dantes,
Et quoque qui fugerant pelicea multa dederunt.

Ad bella eius alia septem fortunatē gesta pro dignitate celebranda integro volumine opus foret; Heymericum consulat, qui scire illa penitiūs volet; ego *Leonem ex vngue* (institutæ brevitatis memor) ostendero, si *CAROLVM Audacem*, ævo suo Martis fulmen, ita multorū añorum socia *IOANNIS arma probâsse addidero quod pro opera fidelissimè navatā ipsi A. C. 1473. 2. Augusti, Gochiam, Duifflam, Wachtendonckam, Lobitū, Nærgenam, Praefecturam Eltinensem cum Jure Angeloiœ Parochiæ, & Embricensi Iurisdictione ad domum usque Kemnade hereditariè possidenda concesserit. Eo belli motu posito A. C. 1450. singulari recepto illius seculi more *Palæstinā* (nemine suorū concio aut sentiente) petijt sex itineris socijs adiectis, *Ioanne ab Alpen, Gossvino Ketteler, Ioanne à Loe, Matthia ab Eill, Helmichio Bentina, Bernhardo Buchs suo Sacellano.* A Duce Senatūque *VENETO* honorificè exceptus ipsa Pentecostes mare ingressus, intra mensem secundis velis *Joppen* delatus, submissis genibus*

nibus, oculis manibúsque cælum versus elevatis, humū CHRISTI sacrī vestigijs signatam, unā cum Socijs osculo appresso salutavit. Inde peregrinabundus Hierosolymas aliāq; Christi Monumentis clara loca ad sexaginta plurāque milliaria invisit, à Domino de Crequi Eques SS. SEPVLCHRI renunciatus, quā dignitate auct̄ns IOANNES, ipse itineris Comites simili honore affecit; ac per Cyprum, Rhodum, Candiam, Neapolim, Romam, cum iisdem reversus, NICOLAO Pontifice ibidem salutato Bruxellas A-
vunculum visitaturus adiit, à quo lautē benevo-
léque tractatus, Cliviam demum suam ingressus
à Matre, Sorore, Patriaque universā solitis & insoliti latitia signis exceptus est. Captā mensium aliquot quiete, Matris potissimum consilijs A.C.
1455.27 Martij ELISABETHAM IOANNIS Burgundi & Niverſi unicam Filiam duxit, ex quā IOANNEM,
ADOLPHVM, THEODORICVM, PHILIPPVM,
ANNAM habuit DUCES famā & virtute de-
inde magnos. Vrbium, Dynastiarum, Arcium,
catalogum ab eodem acquisitarūm hic non
addo, satis erit indicāsse, A. C. 1444. ab illo
susatum, & quinquennio post Sanctenam Cliviæ
adiectam, plurimōsque equestris ordinis VIROS
(paterno eius affectu captos) arces suas & castra

(homagio præstito) in feuda sponte ipsi obtulisse.

Politico statu firmato Ecclesiasticum quoque formandum sibi putavit; proinde Werthimiam in Marchia, Hagenbuschum in Clivia, Kendorpium ad Hammoniam, plurimaque per Cliviam loca impenetratis ab Ordinario Commissarijs reformavit, variisque privilegijs auxit. A. C. 1414. Calcariae R. R. Patribus ex Familia S. Dominici, Wesaliae Domui Fratrum, & Veteris Campi Abbatiae varias immunitates concessit. Nobilis Collegiatæ Wieshelensis, Conventuumque Stockemensis, Camensis, Embricensis, vetera privilegia eodem anno ritè confirmavit; Vdemij Domini Henrici Raescopij Sanctæ MARIÆ apud Traiectenses Prepositi bono, in primis studiorum, Patrumque Vallis Gratiae A.C. 1456. erectam fundationen publico diplomatice ratam habuit. SANCTIS invictissimi Martyris VICTORIS Translationi cū universâ nobilitate IOANNE, PHILIPPO, ENGELBERTO Filijs PRINCIPIBVS & infiniti populi currentis ædificatione stipatus interfuit. Eam Festivitatem Heymericus Sanctensium Decanus & Wilhelmus Cufenus studij Calcariensis Rektor, ambo plurimæ lectionis ac reconditæ literaturæ Viri, prior soluto, posterior ligato stylo celebrarunt

celebrarunt. Ex in numero Apophthegmatū eius
numero eximia aliquot & paucula produco:

Fortè à Cognati sanguinis Duce rogatus cur
ipse subditis suis invitus, IOANNES vero in deliciis
eisdem foret; id totum ab eius regendi impetu na-
sci IOANNES demonstrabat; timor enim tempera-
tus cohabet, inquit; assiduus & acer in vindictam pro-
vocat; homo namque animal est tectum, callidum &
vafrum; neque unius facile mente regendum. Ut sa-
nè maius quiddam sit imperare, quam imperiti suspi-
catur! proinde Regentes videant necesse est, ne legibus
fundata Communitas, multiplicatis legibus laboret,
aut evertatur: quod seruum subditi servitium indecor-
rum nimis ducant, mansuetudini & misericordiae uni-
versi obtemperent. Apagēsis & exulet, reponit ille, no-
xia tua ista clementia; bonis nocet, qui malis parcit;
uno subinde mandato suppliciōg: corrigendis. Ad que
modestè Ioannes, sanguinem, infit, fundere vicerat,
cuius nec unicam quidem guttulam formare queo: se-
pius ad cor fontium turba; at crux semel effusus nun-
quam reverti potest. Ut Principibus sapienti puniti
ardor, quam indulgens & latus terror obsit. Sæpe qui
ratione non poterant, tempore sanati sunt. Hinc cui-
dam præfecto suo subditos severius tractanti im-
gerebat, velle se sibi subiectos amore duci potius quam

T 3

timore

timore cogi: summumque gradum malitiae esse praefere Justitiam, & non esse justum: nec maiorem esse pestem inter hominum vitia, quam illorum, qui quanto magis fallunt, tanto meliores haberi, & malitiam voluntate ac mandato Dominorum suorum tegero procurant, quibus in aulis vulgaratum illud Arabum adagium notissimum. Omne malum fieri in Nominе Domini. Frequenter Palatinos suos monebat ut mansuetè absque passione subditos tractarent, blandi quid obiurgationibus admiscendo; quod facilius verba, accipientur quæ mollii, quam quæ asperæ ambulent viâ; ac diuturnū sit, quod persuaseris; fluxū, quod coegeris. Hortabatur præcipue ut omnia Videntis & Vindicantis Dei oculū formidarent: cuius sancti timoris plena erat familiaris ei & a se collecta, pérque provincias celebrata, oratio:

O Æterne D E V S & Pater mi, hic tanquam peregrinus vivo ac versor, idcirco ex isto corpore liberari à te cum gaudio desidero, tuoque conspectu in cœlis frui: Tu ergo move, & calefac frigidam hanc animam, ut nihil præter te unum amem & colam, unicum cordis mei desiderium, & solatium! Effice præterea ut aspectabili hoc mundo contempto, ad invibile illud ac cœlesti gaudium totus anhelem.

Quibus in pietatis exercitijs annorum 74.

Dux

Dux asthmate immodicæ famis morbo podagrâ (quam naturæ suæ coniugem dicebat) afflictus, miris patientiæ documentis illustris 5. Septembris A: C. 1482. totâ mente D E Q affixus novissimum æternitatis iter, cælumque ingressus est, ubi quod contristet, nihil interveniet; nihil deerit, quod lætificet. Cum E LISABETHA ræræ & exquisitissimæ virtutis femina in Clivorum Collegiatâ, consveto Ducum more, depositus. A fato vates Caballinus hoc illum ornat Elogio:

IOANNES Viridi Princeps animosus in ævo,

Pro seniore tulit forticer arma Patre.

Tum pietatis amans Syria loca sacra petivit

Et Christi ad Tumulum sumpxit Equestre Decus.

VII.

IN Iuliæ siluâ Altenhouensi, Virginumq; S. G EORGII Monasterio, Ordinis Cistertiensis B. REGINÆ, cuius ibidem Sacri cineres in pretio sunt; que suo exemplo plures pariens Virgines & has, & nunquam morituram posteritatem miracula post se reliquit. Fajt: Gelen.

X.

Dusseldorpij in Aulico sacrario gloria pugna Illustrissime Comitissæ MAGDALENÆ Iaponiæ, que flammis pro Christo addicta, palo alligata

*gata, subiectis undique farmentis ad Nangafachium
A. C. M. DC. XXII. cum alijs eiusdem sanguinis
& sexus ac IX. è Societate IESV, quorum ca-
put P. CAROLVS Spinola, lento potius igne to-
sta, quam cremata est. DIGITVS crystallinā
tierotheca inclusus, hodie publicæ venerationi
anlico in Altari exponitur.*

X.

*N Bergico Ducatu, Veteris Montis Cœnobio An-
niuerarium agunt B. ADOLPHI Comitis Al-
tenani, qui opes quoque, & cetera malorum
incitamenta sine gemitu abdicauit & iamalius
a se ipso luculentâ hereditate locum istum iu-
vissit, exclamabat: Domine, nihil habeo nisi sanguini-
nam & me ipsum, quem tibi do. Tute mihi: ego me tibi
Hinc sapientia orandi, ac lachrimarum dôno
fuit excellens, siue cum Deo, siue de Deo loqueretur Ei-
dem singularis sanctimoniæ opinione, obitâ mor-
te coniunctus est. Ex Necrologio.*

XII.

*N Werthimia Insula, Ruræ Transrheneane, B.
GERERIDI Monasteriensium secundi Episcopi,
qui spiritu Apostolico nobilissimam illam &
populosam Gentem Christianâ lege, lucéque
illusta-*

Illustrauit, & proceres cōplures, tam ibi, quam alibi Christi Vexillo subiecit. Quibus laboribus immortuus Prouinciam & Cælum Nominis sui celebritate implevit.

XIV.

Wulfradij, & ad Indam fluvium, SS. CORNELII, & CYPRIANI: quorum prior, dum Martis simulachro sacrificare renuit, & Corpora Apostolorum PETRI & PAULI è Catacumbis in opportuniorem locum honorificè collocat, tanquam de maiestate reus, Caput illi Romæ abscissum est: Posterior, CYPRIANVS Rhétorum disertissimus, Carthagensis etiam creatus Episcopus ac plurimis pro religione sudoribus inclytus prosperè laboravit, glorioso agone, abscisso deinde capite triumphavit sub Valeriano & Galieno Principibus, persecutioe octavâ eodem die, quo Roma CORNELIUS, sed non eodem anno. Gemina Christianitatis & Celi Sidera. Can. Mart. & Brev. Roman.

XIV.

IN Praefectura Nervenichiana, Præmonstratensis instituti Cœnobio ELLEN, milliari infra Marco-durum, alterius cuiusdam expositio Crucis, pre-

segmen inter navis onera, in mare tempestuosum cum pyxide eiectum, inter medios suetus, sine latore eò miraculose translatum est, gutta SANGVINIS CHRISTI mirabiliter & hodie Signatum. Ex sacra-rio eius loci.

XIV.

IN Montensi Ducatu, prefecturâ Levenburgicâ Pago Rodenkirchen duabus super Coloniam Agrrippinam leucis Festum S. MATERNI Trevirensium, Tungrensum, Coloniensium Episcopi, cuius Viscera istic quiescentia, XIV. dierum visitatione populus Coloniensis (secundum faciem Sanctorum iucundus) constanter, unâ cum vicinis accolis celebrat. Vitam huius Episcopi planè admirandam visum est probatissimorum auctorum potius ; quam meo calamo legentium oculis exponere ut debitus S. MATERNO constet honos.

Ad genus & eius sanguinem quod attinet, est qui credit fuisse Filium Viduae in Naim, quem Christus Servator optimus in ipsa Civitatis, portâ (è qua scilicet efferebatur ad tumulum) & vitæ & matri mœstissimæ reddidit. sit penes auctorem fides, venerandæ & longævæ Antiquitati multa tribuenda.

PETRVM

PETRVM verò ad Christianitatis arcem Romanam sequutus, cum is quaquaverum ex ea milites ad Evangelium gentibus inferendum dimitteret, intra tres heras EUCHARIUM Episcopum, VALE-
RIVM Diaconum, & MATERNVM Hypodiaconum ad Treviros & omnem Germaniam inferiorem emisit, sub annum à Virginis Partu quinquagesimum secundum. ELEGIAE (oppidulum est in Vangionibus) MATERNVS ardenti febri correptus & confectus terrèque a socijs mandatus fato suo sodalibus ad PETRVM redeundi anſam dedit, qui baculo suo ijs tradito, magnâ spe socium resuscitandi factâ, redire viâ, quâ venerant jussit, & quadragesimo ab MATERNI obitu die imposito Cadavari Baculo ad vitam, atque adeò ad suscepitam Evangelii propagationem IESV CHRISTI revocarunt, prodigo à seculis vix audito.

Exinde Trevirensem Ecclesiam instituit rexique EUCHARIVS annos viginti tres; tum eo vitâ functo, VALERIVS. Denique & hoc sublato MATERNVS, sub annum à nato Christo nonagesimum, qui pro eo, quo erat animarum Zelo, etiam excurrit ad Ubios & Tungros, quas Ecclesiis fundavit & sanctissimè gubernavit annis omnino triginta.

V 2

Cum

Cum verò *Treviros, Tungros, Coloniam* pius
Præfus simul regeret, ne cui deesset, uno, eodemque
Natalis Domini die, *Treviris Primam* sub medium
 noctem; *Secundam Coloni.e* sub auroram; *Tertiam*
Tungris sub meridiem (ad hoc Angelicā manu,
 ab uno loco in alium deportatus) *Missam &*
Sacrorum Solemnia celebravit, cui etiam adiecit à
 morte aliud prodigium.

Lis erat de Sacris illius Exuvijs, quis eas sibi
 tolleret: certabant *Agrippini*, apud quos discesserat,
 certabant & *Treviri, Tungrique*: cùmque
 nec hi, nec illi cederent, intervenit venerandā
 specie senex (*Angelus creditus est*) qui contro-
 versiam huic eventui suasit permitti. *S. Pontificis*
Corpus imponerent *Cymb.e*, quæ à littore remo-
 tasi adverso Rheno ferretur, *Treviris* cederet vi-
 ctoria: *Tungris*, si secundo: at si substitisset im-
 mota, sacrum depositum *Agrippina* sibi reser-
 varet. Placuit omnibus posita lex; & *Cymba* sibi
relicta, nemine impellente, in adversos fluctus Trevirensium
favore, eniti cœpit, donec in Roden (verius Ruen)
 Kirchen immota stetit. Inde *Visceribus* priùs ex-
 emptis, & hic ad prodigijs memoriam conservan-
 dam religiosè depositis, *MATERNVS* omnium
 iudicio *Treviros delatus est*. Vivere inter morta-
 les

les desijt MATERNVS centenario maior, A. D.
130. Cuius doctrinā & meritis, tres ille Ecclesie ita
firmatæ sunt vt nunquam in fide dubiæ, aut re-
cidivæ, de hæresi semper triumphârint. ita An-
nales Treviri, Tongri & Colonienſes, & copi-
osè (de his Episcopatibus & serenissimâ Iuliæ Do-
mo) bene merito suo calamo in Leodiensi Gloria
P. Jacobus Lobbetius. S. I. XV.

BLVT HARDVS, sub Impp: LOTHARIO,
B.LVDOVICO II. CAROLO CALVO &
LVDOVICO III. Cliviæ Comes, non paren-
tum minus, quam propriâ gloriâ clarus fuit.
Quam paulò altius repetere operæ pretium erit.
Parentes habuit LVTHARDVS EBERHARDVM
BALDERICI octauj Cliviæ Comitis Filium; Matrem
BERTHAM LVDOVICI Bavariæ Ducis Filiam, quos
nescias an propriâ an alienâ potius, filiorum Lu-
THARDI, & BERENGARII Tullensis Episcopi vir-
tute sint commendandi, ut iure illud sapientis
in illos cadere videatur: gloria Patrum gloria Filio-
rum; & vice versa horum gloriâ Parentum alatur.
Quod Novesiensi in templo, vetustissimum ere-
ctum monumentum hodiedum totidem lineis
apicib[us]que testatur: Anno Christi 825. Indicti-
one 3. EBERHARDVS Comes & BERTHA Vxor

V 3

eius

eius nobilis matrona, Ludovici Bavari ut dictunt est, filia, nec non LVTHARDVS Comes Cliven-sis & BERENGARIUS Episcopus Tullensis eorun-dem filij duas Congregationes Ecclesiarum, unam in Wischell, alteram Novesij, Canonicorum & Ca-nonissarum sub GVNTHERO Archiepiscopo Colonensi ac LUDOVICO Romanorum Imperatore, CAROLI Ma-gni ex LUDOVICO pronepote fundarunt; unde lau-dabilis ille horum Collegiorum mos profluxit, ut mutuas Ecclesias transeuntes præsentijs gaudeant. EBERHARDVS verò hic anno regi-minis nono sanctè ut vixit, ita & in fata con-cessit, A. C. 835, in templo Novesiano & Col-legio S. QUIRINI, à se fundato tumulum, ad S. CRUCIS altare reperit, de quo in Tetraastichis ita Streithagerus.

Felix ante alios felix EBERHARDE parentes;

Et meritò Masis commémorande meis,

Te genuisse tuæ satis ad Præconia famæ est;

Et verò tantos, te genuisse Viros;

Parente defuncto, ad extremam usque senectam, abstinentiâ, castimoniâ, patientiâ, reliquisq; vir-tutibus ita omnibus præluxit, vt paßim religi-osus audiret, quâ vitæ innocentia (ut Pigi-us affirmat) promeritus est affinitate stirpis

CAROLI

SEPTEMBER.

159

CAROLI MAGNI & Domus Cæsareæ deco-
rari ac ARNVLPHI Imperatoris Filiam BERTHAM
feminam aquæ piam in Vxorem accipere, ex eaque BAL-
DRICIVM Successorem & SIGFRIDVM virtutum
suarū ex aſſe heredes, relinquere. LVTHARDVS verò Ab-
batia Eſſendienſi Illustrium Virginum cum ALFRIDO
IV. Hildesheimensi Episcopo anno 887. & Mona-
ſterio in Salenſtatt A. D. 877. fundatis, post
44. annorum Imperium A. C. 881. in fata con-
ciliit, à morte albo Sandorum adscriptus; CAPUT
eius Ecclesia B. Virginis ab ipso erecta, debitâ
veneratione affervat; ut testatur in Martyrolo-
gio suo Ioannes Molanus, docens in XV. Se-
ptembris festivam eius lucem incidere. Vitâ eius
Lovanij Rhythmico, & à Ioanne Melas Cli-
vensi, metro eleganti typis exscripta est.

XV.

PUBLICUS cultus S. LUDMILLÆ Martiris, & Du-
cisse Bohemiæ, Ania S. WENZESLAI Mar-
tiris, & Educatrixis p̄iissimæ. Hæc Pragæ artibus
& iusu nurris Drachomiræ, Martyrio fortissimè
cécidit. Scilicet ut & claudi ad illius Mausoleum
resurgerent.

XV.

Triumphat hoc die B. LOTHARIUS LV-
DOVICI

DOVICI PI^I Filius & eiusdem è purgatorijs flammis
 XXXIV. anno ab obitu Patris, Redemptor; ac ex
 IMPERATORE Romano modestissimus in Prumienſe
 MONASTERIO MONACHVS; cui potius nibil
 erat, quām Vitam universam in DEI unius obsequio
 ponere. Ex Mart. SS.

XIX.

ADOLPHVS primus Cliviæ Dux totius pro-
 pè Evropæ sensu Prudens Victoriosusque ha-
 bitus, A. C. 1373. Clavis ADOLPHO MARCA-
 NO & MARGARITA MONTANA Parentibus na-
 tus; horum præcipuâ curâ ad omnem Virtutum Mor-
 rūmque elegantiam educatus anno 1399. ROBERTI
 Comitis Palatini Bavariæq; Electoris Filiam AGNE-
 TEM brevi defunctam; & haud longo inter-
 vallo IOANNIS INTREPIDI, Ducis Burgundie Filiam
 MARIAM duxit, plurimarum virtutum divitiarum
 que Ducem, que winendalium illi Dominium & tres
 Filios IOANNEM, ADOLPHVM, ENGELBERTVM, tri-
 ennio non integro Principes tulit, Filiasque plures.
 Sed ut nulla nobis Cælum bona vendit, nisi ad pon-
 dus alicuius adversitatis, proprio Avunculo Duce
 Montano WILHELMO ob dotem MARGARITÆ
 Matri, contra pacta connubialia, etiam iurata
 negatam

negatam bellum indicere coactus est: ac cum
præstare sciret sine bello potius sua repetere pa-
cemque colere, quam dubio Marti sua commit-
tere; quā potuit viā amicabili *dotem Matris du-*
cisse postulavit; arma verò dum (æquissimis suis
postulatis neglectis) in se cudi non obscurè senti-
ret, milite contracto, vim vi repellere parat. &
quia gratā auctoritate apud exterros, gratiā a-
pud suos valebat, opinione celerius, hosti alien-
nis auxilijs etiam potentissimo iustum exerci-
tum opposuit. Belli aleam **WILHELMVS** iecit,
captisq aliquot infirmis *Cliviae oppidulis* ad *Lupiafon-*
tes confedit; ac *Rheno* postridie transmisso ad *Vete-*
ra seu *Variburgum* biduo castra metatus est, inde
omni eum exercitu *Cliviopolim* movit. Id ubi
A DOLPH V S ab exploratoribus didicit uti erat
in actionibus suis præcellens, ad arma suos con-
volare imperat, non numero quidem, sed ani-
mo (& quod caput est) causa melior. Hostis
interea armorum strepitu omnia complevit. Sil-
vāmque *Cliviae* cæduam vulgo *Opgenbauv* infedit.
Cuius adventu *Adolphus* celsissimi animi Prin-
ceps, minimè territus victoriam in celeritate
positam ratus, totā nocte arma, quæ ad confli-
gendum usui forent, præparat. Illucescente cæ-

Io Tribunos, Centuriones, Præfectos, milites omnes tam sacris quam profanis munitos armis consuetæ militiæ ritu, una cum Fratre THEODORICO, FRIDERICO & Morsano Comite in ordinis acieique formam (Hoste vix sentiente) instruit. Et quia auætoritas Principi ad dicendum rudi pro facundia est, suos ad constanter fortiterque agendum, potenter animat, monens ne ut galati lepores, animum in lingua, & in pedibus fiduciam, sed in lacertis poncent. Neg, seignior WILHELMVS incredibili celerritate legiones educit, pugnandi copiani numerosis suis copijs facit; telumque in hostem prior mittit, MARGARITA sorore è turri cygnea anxiâ prælium inspectante. Pugnatum horis aliquot, Marte planè dubio, donec Clivij numero inferiores cedere visi sunt, quos inter glandium & telorum imbres (nomine DEI invocato) nil metuens ADOLPHVS ut pede pes, viroque vir staret monuit; & Wesfaliensum opportunis auxilijs firmatus, aciem eò usque restituit, donec Wesalijs pugnandi copia fieret, qui pro insitâ suâ generosâ indole hostem iustâ horâ aggressi, Leoninâ ferociâ certantes, victoriâ potiti sunt, & spolijs immortalique nominis sui gloriâ divites, ovantes Wesfaliam sunt reversi. Eo in prælio

prælio 7. Iulij capti Princeps GUILIELMVS Montium
Dux, bellifax & Auctor; REINHOLDVS WILHELMVS Geldriæ & Iulie Ducis Frater; Comites quatuor;
Nobiles sexcenti in potestatem Victorum redacti;
equorū duo facile millia sub hasta vendita, hostiū vero tormenta, impedimenta capta universa. Ceteris fugatis ADOLPHVS gratulationibus suorum confertim oppressus, communis benevolentiae officia,
non hilariūs quam modestius admisit, suā cūque laboris operēque laude, in tantis tam dubiæ & laboriosæ pugnæ molestijs assignatâ, & pro suā in Deum veneratione festos ignes aliāmque publicæ lætitiae significationē fieri antè vetuit, quam Deo præcipuo VICTORIÆ Auctori, in summa æde postridie esset litatum. Sacri Ceremoniâ peractâ, templi turris, sub noctem, accensis innumeris propè laternis ignib[us]que, vel ex ipsa Batavia ardere visa. Vrbs totâ facibus, piceatisque dolijs luxit, tum machinæ, tympana, tubæ, semel iterum tertiumque sonuere. Spectaculum verò fuit longè pulcherrimum Corona perpetuis colluccens ignibus, quam ADOLPHVS hastis stramine, facibusque præfixis à milite iusserat confertim per murorum vicinorūmque collum orbem stipari incendique intermicantibus quoque fistulam

rum flammulis, quæ eminus stellarum subito
 fulgentium, evanescentiumque speciem refere-
 bant Erepta interea Hosti signa summa Clivensi-
 um in ade DEO exercituum oblata suspensaque
 sunt; & Ambrosiano Hymno festivè decantato, ca-
 pta quies est. A ludicris autem ad seria ADOL-
 PHVS digressus victoriâque vtendum ratus
 a WILHELMO Montensium Duce, præter Cesa-
 ris Insulae, Zinzigij, Reomagi renuntiationem, telo-
 niorum etiam ad Ruram & Rhenum subditis suis per-
 petuam plenamq; immunitatem extorxit; REINHOL-
 DV S Gelder Embricam cum adjacentibus Insulis Li-
 marsiae, Hetteriae Dominijs, Lytri loco solvere coactus
 est. IOANNES Hinsbergius Gennepæ medietatem, SI-
 MON Salmensis Ravensteinium ADOLPHO cedere
 compulsi, reliquisque captivis multa æris summa
 imperata fuit. Quo belli nervo auctus, justa
 piisque arma A. 1403. in ADOLPHVM WILHEL-
 MI primi Montium Ducis Filium movit, qui orbe &
 cælo iure indignantibus Parentem WILHELMVM
 Novimontiæ in arce captum probrose detinebat.
 WILHELMVM præsidiariorum cæde, arce expug-
 natâ in libertatem asseruit. Quâ de victoriâ con-
 gratulationes non admisit, quod luctuosum duceret
 Christianos, ac vel maxime suos vincere.

A. 1408

A. 1408. unà cum ALBERTO Comite Holl. n-
die 22. septimanis GORCOMIVM obßessum impe-
rata facere coëgit. año in sequente Leodiensium Præ-
suli auxilio fuit, Comitémque Solmæcum ab OTTONE
de Hoya Monast. Episcopo iniquo carcere Steinfurti
inclusum vinculis exemit; Ottensteinniam arcem Ho-
ya fugato, obsidione liberavit; & Delbrugios po-
pulos robore feroce auxiliisque alienis superbos
varijs incursionibus fractos, leges Principis sui acci-
percere compulit. Castra quoq; Dynastarum de Ghemen, Bre-
denfort naturā, manu, præsidioq; firma expugnavit,
Soceròque IOANNI Burgundo contra Galliarum Re-
gem ita feliciter fortiterque armis sociatis astitit,
ut gestarum eius gloriā captus Imperator SIGIS-
MUNDVS A. C. 1471. 3. May, in celebri Constan-
tienſi Concilio primum GLIVIAE DUCEM solemini-
ritu creārit; quem dum unà cum Imperij Proceribus
epulo Cesare Principibꝫusque digno exciperet, Casar mo-
desto eius familiarique viso vestitu rogat eccum
laudiori in fortuna laudiori ueste non vteretur, non
aliam causam dedit, quām se a teneris edoctum vir-
tutem, non uestitum militem virūmque bonum facere.
Ecquem ergo, urget Cesare, tu militem censes; illam
qui non tam ante periculum velox, quām in eodem, in-
quit, intrepidus est. Responso delectatus Imperator

instat, Et quem virum bonum aestimaret; illum subdit
Dux, qui se & alios rectâ ratione iustèque gubernat; ac
malle bubulum se, quâm principem agere, si subditis
ex ratione & iustitia, non posset assistere. Ea itaque pru-
dentiæ significatione SIGISMUNDO Imperioque per-
quam charus, Cliviam suam incredibili subditorū
fensu & applausu repetit, pro iucundo introitu
Nobilitati, Vrbibus, Ecclesiasticis, ut munifi-
cus pater indulta, immunitates, privilegiâque
concedens, ab Heimericio calamo, de Clivia op-
timè merito sigillatim expressa. Ego ad opera
eius quâ Politica, quâ Ecclesiastica proprio. Politi-
ca sunt turrium altæ Clivenlis Cygneæ, Schwang-
nenthurni dictæ; & alterius, in qua ducatus ci-
melia custodiuntur, monumenta. Arcium quo-
que Gritheusen, Huissen, Zevenaer, Isselburg, Wesell,
Dingslaken, Rhurohrt, Orsavv, Winnendal, Burich,
Vdeheim, Scraveler, Sonsbeck, Keruenheim, Altenau,
Wertheim, operosas substructiones suis impendi-
js (non ex provincialium sudore sanguiné-
que) exstruxit. Vdenheimum A. C. 1414. Cran-
nenburgum A. 1417. & annis in sequentibus Sche-
rembecam, Isselburgum, muris, turribus, vallis, fos-
siscinxit, & patriam universam terreis Loricis seu
aggeribus, vulgo Landicken, circumscriptis; In li-
mitaneis

mitaneis verò oris Receptibus, Rodcutas Warten
(vt vocant) firmavit.

In Sacris merito recententur Monasterium Regularium prope Ringelbergam A. 1438. in Valle pacis constitutum; nunc RR. Patrum Crucigerorum, quorum solerti cura triginta annorum Germaniae bellis, Dei beneficio intactum, integrumq; etiamnum perseverat. In censum quoq; veniunt in vniuersitatem ferè Cliviæ urbibus pauperularum sororum Monialium, nec non pro emeritis aule Ministris erecta Domicilia. Accedit plurimorum sacellorum in Parochiales eius liberalitate celebrata mutatio: potissimum Zephelicensis Collegiate, Evgenij 4. Pontificis Romaniani consensu A. 1436. ad Crannenburgensem (Thau-maturgâ Cruce celebrem Ecclesiam) translatio.

Coronidis loco addenda (ad Wesaliam belli iniurijs Rhenique alluvionibus patru ferme memoriâ excisa) fundata Carthusia Gravia, Sanctos nunc translata, ad quam erigendam Dux Adolphus cum laterum, calcis, lignorumque copiosam vim coacervasset, Consiliarijs propositi ignaris, ac illo Cassiano cui bono rogantibus, se parasitorum, lenonum, adulterorum, omnisque generis impostorum (non sine panicco interrogantium metu) carcerem ergastulis distinctum

distinctum, ibidem conditum respondit: Hos
verò postmodum Carthusianorum cellulas apta-
ri conspicatos & ingentes eos sumptus, Princi-
pi Patri&que nihil, aut parum emolumenti alla-
turos, Adolpho regerentes sapientissimā hāc
voce, ora ipsorum obturavit: *Si vos ò amici paup, aut carnium micas pauperibus, spe mercedis à DEO consequenda promptè largimini, an non ego iure longè potiori ad alendas sanctas Religiosorum animas hic successivè perpetuò habitaturas pro me, meis ac du- catu hoc assidue apud DEVM interpellaturas ista conferam? maximè cum non tam accipientibus quam dantibus eleemosyna proslit. Cui pīssima Ducis Voci, cum præter ruborem non esset quod reponerent, acquievēre. Ex quibus videt, qui non videt, ADOLPHVM summæ religionis, pruden- tiæ, fortitudinis, clementiæ, temperantiæ, candoris Germanici Duce*(imitatione dignissimum)* expref- sis, idēoq; cane peius & angue verisipelles, vafros, bilingues, pseudopoliticos, qui in simulationis & dissimulationis puncto, fortunā & fato pruden- tiæ suæ medullam constituunt, fugiebat ac de- testabatur. Hinc fides eius apud DEVM & ho- mines nunquam dubia, semper certa, semper infra- cta, semper integra, ut nudo suo dicto, omnia posset apud*

apud omnes, plusque verbis eius, quam aliorum signatis litteris, tribueretur; quod vulgares illi Cliviaca Dialecto, per Germaniam sparsi, monumentoque eius affixi Rhythmi testantur:

Sein Neuh was nehn gerechtig;	Ein Prinz aller Prinzen Spigl
Sein Iha was Iha vollmechtig.	Sein worth das war sein Sigl.
Er war seins worths gedechtig;	Seines Muths gar unverzage
Sein Mundt sein grund einrechting.	Wer hat ihn auf'm Feld gejagd?

Emenso igitur longioris ævi cursu, ætatis anno scilicet 77. Imperij 50. arthritide laborans, tabulis testamentarijs confectis, quibus præcipue cavit ut Principes filij, assignatâ a se portione contenti, lites familiarum pestes, extremè fugerent. Quibusritè constitutis, animo excelsa mundana omnia despiciens, quantâ potuit virium contentionē se in nobilissimis virtutum excelsarum actibus liberè exorrecto in *DEVUM* pectore explicuit, saepius altum suspirare auditus: *Mi IESV, quando venies? mi IESV fac ut amem te ita, sicut dignum est te à me amari!* Inde ad Matrem IESV (cuius dulcissimo nomini insignté erat devotus) conversus frequenter illud ingeminabat, *Monstra te esse Matrem, Iter para tutum!* quo fine Helmichio Gadesdunchano Priore evocato, totius vitæ maculas animosâ confessione

fessione detersit; ac pridie ut dignè *divino* sè PA
 BVLO reficeret, jejunium sibi indixit. Quo ipsa
 Teclæ deficiente indice vitæ pulsu (pijssimā
eius Conjuge MARIA, Filijs, ARNOLDO Herrenba-
uio Priore Carthusiano astantibus) à Confessario
 pastus, *mi dulcissime* (inquit) IESV, ecce cum
Magdalena penitente peccata mea gravia deploro; &
cum eadem ad sacros tuos pedes abiectus veniam de-
misse postulo. Eo in voto extremis doloribus obrutus
suspirando IESVM & MARIAM, DIXIT,
 & VIXIT, Septembbris 19. A. C. 1443. In *Gras-*
nieni à se fundata *Carthusiâ, Coniugis Principum ac*
Patrie incredibili luctū depositus, quem à Julio
vate his versibus depictum lego:

MAIORVM titulos primus transgressus ADOLPHVS
 Illustris meruit nomen habere Ducus,
 Caussa quod & bellis gestis clarissimus esset;
 Et sancta toto notus in orbe fidei.

XXIV.

IN Ducatu Montium SIGEBERGÆS. IOANNETTI Pueri & Martyris, à perfidis Iudæis odio
 CHRISTI eiusque sanctæ Legis occisi: ita nemo
 vel citò, vel serò nimis cælum ingreditur. Ex Fast.
 Gelen.

XXV

SEPTEMBER.

171

XXV.

HEISTERBACI venerabilis CÆSARII Prioris,
virum reconditæ sanctitatis, & doctrinæ, quâ
mirè asceterium illud nobilitavit. Sordebat hu-
ic iam diu omnia humana, & nauseabat mor-
talia; solum Sciens Christum & hunc Crucifixum.
Ex Mart. SS. eius Abbat.

XXVII.

ESENDIAE Sanctorum COSMÆ & DAMI-
AMI Martyrum, quorum insignes aliquot Re-
liquiae istic quiescunt, Victoribus superi trophyum
posuerunt. *Ex Fast. Gelen.*

XXVII.

NEOBVRGI, DVSSELDORPII, & reliquis
per Julianam, Soc: IESV Collegijs, ultimum
Officium annuè præstatur serenissime MAGDA-
LENÆ Bavariae Ducissæ; serenissimi WOLFGANGI
WILHELM gloriolæ memoriae, Comitis Palatini
Ducis Bavariae, Julie &c. lectissima Coniugi. Erat
Heroina MAGDALENA, WILHELM Boij eius
nominis V. & serenissimæ RENATÆ Lotharingiæ
Ducissæ filia; sui contemptu, præcipue vero cha-
ritatis æstu in DEV M pupillos, pauperes, ægros,

Y 2

admirando

admiranda Piores victu, vestitu, pecuniâ manu effusâ: posteriores pharmacis à se præparatis (indulgentissimæ matris instar) fovebat, alijs benigna, sibi dura; utpote solita corpus suum cilicio reticulóque nodoso aureâ sub veste affligeret, flagris cædere, somnum humi capere, inter preces, integris diebus sine cibo subsistere, jejunia legibus Christianis imperata, vel ab anno ætatis duodecimo ad decretoriam exitûs diem usque servare. Optabat illa ætatis florem non mundo, sed templis, sed aris, sed DEO in monasterio consecrare; nisi votis Serenissimi Parentes, conscientie arbitrii, & speratum infinitarum, per tot nobiles, amplissimâsg, Provincias (etiam in quinque, divinâ benignitate Nepotibus) iam firmatum animarum lucrum, obstitissent. Amburbales, immo & remotas, ad quinque etiam Germanica Millaria asperas peregrinationes, pro serenissimi Coniugis, Principis dilectissimi, publicâque orthodoxorum salute, non semel pedes, gravissime fatigata, suscepit: porrò binis quotidie sacris, Dominicisque diebus, Divinis, etiam prolixissimis, maximo pietatis gustu intererat, A M O R I suo sub P A N E latenti coniunctissima, ut apud eundem precibus reos flammis purgantibus eximeret; diccre

dicere solita, ut quam opem vivi mortuis ferimus, eam & nos ipsos olim sensuros. Horam quotidie meditationi, & conscientiae examinibus impendebat; & cum quinque linguas *Latinam* in primis calleret, Horas Canonicas, Cursum *augustissime Reginae cœli*, preces iaculatorias, rosaria, aliaque pietatis Christianæ Exercitia, Deo quot diebus obtulit. Cum vero præcipue *Divorum cultu* teneretur, inter reliquos S. Patriarcham **IGNATIVM**, ita impensè coluit, ut eius *pervigilium* iciunio, *Festum* quotannis *sacrâ SYNAxi sumptâ*, ingenti pietatis sensu celebraret, asperrens, eius, sociorumque operâ, hac tempestate religionem Catholicam, contra sectarios, aliquæque æmolorum insidias, potissimum conservatam esse: Hinc ipsis, aliorumque Sanctorū templa sacrilegè ab Acatholicis, violata restituit, altaria nudata vestivit, & pro decoro sacrificiorum, manibus suis confecta indumenta, pretio & opere visenda submisit. Hæresim animorum capitalem pestem ita piâ suâ eruditione confixit, vt vel ipſi Acatholicorum eruditissimi faterentur eam ingenio, quinque linguarum, ac vel maximè Latinæ insigni peritiâ certare, & viris invidiam facere potuisse. Fortè

Y 3

non

non obscuri sanguinis Nominisque *Dynasta* familiari in mensa *Purgatorium Cleri Paetolum*; *EVCHARISTIAM Catholicorum crucis potius, quam Christum* indigitabat: subridens ad ea, *Quin immo S.D. Magdalena ait: sic Tagum Ministellorum vestrorum profanas confessionum exceptiones auriferas; & cenan Calvinistarum purum Frustum, at Luthe ranorum azymū gutturis Crucis dixerimus.* quo Saliali ioco, *Dynastæ in Catholicos trivialis sarcasmus confixus est.* Ac licet nullâ res sic, quam questionibus de dubijs fidei controversis, movendis enodandisque caperetur; apud eos tamen, in quibus nulla conversionis spes fructusque affulgeret, ijs supersedebat, illos (ut aiebat) in bona fide relinquendos, ne fidei veritate agnitâ, negatamen assumptâ, gravius inde olim vapularent. *Quibus sanctis in laboribus (Cælo ita volente) annuo ferè morbo exercita, ad novissimum illud æternitatis negotium, sese comparans, religiosis studijs ardens, nulos, nisi de DEO sermones admittebat, id in primis curæ habens, ut supremis litteris, serenissimo suo Duci Coniugi, Dusseldorpij agenti dilectissimum suum præcipue principem, Religionem (& bono fidei) Societatem IESV studiosè commendaret.* Inde quod reliquum erat

erat vitæ, exquisitissimis cum *Christo Crucifixio* & *Virgine Matre* colloquijs dedit; neque unquam supremo vitæ tempore confessarium suum abesse permisit, duo quædam ipsi serio imponens. Primum erat, ut Catholicæ fidei professionem, quam jam pridem Latinè, suis met manibus pergameno inscriperat, à morte, è collo (qui in paucis est Religionis ardor) sibi suspendi curaret, ut Romanæ Ecclesiæ viva, & defuncta, se devotissimam filiam profiteretur. Deinde alterum fuit, ut funeris pompâ, laudibus encomijsque neglectis, silenter, inter Cleri, piorumque vota ac preces *in templo Beatissimæ VIRGINIS & Societatis IESV*, cuius dum vixit unicè studiosa fuisset, deponeretur. Hisce ordinatis mortem impendere sentiens, studuit, ut serenissimum unicunque Principem Filium PHILIPPVM GUILIELMVM ad DEI serenissimi Domini Parentis Ducis, Ecclesiæque Catholicæ ardentem, veræque fidei observantiam supremis vocibus inflammaret magno verborum pondere serio monens ut mortem potius, quam ullum lethale peccatum admitteret, immo vel umbrameius sollicitè fugeret; Misericordiae Reginam MARIAM, pleno affectu, loco Matris se infinites præstantioris, in terris adscilceret. quo in di-
cto

Etō, tenerrimo Matris sensu cundem postremūm
 complexa, inter astantium effusas lacrymas mor-
 tuali dextrā, ultimā benedictione, extremōque vale-
 datis dimisit. Inde extremis Sacramentis ritē iuxta
 morem Ecclesiæ, piēque munita, tota in CHRISTI
 IESV de Cruce pendentis Imagine contemplan-
 dā herens, sacerdoti illum interea Ecclesiæ ver-
 ficulum *Esto nobis Domine turris fortitudinis, altâ*
voce oranti, animosè (à facie inimici) respondens,
animam inter egregias spei, & arcani gaudijs
significationes, sanctissimè expiravit, anno post
servatoris adventum M. DC. XXVIII. Magnum
sane MAGDALENA ex Heroicis suis virtutibus nomen
reliquit, ob Religionem in primis Catholicam
per Provincias suas instauratam, erectam et con-
firmatam. Ea sane totius morienti astantis aule
vox erat, nunquam fēse mortalium quemqam eque pie
& religiose de statione vita migrantem vidisse;
vt proinde eam Heroinam priscæ virtutis, Nepotum
ac Familiæ fidus; alterāmqae orbis Juditham (de quâ
non esset qui loqueretur verbum malum) dicerent, idcō
breve, hoc eius tumulo Elogium, donec à grata
posteritate iusto volūne celebretur, inscribā.

Sunt
GENVS, & VIRTVS, ARS, MORS TVA GLORIA: *de Te*
 Nemo malum Verbum, qui loqueretur erat. In

SEPTEMBER.

177

In Religiosorum Patrum Carthusianorum
domicilijs *Cantavij* in *Julia*, *Sanctis* in *Clivia*,
Reliquiarum cultus, & anniversarius dies Beato-
rum *IACOBI de Viniaco*, & *IOANNIS Cornerij*,
gratiâ curationum â morte notissimi. Prior quo-
vis in opere, loco, aut tempore nihil habebat
suauius, quam de DEO cogitare; nec raro su-
pra naturæ humanæ vim, ipsa corporis moles
raptum in ecstasim animum sequebatur, & sub-
limis pendebat in aëre, adeò stupente sensu,
ut nihil sentiret, nec membra inflechteret: *Vir*
plane divinus tantum quæ sursum sunt, sapiens.
Ex Mart. Canisij.

OCTOBER.

Die III.

RONEBVRGI in Montium Ducatu festivi-
tas Sanctorum EWALDORVM Albi & Ni-
gri (à capillis sic indigitorum) qui huius
Regionis, Veterisque Saxoni.e quondam Apostoli,
Laræ in Diœcesi Monasteriensi precibus suis fon-
tem, & salutiferas in hominum usus aquasedu-
xerunt: ac fusō pro Christo sanguine, Comitatum
M A R C A N V M consecrāunt. CORPORA corundem
intempestâ nocte cuidam T Y L M O N I ex nobis
Z lissimo

lissimo Saxone Monacho, multâ luce revelata sunt. Ex vit. & Mart. Canisij.

IV.

PEr Julianam, Cliviam, Montes, Marchiam apud religiosos Patres Seraphici Ordinis, S. FRANCISCI solemnitas, qui charitatis suæ flammam orbem accendit, dimissis in varias orbis partes fratribus ad prædicandum Christi Evangelium, Ecclesiam novæ prolis fetu amplificans, quem miraculis clarum GREGORIVS Nonus Pontifex Maximus in Sanctorum catalogum retulit. Ex vita S. Bona.

V.

MEmoria illustris B. GUUERICI de Wolmudstein, multarum opum, victoriarum, virtutumque DUCIS & Religiosi Sigebergensis, deinde. Eremitæ Cistertiensis, quem & fundatorem suum agnoscit, Waldsassense, in Noricis illustre monasterium. Ex Fastis Gelenianis.

VI.

IULIAE in Cantauio, & Xantis, in Clivia apud Patres Carthusianos S. BRUNONIS Coloniae Agrrippinæ nobili familia orti Sanctorum exuviarum præcipuus cultus, & eiusdem Ordinis in asperrimis Cartusianis

*Carthusianis montibus FUNDATORIS, qui VRBA-
NO secundo, suo olim Parisijs discipulo, in sum-
mis istis Ecclesiæ difficultatibus, insigni con-
stantiâ annis aliquot adstitit: sed amore solitu-
diniis (Regiensi Episcopatu reiecto) in Calabria
finibus apud Squillacum Eremum ingressus,
ad finem usque vitæ, incredibili austерitate,
plenus meritis, miraculisque conspicuus, ob-
dormivit in Domino. Ex vita & Bre. Romano.*

X.

AD TROIAM, seu SANCTIS BVICTORIS
& 330. *Sociorum Martyrum Thebaorum me-
moria, qui anno Christi 280, ibidem ferro om-
nes cœli, victrices cum Victore Duce suo animas
cœlo transmiserunt. Ita & sub militum fago ma-
gna subinde latet Virtus; & castra præbent Theatrum
Sanctitatis! Ex Can. Martyrologio.*

XV.

HEDWIGIS Andecensis, B. RICHEZÆ Cogna-
ta, HENRICI Barbati Silesiæ & Poloniæ Prin-
cipis Coniux, hac luce, plena gaudio immortali-
bus addita est. Quæ eos brevi in DEI amore
progressus fecit, ut raro exemplo, marito an-
nuente, castimoniam coniugali toro triginta

Z2 annis

annis constantissimè sociârit. Corpus suum dûrè adeò tractans, ut summa hieme, nuda pedes per altissimas nives incederet. Cibum gustavit nunquam, nisi illum priùs egenitibus denis ternis, Servatoris exemplo, poplite flexo ministrâisset; Vigilijs, inediâ, flagris gravissimè se affixit. Vnde magnis à DEO ditata beneficijs, futura prædicere, ægros curare, arcana peccitorum aperire, incessum claudis, lumen cæcis dare poterat. Rem divinam ita assiduè audiebat, vt proinde distichon de ipsa subiectum circumferretur:

In una Miſsa non eſt contenta Ducissa;

Quot ſunt Presbyteri, tot miſſas optat haberi.

Hanc olim ad Christi de Cruce pendentis effigiem preces fundentem dextrâ clavo ſolutâ, in bene precantis modum Soter Cruce signavit. Tandem rebus humanis Cracoviae exuta anno P. C. N. M. CC. XLIII a Clemente IV. post mortem anno quarto & vigesimo Divis reliquis adscriptâ eſt.
Ex vitâ eius.

XXI.

COLONIA Triumphalis dies SS. VRSVLÆ, UNDECIES mille VV. & MM. quarum RELIQVIÆ Julie, Clivi.e, MONTIVM PROVINCIAS Sanctificant. De quibus qui plura sanctâ curiositate desiderat

OCTOBER.

181

desiderat, *Vrsellananam Historiam R. P. Hermanni Crombach S. I. Sacerdotis perlegat.*

XXV.

MONASTERII Euffiae SS. CHRYSANTHI & DARIÆ, quorum CORPORA sub SERGIO II. Pontifice Romano A. C. DCCC. XXX. Marquardus Abbas Prumiensis Româ eò detulit. CHRYSANTHVM Tyrannus in carceres, DARIAM in lustrum trahi mandat; sed Illam contra varia & exquisita tormenta allapsa de Cælo lux; Illam contra lenones, Leo tutatus est. Demum vivi terra obruti castissimi Coniuges Sanctiorem thalamum habuere tumulum. Corpora eorum superioribus bellis, securitatis ergo nominatissima in arce Euffiae ARBURGA ab admodum R. eximioque Domino Antonio Gelenio Decano, ex consilio Venerabilis Capituli, imposita, prodigiosè intacta stetere, quando turris nitrato pulvere feta, de cælo tacta, ac magnâ sui parte deiectâ, incensa est, urbe mirifice Martyrum SS. (ut piè crediditur) meritis servata, quæ beneficij memor, quotannis diem hanc gratâ memoriâ recolit. Ex Annalibus Collegij ibidem.

XXX.

MARIA IOANNIS Intrepidi Burgundie Ducis
L 3 filia

filia, Cliviæ Ducissa; ADOLPHI primi relicta vi-
dua; IOANNIS eius nominis primi Parens, Matro-
na erat in primis pia ac metuens Dei; in omni-
bus suis operibus præcellens, quæ Filios Principes,
â teneris ita solidarum virtutum monitis for-
mabat vt ab infantia incorruptam ab omni graui-
re noxâ servarent innocentiam; & quæ teneris in ani-
mis plantaverat, verbis rigabat, lacrymis fovebat
affiducem Maritum ADOLPHVM (cognomento Vi-
ctoriosum, Martialisque genij Virum) eximio suo
exemplo prudentique admonitione ad propa-
gandam pietatem ita allexit, ut varia per Clivi-
am, amplissimumque Comitatum Marcanum Sa-
cella, Templa, Monasteria, Nosocomia; & ad Wesalios
nobillissimam Cartusiam, vt suprà in Adolpho
19. septembribus videre est, creixerit. Cui nec ipsa Zelo
inferior A. 1460. ardenti pietate ex Gimelijs &
usu fructu celebre per Cliviam finitimasque Pro-
vincias Claustrū ordinis S. Birgittæ olim Treppen, nunc
Marienbaum dictum, condidit 27. Julij, Virginibus
octo velatis totidemque Monachis impositis, qui di-
vino officio præfessent, Virginumque confessi-
ones exciperent: Birgitta enim a Morte Coniu-
gis novas religiosè vivendi leges ab ipso Salva-
tore & summo legislatore dictatas Viris Vir-
ginibusque

ginib[us]que scripsit, ac propterea octonas utriusque sexūs Personas 27. Iulij ibi locorum collocavit Religiosas.

Hæc Monasterij Fundatio multorum & dicteriorum, & iudiciorum seges fuit, pro vario partium studio. Et licet ipsa sermones Vulgi minimè æstimaret, satis gnara, ut populi folia, ita & linguas Populi omni rumorum vento circumferri; attamen prudentiorum sensa amans, eorundem iudicia non respuebat. commodè accidit, ut à Viro perquam erudito, sibiique in primis ob virtutem charo D. Arnoldo Boltio Sanctensium Pastore Monrebergæ eius voto fieret satis; cuius dum in mensâ familiari mentem exploraret, illèque respondisset, *hoc Monasterium sine dubio DÉO placitum, qui ADAMO EVAM in Paradiso adiunxit, præ altero Carthusianis solitarijs à marito Duce Adolpho ad Wesaliam constructo.* Sarcasmo hoc inurbano non delectata Princeps Vah, inquit, *Primos divini Mandati transgressores hominibus religiose DÉI gratiâ Victuris comparas?* sensit tamen Boltius hoc contubernium Paradiso præstantius non futurum. Sed Boltij istius sagittam a scopo aberrâsse Wernerus Perarius vulgo Theffsenmacher, Montanus

tanus recentis Annalium Cliviæ collector à Catholicâ fide, loco & Religione licet alienus veritate cogente, agnoscit, ob strictam eo in Monasterio ad nostrā usq; ætatem, regularum, pietatis, castimoniæ & observantiæ. Neque alienum à mente piissimæ Fundatricis & Patriæ foret, si Dei magna Matri, istic à multis retrò annis, mortalibus praestita beneficia ex antiquis chartis, membranis recentioribusque codicibus collecta typis evulgarentur. Sed ad Mariam Vidiuam revertamur, quæ Boltij & aliorum minus faventium sapientiâ supra nubes Aristophanis gradientium cavillis non consternata, verùm animata, fundationem à se inchoatam donationibus auxit. Ita multi dum nocere meditantur, profunt: & sanant, dum vulnerant.

Claustro prouentibus, ac redditibus firmato (quâ erat in Patronam suam pietate) eius laudes amplificare enixè fatagebat: erat illi Deipara in omnibus levamentum: nec quidquam, nisi auxilio eius implorato aggrediebatur Non infreuenter ex uicinâ suâ Arce Monrebergâ pedes, (in decrepitâ licet ætate) Misericordiæ Matrem Mariam in templo suo inuisit, Comitibus in uiâ frequenter symbolum illud suum

iii-

ingeminans, seruum & ancillam Mariæ perire non posse. Hinc omni eius præcipue in Montana Conscendentis festo, illam eleemosynis, corporis castigationibus, vigilijs, Sacra Synaxi voce hac demissâ demissè venerabatur: O, infit, si possem omnes arenas, guttas, stellas, flores, folia, & atomos in Choros te O MARIA, laudantium conuertere, quām libens facerem! o si Omnium Sanctorum brachijs, & affectu amorum te Matrem Misericordiae constringere, aternūmque benedicere, laudare & superexaltare possem, quām unicè id optarem continuare in omnem aeternitatem, & ultra! Dūmque his affectibus pueros, pauperes, simplicēsque animas imbueret, ut sui caussâ has Deo preces magnāque illius Matri offerrent. A Gynæco verò monita ab istis vilissimis homuncionibus nihil solidi sperandum, filia, inquit, grauiter hallucinamini; non est personarum acceptor DEVS; pauperum & simplicium deprecationes exaudit; non maximis solum canibus, sed minimis etiam catellis instituitur celi venatio. Prolem suam ac in primis Ioannem Ducem magno verborum pondere monebat, ut Deum fide & affectu, proximum honore, subditos fauore coleret; Marianæ Arboris Religiosas suas filias im-

Aa

pensē

pensè hortabatur, solicitæ ut essent, *Numen animabus Flāmis piacularibus addictis iuratū placatum reddere; Ieiunio passiones corporis; oratione animum sanare;* nec quidquam quod sub sole cum tempore transit, sed **D E V M** solum magni æstimare. Quâ in scientiâ Sanctorum, operib[us]que sanctis Maritum Adolphum Ducem in Castro Monrebergio viduitatis anno decimo quinto, Octobris 30. A. 1463. secuta, apud eundem in *Graniensi Cartusiam, Vigiliâ Omnia Sanctorum, funere per urbem Sanctensem trans Rhenum in Claustrum illud præsentibus filio Ioanne Duce, eiusque coniuge ELIZABETHA Niuerfiâ, Sorore CATHARINA Geldrâ, cum primariâ Procerum, & totius Nobilitatis cateruâ deducta est tumulanda: à magna Matre suâ MARIA deuota filia in cælis (ut confidimus) Seculis interminatis exaltanda.*

XXXI.

PRIDIE Kalend. Novembri in fata concessit B. Antistes Wolfgangus, Vir sanctissimus & illustri Suevorum genere natus. Cui in suburbio Neoburgensi Serenissimus W. W. Comes Palatinus Rheni, G. M. templum erexit; Misericordiæque Fratribus publico ægrorum bono assignavit.

signavit. Stetit & aliud olim Sancto huic in mō-
te pago *Sinnigen* vicino, longè latēque conspi-
cuum Sacellum ab Erlenbachiana familia Aca-
tholica, fato suō excisum, ab illustriss^{mo} moder-
no Toparcha, supremo Neoburgensium Can-
cellario D. Francisco à Gisen, proprijs impen-
diis, ex integro restitutum Sacrā ſupellectile
variisq. S. WOLFGANGI Reliquijs nobilitatum. De
S. WOLFGANGI iustā in Lipsanomachos suos
iftic loci vindictā, aliās erit vberior agendi oc-
casio. Infinitum opus aggrediatur oportet, si quis
ex publicis tabulis omnia huius *Sancti* opera ac
monumenta recensere velit; eorum qui cog-
noscendi desiderio tenetur, Bavariam Sanctam,
& Annales Ratisponensium excutiat; Mihi
propositum est eius potissimum erga proximum
beneficentiam cursim attingere: neque enim
in postremis habuit Virginum Pudicitiae de-
center consulere, & pupillorum cauſis adef-
ſe, ne potentium versutiā, præter fas nefāſque
exciderent severē cavere. Omnes inſuper oppres-
ſos sublevare; pauperum necessitatibus, & qui
mēdicitatem erubescerent, in rebus angustis oc-
currere, ægrorum censu defectorum inopiæ li-
beraliter providere, moestos solari, afflictis com-

Aa 2

pati

pati. Denique hoc suum esse arbitratus, omnium commodis, in corpore & animo servire. Quâ eius benignitate per Germaniam vulgatâ, plures adolescentes (& magnorum etiam Liberi) cælestis prudentiæ capiendæ caussâ, quos inter & S. HEINRICVS (deinde *Imperator*) confluebant, ex eiusdem nutu ac doctrinâ pendentes.

Ferebant enim hoc ea Tempora, ut *Principum Filij ad regendam rem publicam erudiendi, Viris traderentur, non pomparum & fastûs ministris, sed religionis magistris;* à quibus cum timore Dei, iustitiam Sacrorum & Parentum reverentiam edocti, pares essent ad populos, provincias, regna ex Evangelij instituto moderandos.

Et fuit talis erga HENRICVM præcipue cura WOLFGANGI, ut suavi instructione brevi recondita litterarum omnium, sed divinæ præsertim Philosophiæ fundamenta comprehenderet; & secuta ingenium prudentia, Adolescentem supra ætatem mirifico Parentis gaudio, extulerit, quo siebat ut & reliquas Soboles ad WOLFGANGVM deduxerit, quò cælestem cum sanctitate & religione doctrinam, pari omnes exemplo condiscerent; quorum in dilem & profectum

fectum cum penitiūs (ut erat prudens rerum arbiter) W O L F G A N G V S in spexisset. Vatem agendo singulorum fortunam, statum & conditionem, expressit: & Henricum quidem ibidem regem appellavit: Giselam sororem Reginam, Brunonem Episcopum, Brigittam Antifitam: fuitque sua cuique fors postea rata. Nam & Henricus regno imperioque potitus; & Gisela Stephano primo Pannoniae Regi nupta; & Bruno Episcopatu Augustano auctus; & Birgitta Virginum nobilissimorum Sodalitati Ratisponæ præfектa, partes suas supra laudem impleverunt. unde factum, ut HENRICVS Gubernaculis Imperij adhibitus, & à Parentis, & à WOLFGANGI nutu penderet, non ignorans secundas à parentibus, deferendas esse, morum & sapientia & preceptoribus. Neque audiebat temerè illos, qui seculari prudentiâ, religione pro foro duntaxat utendum putant. Sed curabat largissimis assignatis stipendijs ut haberet aulam vi-
ris, secundum Deum sapientibus, refertam; qui-
bus cum ex haustâ Wolfgangi institutione pu-
blicam rem administraret; ut vulgo iactaretur
Henrico multos inesse Episcopos, multos Principes.
Quibus eximijs B. Wolfgangi à Deo concessis
donis, cum & HENRICVS Archimysta Trevirensis,

& OTTO Imperator maximas illi dignitates constanter offerrent. Ille (ut alia omnia, mundum quoq; insuper habens) vitā monasticā, officiumq; præconis per Pannoniam tamdiu elegit, & egit, donec propter eximia viri merita & beneficia Germaniæ præstata, OTTONIS secundi Imperatoris totiusq; Cleri ac populi studio Ratisponensi Ecclesiæ (incassum reluctans) præesse coactus fuit, quā&supra omniū votū Ratisponensiū & Bohemiæ præfertim bono, viginti & amplius annos cum administrasset, extrellum sibi diem imminere intelligens, sacro VIATICO sumpto, & quæ ex usitatâ liberalitate supererant, inter pauperes munificâ manu distractis Puppingæ S. OTHMARI æde (uti divinitus edoctus erat) Sanctissimam Vitam pari Morte, apud Deum gloriosâ, apud Homines Virtutum ac beneficentia famâ conclusit. Ratispone in S. Emmerani templo sepultus, ubi iure eius Cenotaphio illud inscribendum:

FAMA MALVM, QVO NON ALIVD
VELOCIVS VLLVM,

AVSA TAMEN DE TE NIL MALE
FAMA LOQVI,

NOVEMBER,

Die I.

Die I.

VNÀ cum OMNIBVS S ANCTIS colitur
Sigebergæ S. BENIGNVS Presbyter & Mar-
tyr, qui sub Aureliano Imperatore, equuleo,
& laminis carentibus cruciatus est: quām tormentorū
vim more Spartano sustinēs Coronæ circumstanti,
Suspicite in Calum, inquietabat, & Christi fidem, quam
tot præclari Martyres sunt professi, arripite; ac non
degeneres ab ijs perseverantes conservate: pro quā
& ego nunc libens mortem oppeto. ac sic ille se in
fidei odium cædi lætus, vitæ finem glriosum in
causa nobili reperit. Eius potissimæ Reliquie Si-
gebergæ quiescunt. Canisij martyr. & Annal

Eadem luce ad Cliviæ confinia Pago Keue-
lar Mariani illic templi Fundamentorum pietate
Geldrensum prima positio, eius occasionem
dedit sita ibi exigua magna Virginis Domuncula
cuius nova miraculorum fama dum omnem latè
viciniā implérat, factum est ut corrogatis repente
pecunijs Sacellum continuis auctum accessio-
nibus templum illud pepererit, quod Virginis
ex merito, cū Mariophilos id loci degentes RR. Pa-
tres eximio eruditōque calamo suo olim cele-
braturos minimè dubitem, meum premo; uti
& de

& de MONIOVICA VIRGINE ausm Waldt, de cuius favore materno, eoque continuo hoc solum exclamo: *Tantum est colere Virginem ubi ipsa vult coli!*

II.

ESSENDIÆ S. PINNOSÆ Virginis & Martyris commemoratio, quæ Virginitatis Lilium Virgineo Sanguine purpuravit. *Martyr. Canis.*

III.

Porceti iuxta aquas Graneas S. GREGORIVS mortalitate positâ, ad *Divorum*, ut spes est, triumphos in cælum migravit; eximiarum virtutum clarus luminibus Abbas, Imperatoris Ottonis eius nominis secundi cognatus. *Ex eius loci Diario.*

IV.

Neoburgi in doméstico Aule Sacrario adventus Reliquiarum S. CAROLI Borromaei S. R. E. Cardinalis, Archiepiscopi Mediolanensis, Confessoris, quas anno M. DC. LXI. Serenissimis Principibus PHILIPPO WILHELMO Comiti Palatino Rheni, Bavariae Jullie, Montium Duci, & Elisabethæ Amelie Magdalene natæ Landgravie Hassiae Congratulationis causa pro nato eadem die quarto Principe Filiolo ad sancti eius

eius honorem CAROLO nuncupato, submisit Rmus. &
 Illustrissimus Princeps Fridericus Borromaeus, Patr-
 archa Alexandrinus, ad Helvetios, Rhætos, & Va-
 lefios cum potestate Legati à Latere Nuntius, SANCTI
 Consanguineus omne (ut sperare par est) quam
 CAROLI ultimi Cliviæ Principis meliore. Ex Sacrarij
 Indice.

V.

GErichshemij in Montia Patrocinium B. DUCIS
 GERRICI, qui sceptrum omniāque huma-
 na despexit, & in pauperes suā liberaliter ero-
 gavit. Iamq; is metit, quæ seminavit. Ex Gelen. ap-
 paratu.

V.

NEoburgi ad Istrum Dominicā infra Octa-
 vam Omnitum Sanctorum, in Templo RR. PP,
 Soc. IESV, Festum quatuor SS. MM. Sulpitii,
 Charilai, Flaviæ & Aureliæ; Col-
 legio à Serenissimo Fundatore, gloriose memoria Prin-
 cipe WOLFGANGO WILHELMO Palatino Rhe-
 ni, Duce Julia & Clivia piâ munificentâ dona-
 torum, cuius vivæ virtutum & vivæ beneficen-
 tie imago omnium in animis vivit, porróque vivet.
 Ex Ann. Collegij.

Bb

V

V.

IN Montium Ducatu, Monasterio Subsilvano, vulgo Vormboli, depositio S. Abbatis & Confessoris WINOCI admirandæ sanctitatis, seduli utpote innocentiae custodis, continentiae amatoris, superbiæ osoris, pauperum pupillorūmque unici perfugij; quorum a maioribus famæ perpetuitate ad nos profecta ut sublevaret inopiam, plurimis annis à se erectum molendinum manuali agitatione circumegit, ne panis egenis defasset, pane Angelorum aeternūm pascendus. Mart. Can.

VII.

EMERICA studiorum mater, perpetua pietate, annuo recursu S. WILLIBORDI Belgarum, ac Frisiæ Apostoli natalem agit, qui incredibili ardore fructuque in salutem animarum incubuit. Cuius ibidem, opere antiquo & pretio visendus Calix reverenter asservatur; ex quo febri laborantes non pauci sanitatem bibunt. Sacra ab eodem consecrata Hostia, Româq; allata quotannis per Vrbem festivâ pompâ circumferri solita, ad confederatorum primos motus, aliquot centenis licet annis conservata, à Commissario Apostolico SASBOLDO Vosmer maturo consilio absumpta est. Ex annuis.

VII.

VII.

GReuelsbergij Montium in Ducatu S. E NGEL-
BERTVS Comes de Monte & Altena, Co-
loniensis Archipræfus inclytæ Heroum morte
occubuit velut qui publicæ Ecclesiarum Essendi-
ensis & Wertinenis iustus defensor. Cecidit Frideri-
ci Comitis I senburgici Cognati sui scelestissimo
post hominum memoriam parricidio inter
S uvelmam & Greuelsburgum A. C. 1225. Mori-
ens, Christo, Christi verbis pro sicarijs & hostibus
suis supplicavit, magnus Ecclesiastice libertatis
vindex & ipsa morte assertor facultatem ob eam
nactus, mira innumera patrandi. Corpus eius 25.
Februarij A. 1226. in Montis Veteris Monasterium,
tandem Coloniam deductum est, Intestinis Vete-
ri in Monte, honorifice reconditis. Ex vita
eiusdem:

XI.

HEISTERBACI notissimæ famæ Abbatis HENRI-
CI memoria pietati, obedientiæ, mortifica-
tioni que deditissimi: cuius merita cælum prodi-
dit, quando pastoralem illi baculum Auguſtissima
Cali Regina porrigerere visa est. Præses Religiosæ
potius disciplinæ, quam cumulan dis opibus in-

Bb. 2.

tentus:

tentus. Cuius familiare symbolum fuisse ferunt:
Multos esse obligandos; paucos offendēdos. Nam
memoria aiebat, *beneficiorum fluxa, iniuriarum enea*
Ex Hierophyl.

XIV.

Gladbaci in nobili *Iuliacensium* oppido, me-
moria ALBERICI, quem in eius Ecclesiæ Cry-
ptâ depositum, vulgus S. Albertum indigitare
consuevit. *Ex Fast. Gel.*

XIV.

IN Burvenich Cistertiensium Parthenone, vene-
rabilis ELISABETHÆ ex Julie Comitibus oriundæ,
quæ opibus, aulæ clientelis & mundo vale di-
cens ultimum, Cælites familiares, ac sæpe sæpi-
us in oculis habuit, Gentis suæ splendorem
præclarè virtutibus illustrans. *Gel. in Fast.*

XV.

SLEOPOLDI Austriæ Marchionis, sanguinis B.
RICHEZÆ, multorum Monasteriorum
Templorumque Fundatoris. qui Mariam identidem
in corde; & illud continuò in ore habuit: *Virgo*
Mater natum ora, Ut nos invet omni horâ. *Gel. in*
Fast.

XVI.

HErvordiæ B. Waltgeri Confessoris, eius Vr-
bis Comitis ac Fundatoris, qui istic in
Templo

Templo seu Sanctorum Domicilio a se constructo, novo more domicilium sepulchrum habuit, suo veluti in Mausoleo conditus anno salutis reparatae DCCC. XXV. Ex Chron.

XVI.

MAGNA VIRGO ALBERTVM, dum calidioribus votis opem eius solicitat, fecit magnum. natus hic Lavingæ Suevorum, Coloniæ denatus est, anno 1290. vivit tamen hodie etiam in libris suis, quibus Orbem & Ordinem suum mirè illustravit. *Coloniæ Agrippinæ sepultus, ubi Clarior è tumulo Fama sepulta reddit.* Ex vita.

XVI.

IN Monasterio Susterensi Ducatus Iuliæ nobile Abbatissarum par BENEDICTA & CÆCILIA carnem, orcum, mundum vitâ innocentissimâ triumphans. Ex Gel. Fastis.

XIX.

SE LIS ABETHA ex familia B. RICHEZÆ, ANDREÆ Regis Hungariae & GERTRUDIS Andecensis Principis Filia, Ludovici Turingiae & Hassie Landgravij Coniux, quam Virginum florem, coniugum & viduarum exemplar, egenorum matrem, gentis suæ cæliquedelicium rectè dixeris. Quæ

Bb 3 à teneris

à teneris unguiculis ad ultimam usque ætatem, pietatis operibus intenta, & miraculis illustris migravit ad Dominum, in urbe arcéque sua Marburgana; & in Aëdicula Xenodochij sculta, famâ suâ Orbem implet. Ex vita eius.

XX.

SEADMUNDVS Rex ANGLIÆ, B. RICHEZÆ Consanguineus, cum S. ETILFRIDO Filio, & EADMUNDO Nepote ex filia SOPHIA Heusde Domina, gloriois doloribus defuncta, pro fide Christiana Sanguinem profudit: Sanguinis sui effusi, quam Regij Stemmatis purpurâ splendidior. Ex Vind. Rich.

XXII.

ITEM ex eodem Sanguine descendens B. ADOLPHVS I. Rex LVSITANIÆ, hac die ad Coronam æternam avolavit A. C. 1185. nonagenario maior, ætate & meritis gravis. Ex Fastis Gelen.

XXV

CRevenradium, alijs Comitis Novale dictum; in Prefecturâ Solingensi nobilium Canonissarum Regularium Cœnobium, depositionem agit CATHARINÆ Comitissæ de Hückesvuggen; quæ ab ictis pretiosis vestibus, pane & aquâ frequenter vicitans asperâ

asperà catenà cilicioque carnem domans, humili-
cubans, admirando rigore Zonà ferreâ lumbos ad-
strinxit & puluilli vice truncu vfa est. Ferrea
eius Zona hodiedū religiosè asservatur puerperis
(etiam hæresi attōitâ) cōtinuò salutaris. Virginea
hæc, venerabilis Catharinæ Familia, ut fortissi-
ma istic fidei columna unica fere in medio A-
catholicæ gentis persistit. Pedisequa & nomi-
nis & virtutis eius æmula, eodem cum illa tu-
mulo quiescit, ut in vita, ita nec in morte separata.
Ex Necrologio istius loci.

XXVIII.

S. CASIMIRI B. RICHEZÆ Filij Palatinî,
qui ex Religioso Cluniacensi ad Regnum POLO-
NIAE Pontificiâ auctoritate extractus est. Regnum
& familiam suam morte sua nobilitata reliquit,
crebrò in ore habens, eam demum veram esse sa-
pientiam, scire Deum omnia esse, & hominem nihil.
Ex Fastis Gelenianis.

XXIX.

A pud Ultraiectinos Episcopi B. RADBODI de
Clivio Sanguine, vitâ & liberalitate erga pau-
peres magni, cælo scientis excludendos omnes o-
pulentos, nisi eius Ianitores piâ pauperes manu
corrumperent. *Ex Ann. Ultraiect.*

XXX

XXX

DUSSELDORPHI in Soc. IESV Collegij templo,
solemne eius Ecclesiæ Patroni, Sancti ANDREÆ Scythiae, Epiri, Thraciae, & Achaiæ & ab
Ægeâ proconsule in Crucem acti Apostoli. Cuius
Sacram Mandibulam ponderosæ, solido exargen-
to, & iustæ magnitudinis statuæ inclusam, isti
Collegio dono dedit Serenissima ANNA GATHA-
RINA CONSTANTIA Succia ac Polonie Regia Prin-
ceps, Serenissimi PHILIPPI WILHELMI Comitis
Palatini Rheni Coniux &c. immortalis gloriâ dignis-
fima, si vel hoc solo facto inclaruisset. Munifica
hoc Princeps illud Apostoli donum eō libentius obtulit,
quod minimè ignoraret WOLFGANGVM WILHEL-
MVM Comitem Palatinum Rheni suum illi templum à
fundamento erexisse, & ut Apostolici Collegij Seni-
orem, Equitum aurei Velleris Patronum, Sacrificij in-
cruenti luculentissimum testem præcipue colere; cuius
tandem iconem in agone petitam & acceptam non
nisi cum vita deseruit; vicissim à Patrono in longa,
& quanta quanta est, aeternitate non deferendus. Ex
Annalibus Collegij.

Hoc die cursum vitæ explevit THEODO-
RVS III. THEODORI II. cognomento Vo-
lantis

Lantis Filius, quem maximis Cliviae Heroibus non pauci accensent. Divinum Officium quotidie degenibus exequebatur. In Deiparæ Vigilijs pane & aqua circumscrivebat ieiunium, flagris & cilicio perpetuo corpus macerabat: liberalis in ærumnosos sanos, & ægros, decoraque familiæ virtutibus ita nobilitavit, ut Virtuosi potissimum clarus sit elogio. Symbolum eius familiare ac perpetuum fuisse ferunt: Vivit post Funera Virtus. Vixit sub Imperatoribus HENRICIS IV. & V. In regiminis ipsius limine, cum URBANVS eius nominis Papa II. & Claremontanum Concilium A. 1096. decreto promulgata Orbem Christianum contra Saracenos ad arma evocarent, consentiente CATHARINA Hennenbergia, Invencula eâ quidem, sed virtutum eximiarum Coniuge, Cruce insignitus, sacro huic bello nomen dedit, Heros ad Martis potius, quam Veneris arma natus, quem in fine Fratri ARNOLDO Cliviae sua gubernaculis commissis, GODEFRIDO, EUSTACHIO, BALDVINO Fratribus BULLIONIIS associatus, mari transmiso vñâ cum Christianorum Classe Ioppen apulit, Terramque Sanctam primus osculo veneratus est. Exscensione factâ militib[us]que a nausea ma-

rinâ tribuam recreatis, THEODORVS ut bellî terrorem per *Syriam* circumferret, assumptis aliquot Legionibus, villas, pagos, oppida, municipia, igne ferro (*Hierosolymâ inspectante & trepidante*) vastat, diripit, incendit, abactisque armamentis, divite prædâ onustus, communi castorum applausu, regreditur. Bullionius viri animis ac virtute delectatus, varijs in expeditionibus operâ eius feliciter usus est. Ab illo enim *Saracenorū* sæpius insidiæ detectæ, molima depressa, consilia eversa, acies incredibili constantiâ ac fortitudine fugatæ; neque audacissimè (*nomine Domini semper invocato*) omnia incipientem unquam fortuna fecellit; suos identidem monens, ne hoste fugato actutum spolijs inhibarent. Post conflictum enim, aiebat, avaritia libidoque prædandi ut plurimum perdit Victoriam; exercitusque prædonustus facile superatur: quâ militari felicitate continuò usus est, usquedum Barbaris deuictis Bullionius *Asiam, Syriam, Palæstinam* subiugaret, Christianis Regno Hierosolymitano restituto; in quo firmando, dum annis plurimis sancto labore rei Christianæ permultum commodi adferret. Non semel hostes de eo professi sunt tantam eius fortitudinem supra mortales vires altius quidpiam habuisse

Habuisse. In *Civiam* (a se Fratrisquè Arnholdi vicariâ operâ 29. annis feliciter administratam) Hierosolymâ reversus, vix medijs anni intervalloj ibidem morbo correptus, ætate, meritisq; gravis cælestem *Hierusalem ingressus* est, cui sic accinuit D^r. Petrus Streittagerus:

Mareis amore sacri flagrans (quæ plurima laus est)

Æterno rovit seqne subseqne DEO.

Occiduo inter Princeps Lotharinga secutus

Auspicia, Eois intulit arma plagit.

Ad tantam HEROIS famam perpetuò aletradam & exprimendā plurimis eiusdem *jllustriſſime Familiae Principibus* idem nomen impositum est; vt mirum non sit Poëtas olim, ac vel maximè posterioribus seculis, in gratiam SS. THEODORORVM Familiae universæ frequenter *Carminibus, Elogijs, Lemmatibus* lusisse, quorum nonnulla Eruditorū tā judicio quam voluntate, ne archivorum latibulis, & blattarum damnata pabulis, omnino interciderent, hisce infero. Auctori, quia me latet, ex animo precor, vt fruatur labore suo, vbi est, & laude etiam vbi non est.

**I. S. THEODORVM CENTVRIONEM SIGNO
S. CRVCIS DRACONICIDAM, ET INDE MARTYREM
7. Februarij.**

VT Cruce prostravit THEODORVS Colla draconis,
Christique evexit diva tropaea palam.
Vsque per infidi casus eventa sinistra,
Factatur virtus indubitata Viri:
Pro castris retinent fætentes membra catastæ,
Pro decore in mortem, dira flagella trahunt,
Cur ita? prostratus serpens tantumne malorum
Halat? an ista malus livor? utrumque fuit.
Lividus hic Erebi semper mos nempe colubro
VELLE VIGERE MALOS, VELLE PERIRE BONOS.

**II. S. THEODORVM PENTAPOLITAN. EPISC.
ET M., CVM SSS. IRENÆO, SERAPIONE,
& AMMONIO MM:
19. Februarij.**

Bis duo Pentapolis delegat in æthera Divos,
Pemptos abéstne Vrbis nomen & omen babens?
Immo procul; nam te cum venerit ista quadriga
Sufceptum, Præful maxime, Pemptos eris.

**III. S. THEODORVM M. ROMANVM.
17 Martij.**
QVAM male Romatuum fudit, THEODORE, Cruorem,
Tam

NOVEMBER.

205

Tam bene conservat Martyra, iamque colit.
Olim te fidei perimens docet esse Magistrum;
Nunc venerans fidei se docet esse Scholam.

IV IN S. THEODORVM PRO CHRISTO OCCISVM.
15. April.

Floribus Aureolis Tempe picturat E^g kortos,
Mensis nomen habens a reserando suum:
Tu fidei causa vitam dans Martyr Aprili,
Pingis amore solum, pingis honore polum.

V. IN S. THEODORVM TRICHINATEM
20. April.

Qui Cilicium setis THEODORVS membra domabat;
Et cui pro byssso sordida vestis erat;
Nunc Orci pavore est; nunc corpore balsama sudat,
Gloria nunc mundi est, astra beatus habet.
Dicite qui vano fucatis murice uestes,
Quid simile his olim purpura uestra dabit?

VI. IN S. THEODORVM PRÆSVLEM
ANASTASIOPOLI THAVMATVRGVM. 22. April.

Miramur cacos donato excellere visu,
Dum simul ad Numen vota precēsque refers.
Miramur Clados, currentes oxyus Euro,
Te pingente manu SIGNA VERENDA CRVCIS?
Miramur vitā functos remeare sub auras,

Cc 3

Te

*Te redditum verbis præcipiente sacris.
Ab quis non stupeat visis virtutibus, unde
Naturam superans Te stupet ipse Deus.*

VII. BONONIA S. THEODORVM EPISCOPVM SIBE
ELIGIT. 5. Maij.

*Nona hora est nobis, Priscis que Tertia, flamen
Misit, in vngendis Praesulib[us]que vacat.
Si tibi dat nomen BONA NONA BONONIA, gaude,
Omen habes, Praesul cum Theodorus erit.*

VIII. S. THEODORVS ANTISTES PRO SVIS:
MIRE SOLICITVS. 20. Maij.

*A Domino datus est Paphia Theodorus; eidem
Quod Paphia à Domino sit data, Cura docet.*

IX. IN TYRANNVM S. THEODORO^{RE}
NENSIVM EPISCOPO LINGAVM AFFERENTEM 4. Julij.

*Praesulis ense putas linguam male sane Tyranne,
Martyrium Christo ne sonet ille suo.
O bonus eventus! linguam ferrum abstulit unam:
Lingua quod illa tacet, Terra Polusque sonat.*

X. IN S. THEODORVM CVM S. FLORAMAR-
TYRIO CORONATVM 29. Julij.

Est à FLORE tibi, Virgo Castissima, nomen,

Numinis

*Numinis à DONO sed, Theodore, tibi.
Tu flores, Theodore, poli flos usque futurus;
Tu donum FLORES nobile FLORA Dei.
En quām Sanctorum minimè Communio parca est;
TU BENE FLORVS ERIS: TU BENE FLORA sies.*

XI. IN S. THEODORVM NICOMEDIENSEM
CVM LIBERIS PRO CHRISTO NECATVM 2. Sept.

*Blanda DEI GNATOS THEODORVS DONA sciebat;
At MALE sū Patres Tartara inire sinant.
Ergo martyrium subiturus nomine CHRISTI,
Martyrij socios gaudet habere suos.
Non etas illum lactens, non cura nepotum,
Non Patrum affigit pectore sculptus amor.
Ut sim Gratus, ait, DO ME, DO PIGNORA, Auernus
Ne rapiat, CHRISTE, est MVNVS VTRVMQUE tuum.
O quantū est traxisse Pijs GENITORIBVS ortum!
O quantum est VTI MVNERE POSSE DEI!
Huc qui blandiscono gaudetis nomine Patris,
Verus ē in gnatos discite quis sit amor!*

XII. IN S. THEODORVM CVM 29. SOCIIS
A VALENTE MARI IMMERSVM 5. Sept.

*Dogmata Sphinge magis sc̄a monstrosa uel hydrā
Defendit Cæsar lege manūque VALENS.
Hac Theodorus ubi sociique tenere recusant,
Comburit*

Comburit medias has maris inter aquas.

Nemo miratur Flamas regnare per undam,

Tam mirus Doctor quid nisi mira daret?

**XIII. IN S. THEODORVM CVM S. OCEANO
MERSVM 7. Sept.**

Mittitur Oceano cinctus Theodorus in ignes,

Quid mirum, damni si nihil ille ferat?

**XIV. IN S. THEODORVM CVM XXI. SOCIIS
MARTYRIO AFFECTVM 15. Sept.**

Cum viginti uno Sociis, Theodore, triumphas,

Vosque Triumphantem gaudet habere Deus.

Cessa acroama vetus Numero DEVS impare gaudet,

Manibus aut numero sacrificare pari.

**XV. IN S. THEODORVM CANTVARIAE ARCHI-
EPISCOPVM MISSVM IN ANGLIAM a VITALIANO PONTIFICE
19. Septembris.**

Anglia profecit Theodoro Praefule multum,

Interiora novans, exteriora sacrans.

In planum veniunt delubra profana Deorum,

Aut addicuntur, CHRISTE supreme, tibi.

Est populus iustique tenax & amicus olympos,

Omnibus una fides, omnibus unus Amor.

Nempe in discipulos manant exempla Magistri

Quæ THEODORE DOCES, hæc THEODORE facis.

XVI.

NOVEMBER.

209

XVI. IN S. THEODORVN CVM S. PHILIPPA
MATRE PASSUM 20. Septembris.

*Ambo pro CHRISTO certamen initis: ijdem
Non tamen hac mulier, tu THEODORE, VIRES.
Quod mulier, THEODORE, tamen te vincat opinor,
Namque Arbor ramo grandior esse solet.*

XVII. IN IVLIANVM S. THEODORI TYRANNVM
23. Octobris.

*Surgit ut in Flamas focus Euri flatibus actus,
Materia in cineres, nec nisi cedat, abit.
Sic nervi tristésque minæ nodosaque flagra,
Accendunt Christi Martyra amore magis.
Tu facibus tamen usque vris, male sane Tyranne;
Vis, quid agas dicam? verus es Andabata.*

XVIII. IN S. THEODORVM ABBATEM VIENNENSEM
29. Octobris.

*Cum sit idem pater atque Abbas, curdiceris Abbas?
Sic quadrat an rare vox peregrina rei?*

XIX. IN S. THEODORVM MILITEM 9. Novembris.

*Dum te castra sequi ratio & pietatis avitæ
Jura finunt, hosti quis magis acer erit?
Dum te castra sequi ratio & pietatis avitæ
Jura vetant, hosti quis magè præda cadit?
Stulta Duces cesset magnos iactare Vetus.
Regula bellantum, tu THEODORE, proba es.*

Ed

XX,

NOVEMBER.

XX. IN MAXIMIANVM à QVO S. THEODORVS, S.
PHILERAS, S. HETYCHIVS, S. PACHOMIVS EPISCOPI ÄGYPTI, CVM
660. SOCIIS ENSE PERCVSSI 26. Novembris.

Hucusq[ue] es dictus trux, MAXIMIANE, malisq[ue],
Ut dubitem: bonus es; nam bona multa facis.

Primo perpetuis cælos ornatibus ambis;

Dèin festis fastos Cælitib[us]que reples:

Præterea quos PAPA nequit, quos CÆSAR honores
Conferre, egregiadas pietate Viris!

Insuper usque facis Virtutum exempla manere,

Ad que respiciant, quæsis stat avita fides:

Denique non binis, non denis talia preftas,

Vltra sexcentos exit hic Ordo Viros.

Non sic Augustus, non Vespasianus uterque,

Non Constantinus, Magnus ut ille sonet.

Tu tamen es dictus trux Maximiane, malisque

An te fama VIRVM fors nigrat atra bonum?

Non nigrat, es verè trux, Maximiane; malisque

Non es Martyribus; truxque malisque tibi es!

XXI. IN S. THEODORVM ANTIOCHIÆ CHRISTI
MARTYREM PASSVM 7. Decembris.

Discipulis CHRISTI nomen dedit Antiochia:

CHRISTI Discipulum hæc te, Theodore, dedit.

XXII. IN S. THEODORVM CVM SS. LOZIMO &
DRVSO PASSVM 14. Dec.

AEmulus es CHRISTI, THEODORE, sed aEmulus impar:

Te Martyr; Christum stipat utrumque latro:

XX III.

NOVEMBER.

211

XXIII. IN VALERIANVM SS. THEODORI, IRENÆI,

VICTORIS & ANTONINI CVM ALIIS 17. Occisorem 15. Dec.

Siqua, heus! magna potes, VALERIANES,

Est nomen tibi grande splendidumque,

CHRISTI NOMINE tot Viros necando:

Ide bellè facis, o VALERIANE!

Verùm quomodo tu VALERIANE,

Facis grandia? sic latro, & scelestus

Quivis esse potest Valerianus!

XXIV. IN S. THEODORVM EXULANTEM 15. Dec.

Vnius Articuli causâ, Theodore, bis exul,

Pro totâ ostendis quid paterere fide!

XXV. IN S. THEODORVM ROMÆ ad D. PETRI

MANSIONARVM 26. Dec.

Prudenter, THEODORE, teris sacra Limina PETRI,

Pro te, proque alijs nocte dièque precans.

Nam qui pro cunctis CLAVES usurpat Olympi,

Tam noto pandet promptius ASTRA TIBI.

XXVI. IN S. THEODORVM MONACHVM ÆGYPTI, S. PACHOMII

Discipulum 27. Dec.

Non Arabum messes tibi sunt, non vellera Serum;

Non bacce Indorum, quas plaga captat aquis.

Non volucrum leporumue caro; non monstra marina;

Non Cretum efficiunt inclita vina dapes.

Non imitata colis turrita palatia Celos;

Non famulum circa splendida turba strepit.

Tu tamen usque nihil tibi posse deesse fateris;

Nempe tibi Cælum est cella; bonum omne DEVS.

Dd 2

Die 1.

Die I.

MONASTERII Eiffiae in pervetustâ Collegiatâ translatio SS. CHRYSANTHI & DARIÆ Coniugum Virginum & Martir. m.
Ex Chron. SS.

II.

IN omnibus Soc. IESV domicilijs festum S. FRANCISCI Xaverij, Viri, cuius animo alter etiam orbis angustus fuit. Vixit Virgo & pauperum Pater; decies centena Indorum & Barbarorum millia sacrâ vndâ solus abluit; demortuos in vitam revocavit quinque supra viginti. Ad extremum dum vastissimum Sinarum regnum laborat ingredi, in ipso eius portu Sanctiano anno 1552. ad cælum animam appulit. A GREGORIO XV. inter Sanctos cum quatuor alijs meritissimè numeratus. Ex vita.

IV.

SIGEBERGÆ S. ANNONIS Confessoris Comitis Dasselij, HENRICI tertij Imperatoris Cancelarij, Episcopi Colonensis, & loci eiusdem Fundatoris, qui ad memoriæ cultûsque Sanctorum perpetuitatem, dum viveret, templa, delubra, monumenta Sanctis erexit in terris, ita à morte ipse Sanctus inter Sanctos regnat in cælis. Ex vit.

IX.

IX.

SUSATI in Marchia S. PATROCLI Martyris Reliquias à Carcassoviensi in Gallia Episcopo acceptas, S. Bruno Archiepiscopus Coloniensis anno à Partu Virginis 965. istic magnificâ Cæremoniâ inter faustas populi acclamationes religiosè depositus. Ex fast. Gel.

XIII.

DUSSeldorfi S. LUCIÆ pro fide Christianiæ non uno sanguine perfusæ Martyris sacrum Caput à WILHELMO Montium Principe A. restauratæ Salutis 1393. eò ex Aldenbergeni Abbatia omnium Ordinum comitatu frequentissimo translatum fuit. Sanctum profectò magnumque eiusdem Prae lati Donum. Ex Fast. Gel.

XIV.

SAGNES Imperatrix GUILIELMI Aquitanie. *Ducis Filia, Henrici Tertij huius nominis Coniux:* quæ licet omni virtutum genere emineret, præcipue tamen liberalitatis nomine erga pauperes commendata est; & post fata miraculorum gratiâ eluxit. Ex Annal.

XVI.

SADELHEIDIS OTTONIS primi Imperatoris
Dd 3 Vxor

Vxor, & B. RUDOLPHI Burgundiae Regis Filia, hodie Cælitibus annumerata est, insignis Reginae cæli Angelique Comitis exactissima cliens. Ex Vind.

XVII.

VEVS MONS olim, & nostrâ hac ætate ad pristinam sanctimoniac speciem ambulans, venerabilem HERMANNVM genuit, qui cum esset Coloniae S. Cuniberti prædives Canonicus, seculi vanitatibus plus æquo deditus, altâ nocte MARIAM Maiestate vultus, & multâ luce venerandam spectabilem habuit; à quâ de liberiore vitâ mundâque deserendo gravissimè monitus, mundi sūique VICTOR, inveteratum mundum in Veteri (verius in Novo) Monte exuit, & novum hominem induit, DEO Heroicis suis virtutibus ita charus, ut primus ad S. ENGELBERTI Tumbam crure pedeque clando perreptârit, & sanusabierit; magnisque sui desiderio relicto, ad S. Engelberti Angelorum Societatē demū abijt. Ex vit. & Mart. Cam. In eadem perillustri familia denatus est GVLIELMVS Monachus 22. Sept. ad Sancti usque cognomentū; ore vulgi in pretio, dum viveret, habitus: neque aliud de eo reliquit avara Antiquitas.

XVIII.

XVIII.

IN Monte S. Archangeli MICHAELIS, Sigeberga, B. Presbyteri WINIBALDI, cuius potior Reliquiarum pars eadem, quâ corpus S. BENIGNI sacrâ Vrnâ continetur. Ex Chron.

XIX.

MEGENGOR Geldria Comes, militari scientiâ eximius, eoque nomine OTTONI eius nominis Tertio cum primis charus, qui cum unicum à Coniuge GERBERGA filium sustulisset, & hunc ipsum in bello Bohemico, ac primo illius ætatis flore amisisset, eo Filij casu monitus Pater, suas in tuto opes collocare didicit, cásque Cœnobio, cui ADELHEIDAM Filiam præfecit, ex aſſe dedit & assignavit. Ipſe quoque totâ mente à mundo abesse cum non posset corpore, Castitatem deinceps cum GERBIRGA suâ co-lere, lectioni Sacrarum litterarum se dedere, denique in oculis nil præter mortem, & æternitatem habere cœpit, ne mors imparatum offenderet, quam lætus animo paratissimo exceptit. Ab eâ Adelheidi Abbatissæ primùm uifus, hæc ei Psalmistæ verba blandissimè edixit; *Ecce quomodo moritur justus, & nemo recogitat!* Tum alteri

alteri deinde è vestalibus, regio cultu fulgens
indicauit MEGENGORIS nomen in MEGEN-
GAVDII sibi mutatum esse. Ex vit. S. Adelheid.

XXI.

SI VTTA Sponheimensis Comitissa ac Virgi-
nis raræ pietatis, dies triumphalis, & HIL-
DEGARDIS Virtutum Magistræ; que omnem illi à
teneris pietatem instillauit, virtutis & sceleris
præmia à Deo expectanda docuit. Sanctimo-
niâ tandem, ut & rerum diuinarum medita-
tione eximia, inter beatarum Mentium plausus
cælum adiit. Ex Vind.

XXIII.

HEISTERBACI agunt anniuersariū venerabilis:
GODEFRIDI, Viri admodum Religiosi: qui
eum doctrinâ eximus apud Ubios S. ANDREÆ
in signis Collegiatæ ageret Scholasticum, dedit
illi Dominus scientiam Sanctorum, ut salutis A-
sylon Heisterbaci reperiret; ubi ex Doctore discipu-
lus; ex duite pauper; ex Canonico Monachus fa-
etus, & in ipso tirocinio, aspertabili dæmonis
specie sæpe exagitatus, Victor euasit; Votisque
in exactâ ætate emissis, illico obiit cœlestibus Votis

fine

sine fine beatus; exitu suo docens nullam Calo
etatem esse infirmam. Ex Chron. Magno sanctimonii-
æ post se reliquo nomine, quatuor eiusdem incly-
tæ familiæ venerabiles Heroes Conradus 15. Gui-
lielmus 25. Augusti, Rudolphus 17. Appolonius
30. Octobris Cæli iter ingressi sunt. Pleniore
acceptâ informatione olim merito suo cele-
brandi.

XXIII.

Essendienſi & principe quidē in Aede exaltatio ve-
nerabilis GERSWIDÆ Sororis S. ALTFRIDI Epif-
copi, & primæ Abbatissæ Essendienſis, quæ totam
fæse Numinis cultui mancipavit; erga pauperes
ac peregrinos mirè benefica atque liberalis.
Quæ instantे morte, MI IESV exclamavit, te
testem habeo, te præter nihil me unquam expetiſſe
Huiusque Vulnera in Cruce, præſertim sanctum Pe-
terus exosculata, eo in actu sanctissimè expiravit.
Ex fastis Gelenianis.

XXX.

ARNOOLDVS secundus, decimus septimus
Cliviæ Comes, erga Deum pius, & subdi-
tos usque adeò benignus fuit, ut raro & ex-
cellenti elogio, Boni cognomentum meruerit: Vxo-
rem duxit IDAM Suevam CONRADI Imperatoris Filii-
am, FRIDERICI Barbarossa Sororem, quaternâ pro-

Ee

lef-

le felicem THEODORO ARNOLDO mutuis suc-
 cessoribus ALEIDE Comitissâ de Marcha, & MAR-
 GARITA Comitissâ de Aere & Meer ad Novesium. Po-
 sterior hæc genuit THEODORVM Comitem Mærsa-
 num minimè longævum, Filiâsque duas ELIZA-
 BETAM RANDERADIAM, HILDEGUNDIM Mee-
 rensem; quarum postrema (à bonorum amicabi-
 li divisione cum sorore institutâ) arcem suam
 Meerensem in Cœnobium Ordinis Præmonstratensis
 Vestalium A. C. 1160. convertit, hodie dum mo-
 rum regularumque observantiâ nobile: in quo
 ipsa primam Antistitem egit, unâ cum Matre ibi-
 dem professa, in Templi Choro terræ mandata:
 ARNOLDO & in Prole sua edita Fatis bono ac fe-
 lice. Idem anno Christi 1117. Ecclesiæ Zephli-
 censis legitimè electus est Patronus; & Decimas
 territorij in Germensell eidem Ecclesiæ Zephli-
 censis attibuit A. 1119. Cellam Variburgicam in sub-
 urbano Sanctensium Monte sitam, CVNONE Ab-
 bate Sigebergensi, Norberto Canonico tum San-
 ctensi & postea Magdeburgensi Episcopo præf-
 tibus erexit ad Christi eiúsque Matris admirabilis
 honorem. Hoc ARNOLDO regnante Illustris
 Ordo Præmonstratensis coepitus est. NORBERTVS
 enim illustri oriundus prosapiâ, amplissimo suo

Can-

Canonicatu SANCENSI relicto, Ordinis eius
Auctor Fundatōrque extitit, A. à Virgineo Partu
1115. per Gallias, Saxoniam, utrumque Belgium Dei ver-
bum seminando, ac suavissimā Numinis provi-
dentiā multos & nobilissimos utriusque sexūs na-
ctus est Sectatores, & Sodales, ut indicant eius
ævi versus:

Anno milleno centeno, bis quoque deno,

Patre NORBERTO Premonstratus cœpit Ordo.

Qui postea per Cliviam, Iuliam, Hammeren,
Averdorp, & Steinfeld feliciter propaga-
tus est. Auctor quoque eximiè Zelosus, B.
NORBERTVS fuit huic ADOLPHO ut Orato-
rium Montanum (Betberg) in Monasterium
eiusdem Ordinis Premonstratensis A. 1121. con-
verteret; quod SS. iſtorum Duumuirūm cœ-
ptum ita gratum ratūmque habuit CONRADVS Im-
perator, ut ligna ædificationi necessaria vicino
ex nemore Imperiali A.C. 1138. eidem loco assig-
naverit; & ARNHOLDVS Clivie Comes ei Ecclesiam
adiccerit. Sed cum illa dein ex Parochiali Mon-
rebergico à THEODORICO A. 1314. in eam trans-
lato COLLEGIALIS redderetur, illius loco Eccle-
sias Duffianam, Keckerdomium & Kellensem Clivi-
aco in saltu, Cœnobio Betbergensi concessit.

Ee 2

Neque

Neque solum *B. Patriarche NORBERTO* notus ARNOLDVS, verum & S. BERNARDO Clarevallenium Abatti familiaris fuit. Cuius consilio & auctoritate motus CONRADO Imperatori A. 1149. in Syriam eunti subsidia militum misit. THEODORO quoque Hollandiae Comiti suasit ac persuasit ne cum Kuickio Parricida in gratiam rediret, nisi Abbatia Insulae Marcanae eiusdem Ordinis Premonstratensis in Batavia prius fundata. Et haec sunt sacra illius in Posteros benevolentiae monumenta. Vberiora si quis desiderat, Ordinis Præmonstratensium Annales evolvat, & desiderio suo faciet satis. Omnia de ARNHOLDO hocdixerit, quisquis illum duob' Patriarchis familiariter usum affirmavit: Coronidis tamen loco non omittendō existimavi. Vbi Gubernacula Cliviaci Comitatus suscepit, eum subditos mitissime, pro gentis genio, tractasse, & subditorum accerrimo sensu Patriæ Patrem lugentium doloribus patientiâ gloriosis, & vitâ defunctus est Betburgi; medio in Choro ad dilectissimæ Coniugis suæ latus depositus; quem sic breviter depingit Streithagerus.

Quod

Quod naturæ ordo regimèn prohibebat adire,

Arnoldo Fratris cessio facta dedit.

Et velut ille foris belli fuit inclytus arte,

Sic placido Imperio claruit ipse domi.

XXXI.

Justus Coccius.

Cmplures hodie anno exeunte, opinantur
 è vita exijsse Iustum, seu Iodocum Coccium,
 qui Coronidem minutulis Scriptionis mæ la-
 borib' imponet. Erat Vir doctrinæ integritatis-
 que nomine celebratus Ravenspergio-Billeveldi-
 us, B. Virginis Collegiatæ Iuliacensis Canonicus,
 Theologus, ac trium sacrarum linguarum peri-
 tiâ non vulgari prædictus; historiarum, & præ-
 fertim Ecclesiasticæ solertissimus indagator; di-
 tissimi Thesauri Catholici Inventor, Theologis
 Concionatoribus, Ecclesiasticis, omnib'que
 veræ fidei, pietatis, ac Christianæ Antiquitatis
 amantibus summè vtilis. Erat hic Iustus mo-
 rum gravitate suavissimus, mansuetudine & re-
 ligione venerabilis, ab omni cupiditatis specie
 alienus, vt plures proventus Ecclesiasticos
 identidem offerentibus responderet: *Absint,*
ð mei, plurabeneficia, que viam sternunt ad supplicia.

Ccc 3

Multa

Multa ille doctè, religiosè, fortiterque pro religione geslit, ob eandem non semel à Patria sua exul. Neg, pauca ab Ravenspurgijs suis acatholicis passus, quod crudito suo calamo lipsano-machorum, aliorūmque minùs rectè de Catholico Religione sentientium perfidiam ita configeret, ut quidquid contra fremerent turbaréntve Concionales ministri, ad silentium usque eos compelleret, suisque provincialibus affusas tenebras ostenderet. *Quibus Heroicis in laboribus Iustus hic dum Orbem Christianum suāmque Patriam Ravenspurgicam THESAVRO suo CATHOLICO ditāsset, morte occupato illud Regij Psalmæ ad Laborum Bravium profecto iure accinimus:*

In memoriam aeternam erit Justus: ab auditione male non timebit psalmo centesimo undecimo.

ATQVE ISTE
ILLVSTRIVM ANIMARVM HEROVMQVE

Finis esto:

Quorum si vocem ultimam

audire lubet,

Accipite.

REDI-

REDIVIVI
AD
MORTALES

Dsumus è cineribus & longâ nocte REDIVIVI MANES, terras, Provincias, Castra, Vrbes, Arces, Aras, ac Templa revisentes nostris olim legibus exemplaque ita instructa, ut cuivis in ijs, cum DEO & ad DEVVM ambulandi via facilis & aperta deesse non possit.

Nobiscum enim, si placet, hodie dum IVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, MARCHIAE, RAVENSPVRGI, MOERSIAE, reliquasq; amplissimarum Provinciarum partes circumspicite; & in omnibus illustria nostrae & ROMANO-CATHOLICÆ RELIGIONIS VESTIGIA manifestissimè reperietis.

Vrbes Oppida, fora, pagi, vici, agri, silvae, montes, valles priscam & ROMANO-CATHOLICAM RELIGIONEM spirant, ut hominibus etiam tacentibus, faxa, lapides & ligna de parietibus rectam salutis viam monstrarent & lo-

& loquantur. Proinde, *Filioli nostri*, nolite errare & degenerare à *Præcelsis MAIORVM VESTRORVM* Cogitationibus. Non vos fallat multitudo errantium, quæ errori non facit patrocinium; nec enim *Psalmo Rythmizato* quando cælum petitur: *Non est ad Astra mollis è terris via, Violentiamq; & qui ardua, DEI caußâ, patiuntur, & agunt, illâ gradiuntur, cælumque rapiunt.*

Ne itaque erretis *Filiij dilectissimi*, non enim de corruptilibus auro & argento, sed de salute, de aeternitate, de animabus pretioso **C H R I S T I** **I E S V** **S A N G V I N E** emptis & redemptis res est: caute animabus vestris, ne in opprobrium **S A N G V I N I S** **C H R I S T I**, plaudente Orco, his ipsi impleatur infernus, in quo **D E V S** neque damnatorum tormentis pascitur, neque lamentis flectitur.

Quare stete super vias antiquas, & interrogate (non Nouatores) sed Maiores Vestros & dicemus, que sit via bona, recta ac bene placens **D E O**, non uno Martyrum sanguine perfusa. Cogitate generationes singulas, & uidete, an *villus ex nobis alia quam ROMANO-CATHOLICA viâ ambulauerit, & vitam clauferit?* & Vos, quâ Conf-

confidentiâ novam, nullius hucusque exemplo securam viam tentabitis?

State, state, obsecro, super vias antiquas, & ex tritâ viâ regiâ, tot exemplis firmata nolite, certo salutis periculo, declinare ad devia, quæ tenuisse perijisse est.

Clamamus iterum, quia amamus; & per IESV CHRISTI sanguinem hortamur & rogamus, ut stetis super vias antiquas, & NOSTRAS, per hunc vobis calamum redivivo exemplo monstratas.

De itineribus aeternitatis, immo de ipsâ longâ aeternitate agitur, quâ bene aut male aeternum vivendum.

Centies millies, in infinitum & ultra felices, qui Maiorum suorum *ROMANO CATHOLICA*, eâque solâ antiquâ & salutari viâ ac fide gradiuntur: centies millies millies, in aeternum, & ultra miseri infausti, & infelices, qui alia nō vâ ambulant! in hac enim non nisi semel, sed(heu dolor!) aeternum erratur.

F f

INDEX

DEUTSCHE

WERTHEM
VON
HANS
SCHWABE
IN
DREI
TEILEN
VON
JACOB
BÖHM

IN
ZWEI
TEILEN
VON
HANS
SCHWABE
IN
DREI
TEILEN
VON
JACOB
BÖHM

IN
ZWEI
TEILEN
VON
HANS
SCHWABE
IN
DREI
TEILEN
VON
JACOB
BÖHM

INDU

INDEX

227

ILLVSTRIVM ANIMARVM
IVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM,
MARCHIÆ &c.

A

- S. Abundantius, I. Februarij p. 20°
 S. Adalricus Confessor, IX. Februarij p. 23°
 S. Adelgundis Virgo, XXX. Ianuarij p. 14°
 S. Adelheidis Abbatissa in Vilich, V. Feb. p. 22°
 S. Adelheidis Imperatrix, VI. Decembris p. 213°
 Adolphus Dux Clivie primus, XIX. Septemb. p. 160°
 B. Adolphus Comes Altenanus, X. Septemb. p. 152°
 Adolphus Comes de Marcka Epis. Leod. IX. Mar. p. 45°
 B. Adolphus Rex Lusitaniae, XXII. Novemb. p. 198°
 S. Afra Martyr Augustana, VII. Augusti p. 134°
 S. Agnes Virgo & Martyr, XXI. Januarij p. 8°
 S. Agnes Imperatrix, XIV. Decemb. p. 213°
 S. Albericus Gladbaci, XIV. Novemb. p. 196°
 S. Albertus Magnus Ep. Rat. XVI. Novemb. p. 197°
 Alexander Epis. Leodiens. XXX. Jan. p. 14°
 B. Aloysius Gonzaga, S. I. XXI. Junij p. 116°
 S. Andreas Apostolus, XXX. Novemb. p. 200°
 S. Anfridus Episcopus Ultraicettinus, I. Maij p. 93°
 Anno Comes de Blanckenberg, X. Aprilis p. 83°
 S. Anno Archiepisco Colonensis IV. Decemb. p. 212°
 Ff 2 S. Anna

INDEX

- S. Anna Avia Christi, XXVI. Julij p. 129.
 Arnoldus Cliv. Com. Decim^o septim^o, XXX. Se^r. p. 217.
 S. Arnoldus Confessor, XVIII. Julij p. 127.
 S. Arnulphus Episcopus, XVIII. Julij p. 128.

B.

- Baldericus Com. Mont. Ep. Leod. X. Martij p. 45.
 S. Bartholomei Ap. brachij reduc^o, XXIV. Aug. p. 137.
 S. Benedictus Confessor, XII. Februarij p. 25.
 V. Benedicta Abbatissa, XVI. Novemb. p. 197.
 S. Benignus Martyr, XVII. Februa. p. 29.
 S. Bernardus Confes. & Abbas, XX. Augusti p. 136.
 V. Berko Abbas, XXV. Augusti p. 138.
 S. Bruno Institut^o Carthusian. VI. Octobris, p. 178.
 S. Bruno Com. Altenan^o Archiep. Colon. VIII. Mart. p. 24.

C.

- V. Cæcilia Abbatissa, XVI. Novembris p. 197.
 B. Cæsarius de Milendunck, XXVIII. Feb. p. 30.
 Ven: Cæsarius Prior, XXV. Sept. p. 171.
 S. Caius Palatinus, IV. Martij p. 40.
 S. Canutus Rex, VII. Januarij. p. 8.
 S. Carolus Borromæus Cardinalis, IV. Novem. p. 192.
 S. Carolus Magnus, XXV. III. Jan. p. 1L.
 S. Carol. Magni Elevatio, XXVII. Julij. p. 130.
 S. Cassianus Martyr, II. Martij p. 36.
 S. Cas-
 t

INDEX

229

- S. Casimir⁹ B. Richezæ Filius, XXVIII. Nov. p. 199.
S. Catharina Virgo & Martyr. II. Iulij p. 121.
Catharina de Huckesvagen, XXV. Novem. p. 198.
S. Charitas, I. Iulij p. 121.
S. Charilaus Martyr, V. Novembris p. 193.
B. Cbriftina Stommelensis, XXII. Iunij p. 117.
B. Cbriftina Hammonensis, XXII. Iunij p. 118.
SS. Chrysant⁹ & Daria M.M. XXV. Octo. p. 181. & 212.
S. Chuneburgundis Virgo, III. Martij p. 38.
S. Clematius, XXVI. Maij p. 98.
S. Clodulphus Princeps Mosellanns, VIIII. Iunij. p. 113.
S. Constantius Magnus, XXII. Maij p. 97.
B. Consul Noveiensis Antistes, VI. Iulij p. 122.
Conradus de Ravenstein Epis. XXVIII. Febru. p. 30.
SS. Cornelius & Cyprianus MM. XIV. Septemb. p. 153.
SS. Cosmas & Damianus MM. X. Maij. p. 94. &
XXVII. Septembris p. 171.
S. Crucis Exaltatio Ellene, XIV. Septembris p. 153.
S. Cuno Episcopus Ratisponensis, XIX. Maij p. 97.
S. Cyrilla Martyr, XXII. Iunij p. 118.

D.

- S. Dentilinus Confes. XIV. Iulij p. 126.
S. Digna Famula S. Afræ, VII. Augusti p. 135.
S. Donatus Mart. Monast. Eifflæ, XXX. Iunij p. 119.
S. Eadmūdus Rex Angliæ, XX. Novembris p. 193.
B. Eberhardus Comes Montium, XII. Martij p. 58.

F f 3 Eber-

INDEX

- Eberhard a Marcha Card. Epis. Leod. XIV. Ap. p. 88.*
S. Egilhardus Abbas & Marigr. XXV. Maij p. 98.
Elizabetha Regina Portugalliae, IV. Julij p. 122.
B. Elizabetha Juliæ Comes, XIV. Novemb. p. 196.
B. Elizabetha Princeps Hung. & Haf. XIX. No. p. 197.
S. Engelbertus Archiep. Colō. Mart. VII. Nov. p. 195.
S. Engelbertus Marc. Epis. Leodiensis, IV. Mar. p. 80.
Erardus à Marcka Epis. Leodiens. XIV. Febr. p. 25.
S. Ericus Rex Suetiae & Martyr, XVIII. Maij p. 96.
SS. Eucharistiae cultus, III. April p. 80.
S. Euphemia Martyr, XXII. Junij p. 118.
S. Evvaldus Niger & Albus, III. Octob. p. 177.

F

- S. Felix Martyr, XI. Januarij p. 8.*
S. Felix Papa, I. Februarij p. 20.
SSS. Fides Spes Charitas MMM, I. Julij p. 121.
S. Flavia Martyr, V. Novemb. p. 193.
S. Franciscus Seraphicus, IV. Octobi. p. 178.
S. Franciscus Xaverius, I. Decemb. p. 193.
B. Fulbertus Abbas Tuitiensis, XIII. April. p. 87.

G

- S. Gangulphus Martyr Heinsberg.e. XI. Maij p. 94.*
S. Genasius Martyr, I. Feb p. 20.
B. Richez & Genealogia, XXI. Martij. p. 71.
S. Genovefa Palatina Com. Rhei. II. Aprilis p. 78.
S. Georgius Megalomartyr, XXII. Aprili p. 91.
S. Ger-

INDEX

231

- S. Gerbernus *Martyr*, XV. Maij p. 96.
B. Gerfridus *Epis. Monast.* XII. Septemb. p. 152.
S. Gerlacus *Falckenbergicus*, V. Januarij p. 3.
B. Gerricus *Dux*, V. Novemb. p. 193.
S. Gerricus *Confessor*, V. Novemb. p. 193.
B. Gertrudis *Virgo*, XV. Februarij p. 28.
S. Gezzelinus *Confessor*, VI. Augusti p. 138.
S. Godefridus *Religiosus*, XXIII. Decemb. p. 216.
Venerabilis Godefridus Heister. XXIII. Decemb. p. 216.
Venerabilis Godscalcus, VII. Martij. p. 42.
S. Gregorius *Palat. Epis. Ultraiect.* XXV. Aug. p. 138.
S. Gregorius *Abbas*, III. Novemb. p. 192.
S. Guda *Virgo*, XXVIII. Junij p. 119.
S. Gulielmus *Pal. Relig. Cistert.* XXV. Julij p. 119.
Gulielmus ab Hoijs Epis. Padibor. XX. Febr. p. 32.
B. Guericus *de Wolmudstein*, V. October. p. 178.
Gulielmus Monachus, XVII. Novemb. p. 214.
Venerabilis Gerzvvida Virgo, XXIII. Dec. p. 216.

H

- S. Heduvigis *Poloniæ Princeps*, XV. Octob p. 179.
Helias sive Aelius Grait I. Com. Cliv. II. Januar. p. 1.
Henricus *Abbas Heisterbac.* XI. Novemb. p. 195.
V. Hermannus *Abbas*, XXXI. Maij. p. 100.
V. Hermannus *Heisterbac. Canon.* XVII. Dec. p. 214.
S. Hermolaus *Epis. & Mar.* XXI. Janij p. 116.
S. Hildegardis *Palatina Virgo*, XXX. April. p. 19.
S. Hil-

INDEX

- S. Hildegermus ad Ruram Apost. XXI. Januar. p. 9.
 S. Hildegermus Episc. Halberstad. XIX. Junij p. 115.
 S. Hilarius Episcopus, VI. Ianuar: p 4.

L.

- S. Iacobus de Vinjaco, XXX. Septem: p. 177.
 S. Ignatius Loiola, XXXI. Iulij p. 151.
 S. Innocentius Martyr, I. Februarij p. 20. & 114.
 SS. Innocentium Reliquiae, III. Ianuarij p. 3.
 S. Ioannettus Martyr, XXIV. Septemb: p. 170.
 S. Joannes Baptista in Anrbaet, XXIX. Aug. p. 129.
 V. Joannes Heinsbergius Epis. Leod. XI. Mart. p. 45.
 V. Joannes de Hericheim, XII. May. p. 95.
 Joannes eius nominis I. Cliv. Dux II. V. Sept. p. 142.
 Joannes eius nom. II. Cliv. Dux, XV. Mart. p. 47.
 Josbovensis Processio, XXIX. April p. 92.
 Justus sive Jodocus Coccius, XXX. Decem. p. 222.
 S. Jrentins Martyr, XXII. Junij. p. 118.
 B. Jrmundis Virgo. III. Septemb. p. 140.
 S. Jrmentrudis de Milendunsk, XXIX. Maij p. 99.
 S. Irmundus Confessor, XXVIII. Ian. p. 13.
 S. Lutta Sponheim. Comitissa, XXI. Decem. p. 216.

K.

- B. Virgo MARIA in Kevelar, I. Octobris p. 191.

L.

- S. Laurentius Martyr Gladbaci, X. Aug. p. 135.
 S. Leo-

INDEX

233

- S. Leopoldus Austriæ Marchio, XV. Nov. p. 196.
 S. Livoldus Diaconus, XXVI. Maij p. 98.
 B. Lotbarius Confessor, XV. Sept. p. 160.
 S. Lucia Martyr, XIII. Decemb. p. 213.
 S. Lucilla Martyr, I. Martij. p. 36.
 V. Ludovicus Comes de Abrr, XXXI. Martij p. 77.
 S. Ludgerus Epis. Monasteriens. XXVI. Mar. p. 77.
 S. Ludmilla Ducissa Martyr Bohem. XV Sept. p. 159.
 Ludovicus Com. à Ravensperg, Ep. Osna. V. Apr. p. 81.
 B. Lutbards 3. Cliv. Comes, XV. p. Sept. 157.
 S. Lutridis Virgo, XII. April. p. 91.
 S. Luthardis Abbatissa Eltinens. I. Aug. p. 131.

M.

- S. Magdalena Japonensis Mart. X. Sept. p. 151.
 Serenissimæ Magdalene Ducissæ
 Bavaria Anniversarium XXVII. Sept. p. 171.
 Margarita Abbatissa, VII. Januarij. p. 5.
 Ven. Margarita Virgo, III. April. p. 80.
 Maria Burgundica Cliv. Ducissa, XXX. Octob. p. 181.
 S. Marfus Confessor, XVI. Maij. p. 96. & 113.
 S. Martha Martyr, I. Martij p. 36.
 S. Maternus Episcop. XIV. Sept. p. 154.
 S. Megengor Com. Geldr. Confessor, XIX. Dec. p. 215.
 V. Menricus Eremita. XX. Junij. p. 116.
 B. Meinvvercus Episc. Padiborn. V. Junij. p. 101.

Gg.

N

INDEX.

N.

S. Norbertus Archiepif. Magdeb. VI. Junij p. 112.

O.

S. Olaus Danie Rex, XXIX. Julij. p. 130.

S. Osvaldus Rex, V. Augusti p. 133.

P.

S. Pancratins Martyr, XII. Maij p. 95.

S. Patroclus Martyr, XXI. Janu. p. 8. & IX. Dec.
p. 213.

S. Peritonia Martyr, III. Januarij p. 3.

B. Petrus Exorcista, II. Junij. p. 100.

Philippus de Hinsberg Archip. Colon. XIII. Aug. p. 135.

Philippus de Hinsberg, VI. Martij p. 40.

S. Pinnosa Virgo & Martyr, II. Novem. p. 192.

S. Potentinus Martyr, XI. Januarij. p. 8.

S. Primitiva Martyr, I. Martij. p. 36.

S. Pusinna Virgo, XXIV. Januarij p. 10.

R.

B. Radbodus Epif. Ultraiectinus. XXIX. Nov. p. 199.

B. Regenberga Virgo, VII. Martij p. 41.

S. Reynoldus Martyr Palatinus, VII. Jan. p. 7.

B. Richeza seu Richera Reg. Pol. Com. Palat. XXI.
Martij p. 65.

B. Robertus Abbas, III. Martij p. 39.

Rupertus Epif. Padibornensis. XIX. Febr. p. 31.

S.

INDEX.

235

S.

<i>S.</i> Sanderadus Abbas,	XXIV. Aug. p. 137.
SANGUINIS CHRISTI memoria,	I. Januarij p. 1.
<i>S.</i> Savinus Martyr,	XXII. Junij. p. 118.
<i>B.</i> Siffridus Martyr	XVI. Febru. p. 29.
<i>S.</i> Simplicius Martyr,	XI. Jan. p. 1.
<i>S.</i> Spes, V. & M.	I. Julij p. 121.
<i>S.</i> Spes Confessor,	XXVIII. Jan. p. 8.
<i>B.</i> Stanislaus Kostka, S. IESV,	XV. Augusti. p. 136.
<i>B.</i> Steppo Pres. Pater Monialium,	XXX. Maij. p. 99.
<i>S.</i> Svibertus Episcopus,	I. Martij p. 36.
<i>S.</i> Sulpitius Martyr,	V. Novemb. p. 193.

T.

Theodorus Comes Cliviae Sextus.	VII. Julij. p. 123.
<i>B.</i> Teresa Alphonsi IX. R. V. 10x XVII. Junij.	p. 115.
Theodorus à Lureck,	I. April. p. 38.
Theodorus Baro de Reck, Ep. Padib.	XXII. Feb. p. 34.
Theodorus Abbas Aldenbergenf.	XXII. Junij. p. 117.
<i>B.</i> Theophania Abbatissa,	IV. Martij. p. 40.
<i>B.</i> Tigrimus Episcopus,	VIII. Febr. p. 22.
Theodorus de Goch Misnia Ep.	VI. April. p. 82
Theodorus III. Com. Cliv. cum alijs viginti quing eiudem nominis,	XXX. Nov. p. 200.
Theodorus Com. Mærse Ep. Padib.	XXI. Feb. p. 33.
Theodorus Widanus Com. Relig.	XXVIII. Julij. p. 127.

Gg 2

V.S. Vi-

INDEX.

V.

- S. Victor Martyr, X. Octobris p. 178.
 S. Vitus Martyr, I. Martij p. 36. & 114.
 S. Vrsula V. & M. XXI. Octobris. p. 180.

W.

- B. Walbodus Com. Montensis. XXX. Jan. p. 17.
 B. Waldestrudis S. Dentilini Mater, IX. Ap. p. 83.
 Walerandus Com. Juliacensis, II. Februar. p. 20.
 B. Waltgerus Confessor, XVI. Novem. p. 196.
 Walramus Com. Julie Archiep. Colon. IX. Mar. p. 43.
 Walramus Com. a Mœrsa Ep. Mona. XI. April p. 85.
 V. Wichboldus Culmensium Ep. XX. Julij. p. 128.
 Wilhelmus Dynasta de Gennep Archi-Colo. IX. Ap. 84.
 Wilhelmus Aquitaniae Dux Confessor. x. Feb. p. 23.
 S. Wileicus Presbiter. II. Martij. p. 37.
 S. Wilibodus Episcopus. VII. Nov. p. 194.
 B. Winibaldus Presbiter, XVIII. Dec. p. 215.
 S. Winocius Abbas, V. Nov. p. 194.
 B. Virgo in Waldt, I. Nov. p. 192.
 Ser. mus. Wolfgang? Wilhel. Com. Pal. XX. Mart. p. 59.
 S. Wolfgangus Episcopus Ratisp. XXXI. Octob. p. 186.
 B. Wolphelm? Abbas in Gladbach &c. XX. Apr. p. 89.
 Worringense prælium, V. Junij p. 110.

X.

- S. Anomalus Xantlis, XVI. Martij. p. 88.

INDICI

INDICI NOMINVM, ALTER RERVM
annecti poterat. Sed breui ista *in lucubra-*
tiuncula cupido Lectori eius
loco seruient *Monita*
Subiecta.

Paginæ.

	{ 1. 2. 4. 7. 10. 18. 28. 31. 60. 88. 99.
PIA	{ 107. 129. 135. 149. 150. 174. 176.
	[182. 183. 185. 214. 216. 220. 221.]

MONITA

	{ 33. 34. 48. 84. 105. 144.
POLITICA	{ 162. 164. 165. 166. 167. 184.
	[185. 188. 202. 214. 215.]

Paginæ.

	{ 2. 12. 44. 48. 49. 52. 53. 54. 77
POLEMICA	{ 85. 86. 97. 110. 111. 123. 148.
Seu	{ 144. 146. 149. 161. 162. 163.
Bellica.	{ 164. 165. 169. 201. 202. 215.]

LUDICRA NOVINNA, TITELA RENAM

unusq[ue] postea Sec[undu]s p[ro]m[ptu]r[us] in v[er]ba

multa cibisq[ue] lego[re]bus

soo[rum] p[ro]ficiens[que] y[er]at

Sup[er]iusq[ue]

Paginæ.

[82.83.84.11.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

[87.88.89.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

[82.83.84.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

Paginæ.

[84.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

[89.81.80.89.88.87.86.85.84.83.82.81.]

[82.83.84.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

ATINOM.

Paginæ.

[87.88.89.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

[89.81.80.89.88.87.86.85.84.83.82.81.]

[82.83.84.85.86.87.88.89.80.81.82.83.]

